

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE
FAKULTA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
KATEDRA APLIKOVANÉ EKOLOGIE

Porovnání dotačních programů ekologického
zemědělství s důrazem na sociálně ekonomické aspekty

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Vedoucí práce: Ing. Pavla Varvažovská

Diplomant: Bc. Miroslav Liška

2015

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Katedra humanitních věd

Fakulta životního prostředí

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Miroslav Liška

Regionální environmentální správa

Název práce

Porovnání dotačních programů ekologického zemědělství s důrazem na sociálně ekonomické aspekty

Název anglicky

Comparison of the organic farming subsidy programs with an emphasis on socio-economic aspects

Cíle práce

Cílem práce je porovnání dotačních programů vztahujících se k ekologickému zemědělství v obdobích 2007-2013 a 2014-2020 a návrh řešení s ohledem na možné ekonomické změny a sociální dopady. Práce bude zaměřena na podporu pěstování trvalých travních porostů a chování skotu bez tržní produkce mléka v oblasti jižních Čech. Nedílnou součástí vyhodnocení problematiky bude terénní šetření se zainteresovanými stranami. Dílčím cílem je zjištění důvodu zapojení zemědělských subjektů do ekologického zemědělství. Druhým dílčím cílem práce je zjištění názoru aktérů trhu na závěry porovnání jednotlivých období a možné ekonomické změny a sociální dopady.

Metodika

V teoretická část a charakteristika prostředí bude vycházet ze studia dokumentů.

Terénní šetření bude probíhat kvantitativním přístupem pomocí dotazníků mezi ekologických zemědělců. Kvalitativní přístup bude pomocí semi strukturovaných rozhovorů mezi účastníky trhu. Výstupem práce bude návrh možných řešení pro optimální využití dotačních programů a tím minimalizaci negativních důsledků na sociálně ekonomické dopady. Osnova: 1. Úvod, 2. Cíle a metodika, 3. Přehled řešené problematiky, 4. Charakteristika prostředí, 5. Terénní prostředí, 6. Výsledky a diskuze, 7. Závěr, 8. Seznam použitých zdrojů, 9. Přílohy.

Doporučený rozsah práce

60 – 80 stran

Klíčová slova

Agricultural, environmental ,grassland, cattle, subsidies, EU, employment, economy

Doporučené zdroje informací

- DISMAN M. , 2005: Jak se vyrábí sociologická znalost, Praha: Karolinum, 374 s., ISBN 80-246-0139-7
- DVORSKÝ J., URBAN J., 2011: Základy ekologického zemědělství, ÚKZÚZ, Praha, 107 s., ISBN 978-80-7401-051-4
- HERMANOVÁ E., 2012: Koncepty, teorie a měření kvality života, Slon, 237 s., ISBN 978-80-7419-106-0
- KOLEKTIV AUTORŮ., 2004: Úvod do regionálních věd a veřejné správy, Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 454 s. ISBN 80-86473-80-5
- MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ, 2012: Právní předpisy pro ekologické zemědělství a produkci biopotravin, Praha, 148 s., ISBN 978-80-7434-059-8
- PIORR A., MULLER K. , 2009: Rural Landscapes and Agricultural Policies in Europe, Springer Science & Business Media, Berlin, 336S., ISBN: 978-3-540-79470-7
- souladu, Univerzita Palackého v Olomouci, Olomouc, 2008, 271 s. , ISBN: 978-80-244-1885-8
- ŠARAPATKA B., NIGGLI U., 2008: Zemědělství a krajina cesty k vzájemnému
- VIAGGI D., GOMEZ Y P. S., MISHRA A. K., RAGGI M., 2013: The role of the EU Common Agricultural Policy: Assessing multiple effects in alternative policy scenarios., ELSEVIER SCI LTD

Předběžný termín obhajoby

2015/06 (červen)

Vedoucí práce

Ing. Pavla Varvažovská

Elektronicky schváleno dne 23. 2. 2015

doc. PhDr. Michal Lošťák, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 10. 3. 2015

prof. Ing. Petr Sklenička, CSc.

Děkan

V Praze dne 20. 04. 2015

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem tuto diplomovou práci vypracoval samostatně pod vedením Ing. Pavli Varvažovské, a že jsem uvedl všechny literární prameny, ze kterých jsem čerpal.

V Praze dne 22. 4. 2015

.....

Miroslav Liška

PODĚKOVÁNÍ

Rád bych na tomto místě poděkoval především paní Ing. Varvažovské za čas a množství rad, které značně napomohly k dokončení této práce. Následně je nutné poděkovat mé manželce a dětem za trpělivost a schovívavost během celého mého vysokoškolského studia. A samozřejmě velké poděkování za průběžné konzultace panu Ing. Málkovi z KEZ o.p.s., panu Ing. Dlouhému z Agropodnikání s.r.o., zaměstnancům firmy ecoproduct s.r.o., paní Ing. Málkové a všem respondentům v provedených výzkumech.

V Praze dne 22. 4. 2015

.....

Bc.Miroslav Liška

OBSAH

1.	ÚVOD.....	12
2.	CÍLE A METODIKA PRÁCE	13
3.	PŘEHLED ŘEŠENÉ PROBLEMATIKY	15
3.1	<i>Rozvoj ekologického zemědělství ve světě.....</i>	<i>16</i>
3.2	<i>Ekologické zemědělství – šance pro venkov.....</i>	<i>19</i>
3.3	<i>Aspekty luční hospodaření</i>	<i>20</i>
3.4	<i>Vývoj ekologického zemědělství v ČR.....</i>	<i>22</i>
3.5	<i>Cíle ekologického zemědělství</i>	<i>25</i>
3.6	<i>Podmínky hospodaření v systému ekologického zemědělství v ČR.....</i>	<i>27</i>
3.6.1	<i>Vstup do systému</i>	<i>27</i>
3.7	<i>Kontrolní systém v systému ekologického zemědělství</i>	<i>28</i>
3.8	<i>Skot bez tržní produkce mléka.....</i>	<i>31</i>
3.9	<i>Trvalé travní porosty.....</i>	<i>34</i>
3.9.1	<i>Dotace pro TTP</i>	<i>35</i>
3.10	<i>Základní dělení plateb na plochu.....</i>	<i>37</i>
3.10.1	<i>Přímé platby</i>	<i>37</i>
3.10.2	<i>Národní doplňkové platby.....</i>	<i>37</i>
3.10.3	<i>Jednotná platba na plochu</i>	<i>37</i>
3.10.4	<i>Agro environmentální opatření (AEO)</i>	<i>38</i>
3.11	<i>Socio-ekonomické aspekty</i>	<i>38</i>
4.	CHARAKTERISTIKA PROSTŘEDÍ	40
4.1	<i>Jižní Čechy - Demografické geo-sociální údaje</i>	<i>40</i>
4.1.1	<i>Sídelní struktura</i>	<i>40</i>
4.1.2	<i>Zaměstnanost.....</i>	<i>41</i>
4.1.3	<i>Věková struktura a odměňování pracovníků v agrárním sektoru</i>	<i>45</i>

4.1.4	Vývoj hrubé přidané hodnoty v Jihočeském kraji	45
4.1.5	Ekologické zemědělství v jihočeském kraji.....	47
4.2	<i>Charakteristika vzorku dotazovaných zemědělců</i>	48
5.	TERÉNNÍ ŠETŘENÍ	51
5.1	<i>Porovnání vybraných dotačních titulů v období 2007 až 2013 a 2014 až 2020</i>	51
5.1.1	Ekologické zemědělství	52
5.1.2	AEO	53
5.1.3	Méně příznivé oblasti LFA	56
5.1.4	Program rozvoje venkova	58
5.1.5	Dílčí závěr	59
5.2	<i>Porovnání objemu dotací u konkrétních zemědělců</i>	59
5.2.1	Vlastní srovnání	61
5.2.2	Dílčí závěr z porovnání	61
5.3	<i>Kvalitativní výzkum</i>	61
5.3.1	Charakteristika	61
5.3.2	Výsledky dotazování.....	62
5.3.3	Dílčí závěr	68
5.4	<i>Kvantitativní výzkum</i>	69
5.4.1	Metodika statistického zpracování.....	69
5.4.2	Vlastní zpracování.....	70
6.	DISKUSE	97
7.	ZÁVĚR	101
8.	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	103
9.	PŘÍLOHY	113

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

AEO	Agroenvironmentální opatření
ČR	Česká republika
DJ	Dobytčí jednotka
EAFRD.....	Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
EHS	Evropské hospodářské společenství
EIP.....	Evropské inovační partnerství
EK	Evropská komise
EU	Evropská unie
EZ.....	Ekologické zemědělství
HRDP	Horizontální plán rozvoje venkova
IFOAM.....	Federation of Organic Agriculture Movements
JZD.....	Jednotné zemědělské družstvo
LFA	Méně příznivé oblasti (Less Favoured Areas)
LFA-H.....	Méně příznivé oblasti oblast H
LFA O	Méně příznivé oblasti oblast O
LFA S	Méně příznivé oblasti oblast S
LPIS	Land Parcel Identification System
MZe.....	Ministerstva zemědělství ČR
OP RVMZ...	Operační program Rozvoj venkova a multifunkčního zemědělství
OA.....	Méně příznivé oblasti oblast OA
OB	Méně příznivé oblasti oblast OB
OOP.....	Orgán ochrany přírody
PRV.....	Program rozvoje venkova
SAPS	Jednotné platby na plochu zemědělské půdy
SZIF	Státní zemědělský intervenční fond

TEEB.....The Economics of Ecosystems and Biodiversity

Top-UpDoplňkové platby

TPTravní porosty

TTP.....Trvalé travní porosty

ÚZEI.....Ústav zemědělské ekonomiky a informací

VDJVelká dobytčí jednotka

ZCHÚZvláště chráněná území

ABSTRAKT

Hlavním cílem diplomové práce bylo porovnání dotačních programů vztahujících se k ekologickému zemědělství v období 2007 – 2013 a 2014 – 2020 a návrh řešení na možné ekonomické změny a sociální dopady v regionu. Práce se zaměřila na oblast Trvalých travních porostů (TTP) a chování nedojivého skotu v systému ekologického zemědělství, konkrétně v Jihočeském kraji.

V přehledu řešené problematiky je uvedena rešerše dostupných informací v oblasti vývoje ekologického zemědělství v ČR a ve světě. Následuje popis pojmu trvalých travních porostů a dotačních programů vztahujících se k předmětu práce.

Navazující část charakterizuje vybrané prostředí jak z pohledu socio-ekonomických tak přímo z pohledu do výzkumu zapojených zemědělců.

Terénní šetření se nejdříve zabývalo porovnáním dotačních programů uvedených období obecně i na konkrétních příkladech 8 zemědělců. Výsledkem porovnání je identifikace změn některých podmínek vyplácení, ale také poznatek o snížení celkového objemu vyplácených dotací u většiny zkoumaných zemědělců. Kvalitativní výzkum proběhl formou rozhovorů se zemědělci. Jedním z výsledků rozhovorů je zjištění, že zemědělci neprodávají svou produkci na domácí malospotřebitelský trh z důvodu absence přímého prodejního kanálu.

Navazující kvantitativní výzkum na téma prodeje biopotravin pomocí online kanálu potvrdil vzrůstající ochotu zákazníků pomocí internetu nakupovat i bio potraviny.

Klíčová slova: zemědělství, environmentální ,travní porost, skot, EU, zaměstnanost, ekonomika, dotace

ABSTRACT

The major task of this diploma thesis is to compare and contrast some programs of grants related to ecological agriculture, all within the years 2007 to 2013 and 2014 to 2020, and a proposition of the solution to the possible economical change and the social impact in region. The diploma thesis concentrates on the area of The Permanent Grass Cover and also on the behaviour of cattle which is not able to produce milk, both in the ecological agriculture system, specifically in South Bohemia.

In the overview of the problems that this thesis deals with there is introduced a research of the available information about the development of ecological agriculture in the Czech Republic and also in the world. After that there is a description of the term The Permanent Grass Cover and also of the programs of grants related to the subject of this thesis.

The following part characterises the selected setting from the socio-economic point of view and also directly from the perspective of farmers that were involved in the research.

Firstly the field research deals with the general comparison of programs of grants within the given periods of time and then it is shown on the practical examples of 8 farmers. The outcome of this comparison is an identification of changes of some of the conditions of payments and additionally a finding about the reduction of the total amount of paid out grants in case of majority of farmers. The qualitative research had a form of interviews with selected farmers. One of the results following from the interview is discovery of the fact that farmers do not sell their products to the domestic small consumer market and the reason for that is the absence of the direct sales channel.

The consequential quantitative research dealing with the online distribution of organic food confirmed that the willingness of costumers to buy organic food on the internet is increasing.

Keywords: Agricultural, environmental ,grassland, cattle, subsidies, EU, employment, economy

1. ÚVOD

Ekologické zemědělství (EZ) v České republice dosáhlo v období 2007 – 2013 velkého rozmachu. Tento rozvoj byl zapříčiněn jednak objemem finančních prostředků věnovaných z Evropských, ale i národních fondů. Druhou příčinou rozmachu je vzrůstající zájem obyvatel, a tím spotřebitelů, o kvalitu potravin. Většina spotřebitelů se dnes zajímá o původ potravin a jejich kvalitu. Nemalou zásluhu na popularizaci ekologického zemědělství má také stále se zvyšující zájem obyvatel o kvalitu životního prostředí. Tímto zájmem se vytváří veřejný tlak i na zemědělce a jejich způsoby hospodaření

Smyslem dotačních programů do zemědělství je podporování zemědělské výroby, péče o krajinu, zvyšování národní soběstačnosti v produkci potravin, ale také podporování zaměstnanosti ve venkovském prostoru. Se zaměstnaností je spojeno zabránění dalšího odlivu obyvatel do měst. Proto se vybrané dotační programy zaměřují i na technický rozvoj venkova a podporu nezemědělských činností.

Evropská unie (EU) plánuje v 7 letých cyklech. Momentálně se nacházíme v přechodném období 2007 – 2013 a 2014 – 2020. Z tohoto důvodu Česká republika připravila základní strategický dokument - Dohodu o partnerství, který stanoví základní strategii, priority a opatření pro účinné a efektivní využívání Evropských strukturálních a investičních fondů za účelem dosahování cílů strategie Evropa 2020. Pro venkov se jedná o Program rozvoje venkova (PRV) období 2014 – 2020.

V současné době jsou dotační programy důležitou součástí příjmů zemědělských subjektů, ale výše dotací (v neposlední řadě i zda budou vůbec v budoucnu vypláceny) není v možnostech konkrétních jednotlivých zemědělců zcela ovlivnit. Samozřejmě je nutné brát v úvahu lobing na národní i Evropské úrovni.

A právě propojení zájmu stále větší části veřejnosti o zdravé potraviny, zachování produkce výrobků s přidanou hodnotou ve venkovském prostoru a návrh možnosti přímé linky zemědělec výrobce – konečný spotřebitel je hlavní myšlenkou této diplomové práce.

2. CÍLE A METODIKA PRÁCE

Pro zpracování této diplomové práce bude nejdříve prostudována odborná literatura, internetové zdroje, články, brožurky atd. Poté byl proveden sběr a utřídění sekundárních dat z prostudovaných zdrojů.

Teoretická část práce se bude zabývat nejprve specifikací ekologického zemědělství. V úvodní části bude rešerše zaměřena na ekologické zemědělství ve světě. Následovat bude popis ekologického zemědělství v České republice (ČR), podmínek ekologického zemědělství v ČR. Další část práce se zaměří na socio-ekonomické údaje o Jihočeském kraji ve vztahu k předmětu práce.

V praktické části budou nejprve porovnány podmínky dotačních období 2007 až 2013 a 2014 až 2020. Výčet bude zaměřen na data nutná k předmětu práce, tj. především dotace pro TTP zapojených v systému ekologického zemědělství. Důležité bude zaměřit se nejen na finanční oblast, ale také podmínky nutné k získání finančních prostředků z jednotlivých dotačních titulů.

V následující části bude provedeno porovnání jednotlivých období na datech 8 konkrétních ekologických zemědělců. Porovnání bude založeno na datech získaných v předešlém kroku. Pro srovnání budou využity reálná data zemědělců hospodařících v Jihočeském kraji. Srovnání se provede mezi daty za rok 2013 a daty z PRV v období 2014 – 2020.

Navazující terénní výzkum provede konfrontaci získaných dat s názorem odborníků z praxe. Dotazováním v rámci kvalitativního výzkumu budou osloveni stejní zemědělci jejichž data byla zpracována v předchozím kroku. Cílem dotazování bude zjištění postoje zemědělců k podmínkám nového období, dále jejich důvody hospodaření v systému ekologického zemědělství a možnosti uplatnění vlastní produkce na malospotřebitelském trhu. Výzkum proběhne formou rozhovoru vedeného na základě doporučení v díle Dismana (2005).

Závěry kvalitativního výzkumu budou přeneseny do kvantitativního výzkumu. Cílem kvantitativního výzkumu bude zjištění možností uplatnění produkce ekologických zemědělců na českém trhu s důrazem na zájem zákazníků o nákup produktů ekologického zemědělství prostřednictvím on-line kanálu. Dotazník bude rozdělen

na 3 části. První část bude zjišťovat zda respondenti sledují kvalitu nakupovaných potravin a zda kupují bio produkty. V druhé část se zaměří na on-line prodej bio produktů. Třetí část bude sbírat sociologické údaje o respondentech.

Po dokončení dotazníkového šetření bude provedena analýza získaných dat, zhodnocena celá situace a formulována doporučení.

V diskusi a následném závěru budou porovnávány současné pohledy na výsledky z výzkumů a specifikovány doporučení.

3. PŘEHLED ŘEŠENÉ PROBLEMATIKY

Posledních 60 let bude na většině území Euro Atlantického prostoru vnímané jako období, kdy zemědělství bylo úspěšné při plnění úkolu produkovat více potravin. Tento úkol byl však plněn na úkor značné degradace půdy a vodních zdrojů. Také je zřejmé, že je zde mnoho dalších skrytých nákladů vznikajících při produkci „levných“ potravin, které stále více zatěžují společnost. Tato situace se nyní mění, konstatoval již Arnalds (2003). Konvenční intenzivní zemědělství má často za následek znečištění životního prostředí pesticidy a hnojivy, které mohou mít negativní vliv na lidské zdraví. Také mají za důsledek negativní účinky na volně žijící zvířata a funkční agrobiodiverzitu doplňuje Dutcher (2007). Stejně tak nemalý problém je používání nesprávných agrotechnických postupů. Výsledkem nesprávných postupů je degradace půdy. Odhaduje se, že množství degradované půdy pokrývá až 40% z pozemní plochy (Chappell, 2011). Přitom výroba zemědělských produktů je velmi závislá na provázanosti se „službami“ poskytovanými okolními přírodními ekosystémy. První pokusy, odhadnout hodnoty, jež z těchto „služeb“ získávají zemědělské podniky se uskutečnily teprve nedávno. Zjistilo se, že tyto „služby“ je možné více či méně snadno kvantifikovat, protože jsou nezbytné pro rostlinnou výrobu nebo se musí nahradit přímo zakoupenými vstupy (Power, 2010). Hodnotu těchto ekosystémových služeb je dokonce možné odhadnout několika různými způsoby. Obecně však platí, že rámec výpočtu má tři hlavní části:

1. měření hodnoty poskytovaných ekosystémových služeb;
2. stanovení peněžní hodnoty ekosystémových služeb;
3. navrhování nástrojů pro správu služby ekosystému (Polasky, 2008).

Power (2010) říká, že je třeba mít na paměti, že zemědělci a ostatní správci půdy však nejsou jediní příjemci těchto služeb. Mnoho z ekosystémových služeb jsou životně důležité veřejné statky. Zemědělci mají prospěch z různých ekosystémových služeb a mohou je také ovlivnit. Zemědělská činnost však může značně ovlivnit poskytování ekosystémových služeb do jiných odvětví, která nemohou ovlivnit vznik znečištění či poškození těchto služeb. Příklady zahrnují dopad zemědělských postupů na dodávku a čistotu vody nebo regionální management ochrany proti škůdcům, uvádí dále Power (2010). Čísla jsou totiž varující. Environmentální náklady všech

ztrát vznikajících díky nadprodukcí dusíku v Evropě se v poslední době odhadují na 70 – 320 miliard Eur každý rok, což převažuje přímé ekonomické přínosy využití dusíku v zemědělství (Sutton a van Grinsven, 2011).

Tyto vysoké společenské náklady jsou vyčíslením důsledků ztráty kvality ovzduší, kvality vody a zejména poškození lidského zdraví. V globálním měřítku je odhadován nárůst v aplikaci N-hnojiv v období 1960-1995 na sedminásobný. Toto množství má za následek zdvojnásobení výnosů obilovin, ale účinnost se snížila o 70 až 25 kg obilí na kg N (Keating et al., 2010). Zemědělství způsobuje 30 – 35 % celosvětových emisí skleníkových plynů, zejména v důsledku odlesňování tropických oblastí, emise metanu z živočišné výroby a rýžových polí a emise oxidu dusného z hnojených půd (Foley et al., 2011). Proto je jedním z hlavních cílů měření a oceňování ekosystémových služeb využít výsledné informace k formování politik a pobídek sloužících pro lepší řízení ekosystémů a přírodních zdrojů (Power, 2010). Jednou z možností pobídek k šetrnému ekologickému přístupu je zajistit platby za služby v oblasti životního prostředí, a to prostřednictvím vládních programů nebo iniciativ soukromého sektoru (Swinton, 2008).

Z výzkumů jasně vyplývá silné propojení mezi měnícími se zemědělskými politikami a chováním zemědělců (Viaggi et al., 2013). Výsledky potvrzují, že zemědělské politiky zároveň mají přímý dopad na ziskovost inovace. Případné změny veřejné podpory budou také mít vliv na poptávku po dalších výrobních faktorech.

3.1 Rozvoj ekologického zemědělství ve světě

Stěžejním obdobím pro další rozvoj ekologického zemědělství byla 70. léta minulého století. První vyznavači ekologického zemědělství se celosvětově sdružili a založili mezinárodní organizaci Mezinárodní federace sdružení za organické zemědělství (IFOAM) se sídlem v Německu. V tomto období se v Evropě a Severní Americe začíná prosazovat environmentální uvědomění. Evropské hospodářské společenství i některé vlády předkládají programy a zákony vztahující se k ekologickému zemědělství. Již zmiňovaná Mezinárodní federace ekologických zemědělců definuje mezinárodní zásady a normy v oblasti ekologického zemědělství. Čtyři zásady, včetně pokynů, které jdou nad rámec procesu zemědělské výroby samotné, jsou (IFOAM, 2015):

- **Princip zdraví:** Ekologické zemědělství by mělo udržovat a zlepšovat zdraví půdy, rostlin, zvířat, člověka a planety jako jediné a nedělitelné.
- **Princip ekologie:** Ekologické zemědělství by mělo být založeno na živých ekologických systémech a cyklech, práce s nimi, napodobovat je a pomáhat udržovat je.
- **Princip spravedlnosti:** Ekologické zemědělství by mělo stavět na vztazích, které zajišťují spravedlnost s ohledem na společné životní prostředí a životních šancí.
- **Princip péče:** Ekologické zemědělství by mělo být řízeno preventivním a zodpovědným způsobem k ochraně zdraví a blaho současných a budoucích generací a pro životní prostředí.

Dalším důležitým nadnárodním počinem ve zkoumání ekologického přístupu ke krajině je iniciativa The Economics of Ecosystems and Biodiversity (TEEB) , která byla zahájena v reakci na návrh skupiny Ministrů životního prostředí G8 +5. Jednání se uskutečnilo v roce 2007 v Poznani. Velkým zastáncem TEEB byla od samého začátku Evropská komise (EK), která je taktéž jedním z největších dárců této iniciativy (Bishop, 2012). Studie TEEB hodnotí náklady na ztráty biologické rozmanitosti a s tím související pokles ekosystémových služeb na celém světě, a porovnává je s náklady na účinnou ochranu a udržitelné využívání. Má v úmyslu zvýšit povědomí o významu biologické rozmanitosti a ekosystémových služeb a usnadnit rozvoj nákladově efektivních reakcí politiky a lépe informovaných rozhodnutí (Brink, 2011).

Jedním ze směrů plnění výše uvedených cílů je čistě ekologické zemědělství, které se opírá o principy ekologických procesů, biologickou rozmanitost a cykly jež jsou přizpůsobené místním podmínkám. Ekologické zemědělství se zaměřuje na vstupní optimalizaci a záměrně se zříká snadno rozpustných minerálních hnojiv, syntetické aplikace pesticidů a výkonných stimulantů. Meyer (2010) považuje za důležitý rozdíl oproti konvenčnímu zemědělství, které se zaměřuje na zemědělskou produkci pomocí umělých hnojiv a optimalizaci postupů neberoucích ohled na udržení a zlepšení kvality půdy.

V USA schválili zákon stanovených plateb podpory šetrných zemědělských postupů již v roce 2002. Mnoho evropských zemí také zavedlo vládní podporu

environmentálně šetrných zemědělských postupům, které podporují ekosystémové služby. Agroenvironmentální podpory mají zmírnit negativní dopady intenzivního zemědělství na životní prostředí tím, že poskytuje finanční pobídky pro zemědělce, aby přijaly ekologicky šetrné zemědělské postupy (Baulcombe, et al., 2009). Předpokladem systému přímých plateb, tj. plateb podporujících ekologické hospodaření, je, že zemědělci jsou primárně motivováni maximalizací zisku. Proto finanční pobídky jsou nejlepším způsobem, jak motivovat majitele půdy v oblasti biologické rozmanitosti (Hanley et al., 2012).

Většina členských států EU zavedla platby na plochu na podporu konverze a pokračování v ekologické produkci. Ačkoli všechny systémy podpory členských států EU pro ekologické přestavby a údržby se opírají o Stejně nařízení Evropské unie (EU) (1968/2005 na období 2007-2013), existují značné rozdíly mezi zeměmi v platebních sazbách, podmínkách způsobilosti a požadavků (Stolze et al., 2009). Například v Norsku byly dotace na pozemkové vyrovnání nahrazena podporou minimálního zpracování půdy na podzim a tím snížení odtoku a eroze (Lundekvam et al., 2003). V Maďarsku může podporu získat jen ten, kdo žije na farmě, dobře se vyzná v zemědělství. Nebere se zde ohled na jejich státní občanství (Trzeciak, 2009). Švýcarské programy určené na podporu zemědělců realizujících ekologické opatření jsou založeny na dotačním systému přímých plateb zemědělcům jako náhrady za veřejné statky a ve formě příspěvku na zachování přírodních zdrojů. Systém je koncipován do dvou kroků: obecné a ekologické přímé platby. Všichni švýcarští zemědělci mohou žádat o všeobecné přímé platby a pokud splňují řadu předepsaných ekologických norem, také o ekologické přímé platby (Junge et al., 2011).

V Itálii přešlo z konvenčního na ekologické hospodaření v minulých letech mnoho farem zejména v jižní Itálii a na ostrovech Sicílie a Sardinie. Pro tuto konverzi se však zemědělci prvotně nerozhodli kvůli poptávce na trhu nebo ochraně životního prostředí, ale hlavně kvůli získání státních subvencí. V některých regionech však farmáři přestali dostávat subvence a tak mnozí upustili od kontrolovaného systému ekologického hospodaření. Přesto tyto farmy z větší části pokračují v ekologické produkci, ale svoje výrobky prodávají bez označení „ekologické“ na běžném neekologickém trhu. Je zajímavé, že málokterá tržně orientovaná farma se zde vrátila ke konvenčnímu způsobu hospodaření, i když ztratila certifikát ekologické farmy.

Nejen ekonomické, ale i měnící se sociálně-ekonomické klima ve společnosti nutí zemědělce reagovat. Zemědělci jsou pod stále sílícím sociálně-ekonomickým tlakem v mnoha zemích včetně nově příchozích států EU. Je pravděpodobné, že se tento tlak zvýší. Mnohé z těchto tlaků jsou vyvolány a řízeny spotřebiteli. Zahrnují poptávku po bezpečných a zdravých potravinách. Různá dobrovolnická uskupení požadují organické jídlo šetrné k životnímu prostředí, krajinně (ochrana biologické rozmanitosti) a chránící čistou vodu. Nicméně i vládní agentury a nevládní organizace musí také nadále hrát důležitou roli (Veihe et al., 2003).

V roce 2013 byla politika Evropské unie přepracována vzhledem k aktuálním výzvám v oblasti šetrného využívání životního prostředí. Z těchto změn vychází politika pro období 2014 – 2020, která bere v úvahu očekávání společnosti a vede k dalekosáhlým změnám:

- přímá podpora bude spravedlivější a ekologičtější;
- pozice zemědělců bude vůči ostatním hráčům v potravinovém řetězci posílena;
- politika jako celek bude účinnější a transparentnější.

Reforma představuje silnou reakci EU na výzvy v oblastech bezpečnosti potravin, změny klimatu. Dále se politika výrazně zaměřuje na podporu hospodářského růstu a zaměstnanosti ve venkovských oblastech.

3.2 Ekologické zemědělství – šance pro venkov

Ekologické zemědělství představuje opravdovou příležitost a může přispět k oživení venkovských ekonomik skrz udržitelný rozvoj. Z razantního růstu ekologického sektoru je patrné, že umí vytvářet nové pracovní příležitosti jak v zemědělství a zpracování, tak i v souvisejících oblastech. Kromě ekologických výhod přináší ekologické zemědělství značné výhody pro ekonomiku a sociální soudržnost venkovských oblastí. Dostupnost finančních podpor a dalších pobídek k přechodu na ekologický způsob hospodaření je vytvořena tak, aby pomáhala sektoru dále růst a podporovat související podnikatelské aktivity v dodavatelském řetězci (Evropská komise, 2013)

Podrobněji se přínosy ekologického zemědělství pro venkov zabývá Václavík (2008) a upřesňuje, že ekologické zemědělství podporuje řídicí úlohu zemědělce, kdy staví

farmáře do řídicí role v hospodářství a tím vrací rozhodovací roli místním komunitám. Zaručuje jim právo řídit vlastní zdroje a tím zvyšuje jejich aktivní roli v potravinářsko dodavatelském řetězci. Dále vytváří mohutný ekonomický prostor. Díky snížení mechanizace a téměř úplnému vyřazení zemědělských chemikálií se totiž vytváří nová pracovní místa a zvyšuje se odměňování za práci. Diverzifikovaná produkce a mimo faremní aktivity snižují dopady neúrody a zvyšují možnosti tržního uplatnění. Poptávka po produktech ekologického zemědělství trvale stoupá.

Z principu zvolených agro postupů podporuje zdravé životní prostředí. Prostřednictvím ekologického přístupu udržuje celistvost ekosystému a úrodnost přírodních zdrojů. Zachovává přirozený ráz krajiny, podporuje planě rostoucí druhy rostlin a volně žijící zvířata, obnovuje úrodnost půdy a podporuje zemědělskou biodiverzitu používáním místních odrůd a osiv. Odstraněním používání chemických přípravků poskytuje zdravější pracovní prostředí pro zemědělce.

Důležité je také si uvědomit, že vytváří sociální kapitál venkovských oblastí. Díky tomu, že je ekologické zemědělství založené spíše na znalostech, než na vstupech, využívá tradiční vědomosti získané zkušenostmi a dává šanci zemědělcům ke spolupráci (Václavík, 2008).

3.3 Aspekty luční hospodaření

Stejně tak jako zemědělství obecně, i zemědělství založené na lučním hospodářství musí vystavět svou ekonomickou budoucnost na 3 pilířích: na trhu komodit, na trhu ekologických výrobků a služeb a veřejné podpoře netržních funkcí, které jsou nutné k trvale udržitelné existenci (Lehmann, 2009).

Jak uvádí Pozdíšek et al. (2004), z celkového náhledu multifunkčního zemědělství jsou TTP velice významnou kulturou využívající zemědělskou půdu a chránící biodiverzitu a to především podhorských a horských oblastí. Louky a pastviny jsou důležitým tvůrcem charakteru krajiny. Šarapatka et al. (2002) dále dodává, že jsou nedílnou estetickou částí krajiny a krajinného rázu ve vyšších polohách, i v údolních nivách. Nelze opomenout, že poskytují zadržovací prostor v době zvýšeného průtoku vody či přímo povodní. Obdobný názor zastávají i Starczewski et al. (2009). Autoři také uvádějí, že to obvykle jsou mnohobarevná společenství rostlin užitečná pro různé formy rekreace nebo jako pastvina, kde se můžeme setkat se zajímavými

místními druhy přežvýkavců nebo koní. Travní porosty hrají důležitou roli pro regeneraci lidské kondice a přítomnost takových forem zemského povrchu přispívá k rozvoji různých forem turismu, včetně ekoturistiky. Podle Van den Pol-van Dasselaara A. (2009) veřejnost států západní Evropy stále více volá po systému farem, ve kterém mohou zvířata rozvíjet své přirozené chování. Pasení je důležitý aspekt takového chování mléčného skotu. Navíc ve vztahu k welfare zvířat je otevřená krajina s pasoucím se dobyt看em veřejností velmi oceňována. Také biodiverzita krajiny je z důvodů pasení větší, což je společností ceněno.

Z ekonomického hlediska využití biomasu z travních porostů v energetice není z dnešního pohledu efektivní. Pastva nebo sečení se tak stává nejčastějším způsobem využití. Sklizená biomasa se následně využívá v živočišné výrobě. Chov skotu se tak stává dominujícím odvětvím české bio-produkce. V menší míře se uplatňuje chov ovcí a koz, nebo dalších hospodářských zvířat. Pro správné využití zatravněných ploch pastvou je, ale nutné dodržovat určené hodnoty zatížení dobytčími jednotkami (DJ) konstatuje Šarapatka et al. (2002).

Pastva je přirozeným způsobem výživy hospodářských zvířat a jako taková je uplatňována na celém světě. Zpravidla je organizována tak, aby zajistila vysokou užitkovost zvířat, dobré využití spásaných porostů, vysokou produktivitu práce a nízké náklady.

Vedle uvedené produkční úlohy však také plní i mimoprodukční roli, která je obvykle formulována jako péče o krajinu (Veselý et al., 2008). Environmentální mimoprodukční funkce je i díky využití TTP plněna relativně dobře (Moudrý et al., 2007) což potvrzuje také Střeleček (2002), který říká, že využití i marginálních oblastí k extenzivnímu hospodaření pomáhá k lepší kvalitě a zvýšení ekologie produkce. Velmi důležitou součástí procesu jsou finanční podpory zemědělcům podporující jejich šetrné chování ke krajině a zmírňující ekonomické důsledky nižších výnosů oproti konvenčnímu zemědělství. Proč by měly být udržovány travní porosty šetrným hospodařením je shrnuto v následujících bodech:

- Udrží se stále životní podmínky pro mnoho vzácných a ohrožených druhů rostlin a živočichů.
- Omezí se zatěžování půdy a vody nadbytkem živin.
- Zvýší se schopnost krajiny zadržovat vodu.

- Získá se kvalitnější krmivo pro hospodářská zvířata.
- Zachová se rozmanitost kulturní krajiny.

3.4 Vývoj ekologického zemědělství v ČR

Základy systému ekologického zemědělství v České republice byly položeny v roce 1990 za spolupráce Ministerstva zemědělství ČR (MZe), Sdružení Libera a Svazu PRO-BIO (svazy sdružující ekologické farmáře). V tomto roce také dochází k uvolnění prvních finančních prostředků za účelem podpory vzniku ekologicky hospodařících podniků. Dotační programy pokračovaly až do roku 1992. Odhaduje se, že právě tyto dotační programy byly zřejmě hlavním hybatelem nárůstu ploch obhospodařovaných v ekologickém režimu až na 15 000 hektarů. V následném období 1993 – 1996 Ministerstvo zemědělství dotace zrušilo a tím došlo k zastavení růstu ploch obhospodařovaných v ekologickém režimu. Přerušování dotačních titulů však mělo i pozitivní přínos. Mnoho podniků, které se přihlásily k ekologickému hospodaření jen z důvodů dotací ze systému odešlo. Došlo také k redukci počtu svazů z původních 5 na 2. Ukončení dotací však neznamenalo zavržení myšlenky ekologického zemědělství. MZe ČR pokračovalo s přípravou legislativních a metodických podkladů a podnikalo kroky vedoucí k sjednocení ekologického hnutí.

V rámci uvedeného meziobdobí byla v roce 1994 zavedena jednotná ochranná známka pro biopotraviny. Hlavními cíli zavedení jednotného značení bio produktů byla zejména podpora marketingu a zviditelnění produkce na veřejnosti. V tomto období také začínají u nás vznikat zpracovatelé a obchodníci s větší kapacitou. Postupně docházelo ke zvyšování povědomí spotřebitelů o bioprodukcii. Finanční podpory pro ekologické farmáře se znovu začínají vyplácet v roce 1998, což je možné považovat za další zásadní zlom v ekologickém zemědělství. Z tab. č. 1 je možné vyčíst, že po obnovení dotačních titulů dochází k značnému nárůstu ekologických zemědělců.

První nezávislá kontrolní organizace v České republice K.E.Z. o.p.s. vzniká v roce 1999. Vznikem kontrolní organizace získávají spotřebitelé záruku, že při produkci ekologických výrobků jsou dodržována přísná pravidla ekologického hospodaření.

V roce 2000 byl schválen zákon 242 Sb., o ekologickém zemědělství. Zákon určuje pravidla, které je nutné dodržovat při pěstování rostlin, stejně tak chovu

hospodářských zvířat. Dále stanovuje pravidla pro zpracování, import, export a označování bioproduktů a biopotravin. Zákon vychází z platné legislativy Evropské unie o ekologickém zemědělství, tj. od roku 2004 nařízení č. 2092/91/EEC.

V následujícím období 2004 – 2006 mohli čeští zemědělci žádat nejen o přímé jednotné platby na plochu zemědělské půdy (SAPS), ale také o dotační tituly v rámci Horizontálního plánu rozvoje venkova (HRDP), Operačního programu Rozvoj venkova a multifunkčního zemědělství (OP RVMZ) a také z programu LEADER. Horizontální plán rozvoje venkova, včetně odvozených nařízení vlády, stanovoval především pravidla pro čerpání plateb pro agroenvironmentální opatření (AEO) a dotací podporujících hospodaření v tzv. méně příznivých oblastech (LFA). Z Operačního programu Rozvoj venkova bylo možné čerpat prostředky na nákup strojů, podporujících modernizaci zařízení a další činnosti napomáhající rozvíjet a zvyšovat konkurenceschopnost zemědělství.

I z tab. č. 2 vyplívá, že značný rozmach zaznamenalo ekologické zemědělství v období 2007-2013 kdy byly finanční prostředky z HRDP, OP RVMZ a LEADER sloučeny do jednoho nově vzniklého Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova EAFRD. Zároveň došlo k rozšíření počtu dotovaných činností stejně tak způsobů hospodaření. Program rozvoje venkova určoval pravidla pro dotace. Činnosti, na které se vztahovaly dotační tituly byly rozděleny do čtyř tematických oblastí tzv. os. V rámci tohoto období došlo v roce 2008 k největšímu navýšení v počtu ekologicky hospodařících zemědělců od roku 1990. Nárůst oproti roku 2007 činil 628 farem.

Tab. č. 1 Vývoj ekologického hospodaření v ČR

Zdroj: Homolka et. al., 2014

Plochy	rok 2001 výměra	rok 2002 výměra	rok 2003 výměra	rok 2004 výměra	rok 2005 výměra	rok 2006 výměra	rok 2007 výměra
Orná půda	19 164	19 536	19 637	19 694	20 766	23 478,57	29 505
TTP	195 633	211 924	231 683	235 379	209 956	232 189,53	25 7899
Trvalé kultury	963	898	928	1 170	820	1 195,61	1 870
Ostatní plochy	2 354	2 778	2 747	7 056	23 440	24 670,97	23 616
Celkem	218 114	235 136	254 995	263 299	254 982	281 534,68	312 890

Plochy	rok 2008 výměra	rok 2009 výměra	rok 2010 výměra	rok 2011 výměra	rok 2012 výměra
Orná půda	35 178	44 906	54 937	59 281	58 489
TTP	281 596	329 232	369 272	398 060	407 219
Trvalé kultury (sady)	2 764	3 678	5 128	6 453	6 672
Trvalé kultury (vinice)	341	645	803	965	1 000
Trvalé kultury (chmelnice)	0	8	8	10	11
Ostatní plochy	21 753	19 890	18 054	18 158	17 371
Celkem	341 632	398 407	448 202	482 927	488 658

Tab. č. 2 Vývoj výměry zemědělské půdy v ekologickém zemědělství ČR

Zdroj: ISSaR, 2014

Rok	Počet podniků celkem	Výměra zemědělské půdy v EZ v ha	Procentický podíl ze zem. půdního fondu
1990	3	480	-
1991	132	17 507	0,41
1992	135	15 371	0,36
1993	141	15 667	0,37
1994	187	15 818	0,37
1995	181	14 982	0,35
1996	182	17 022	0,4
1997	211	20 239	0,47
1998	348	71 621	1,67
1999	473	110 756	2,58
2000	563	165 699	3,86
2001	654	217 869	5,09
2002	721	235 136	5,5
2003	810	254 995	5,97
2004	836	263 299	6,16
2005	829	254 982	5,98
2006	963	281 535	6,61
2007	1 318	312 890	7,35
2008	1 946	341 632	8,04
2009	2 689	398 407	9,38
2010	3 517	448 202	10,55
2011	3 920	482 927	11,4
2012	3 934	488 658	11,46
2013	4 060	493 394	11,68

V procentuální vyjádření k celkové výměře ekologického zemědělství se plocha TTP pohybuje v rozmezí 80 %, jak vyplývá z tab. č. 3. Tabulka ukazuje stabilní

převahu rozloh TTP oproti výměrám ostatních ploch v ekologickém zemědělství v období 2001 až 2013.

Tab. č. 3 Procentuální porovnání rozlohy ploch EZ v ČR

Zdroj: ISSaR, 2014

Plochy	rok 2001	rok 2002	rok 2003	rok 2004	rok 2005	rok 2006	rok 2007	rok 2008	rok 2009	rok 2010	rok 2011	rok 2012
Orná půda	8,78	8,31	7,7	7,5	8,1	8,34	9,43	10,3	11,38	12,27	12,29	11,76
TTP	89,69	90,13	90,86	89,4	82,4	82,5	82,42	82,42	82,63	82,38	82,42	83,13
Trvalé kultury	0,45	0,38	0,36	0,4	0,3	0,42	0,6	0,91	1,08	1,33	1,54	1,57
Ostatní plochy	1,08	1,18	1,08	2,7	9,2	8,74	7,55	6,37	4,91	4,02	3,75	3,54
Celkem	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

3.5 Cíle ekologického zemědělství

Jak již bylo uvedeno výše v této práci, ekologické zemědělství je postavené na principech welfare – etického přístupu vůči chovaným zvířatům, zachování rozmanitosti živočišných a rostlinných druhů, ochrany životního prostředí, snižování využití neobnovitelných zdrojů, ochraně zdraví obyvatel. Další neméně důležitým aspektem je udržení zaměstnanosti v zemědělství a rozvoj venkově. S tím také souvisí zabránění odlivu mladých lidí z venkova. Za základ ekologického hospodaření je považována zdravá půda. Kvalita úrodné půdy se v ekologickém zemědělství zvyšuje pomocí organickému hnojení, zeleným hnojením, vhodnými osevními postupy a šetrným ošetřováním půdy. Střídání plodin a mnohotvárná kulturní krajina napomáhají ve svém okolí vytvářet biologickou rovnováhu. Tato rovnováha zvyšuje rezistenci rostlin vůči chorobám a škůdcům.

Na základě výše uvedeného je možno k ekologickému zemědělství přistupovat jako k modelu hospodaření, který se vyznačuje vícero funkcemi. Zvláště se jedná o funkce ekologické, ekonomické a sociální. Tomu odpovídají i cíle, na které se v současnosti ekologické zemědělství zaměřuje:

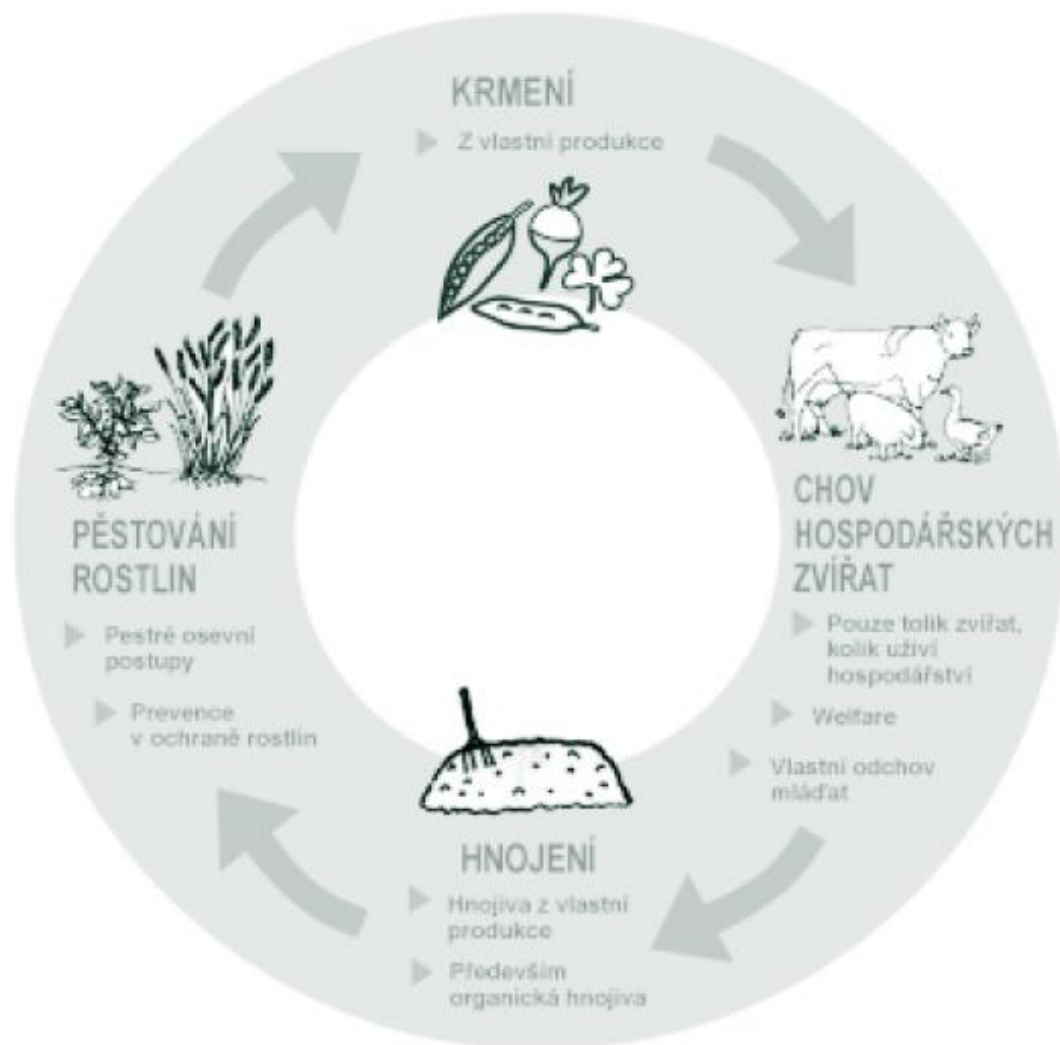
- v dostatečném množství vyrábět kvalitní potraviny a krmiva s vysokou nutriční hodnotou,
- v maximální míře používat místní zdroje, pracovat v uzavřených cyklech koloběhu látek a tím minimalizovat ztráty (viz obr. č. 1),

- udržet a zlepšovat úrodnost půdy,
- zabránit znečištění životního prostředí pocházejícímu ze zemědělství,
- využití neobnovitelných surovin a fosilní energie snížit na minimum
- podmínky pro hospodářská zvířata přizpůsobit jejich fyziologickým a etologickým potřebám, dodržovat humánní a etické zásady jejich chovu,
- chránit přírodu, diverzitu, v krajině uchovat přírodní ekosystémy,
- napomáhat osídlení venkova vytvářením pracovních příležitostí, podpořit udržení tradičního rázu zemědělské kulturní krajiny,
- umožnit farmářům a jejich rodinám rozvoj v oblasti ekonomické i sociální, zvyšovat jejich uspokojení z práce,
- vytvořit dobrý vztah mezi zemědělcem a koncovým spotřebitelem.

Cíle ekologického zemědělství, které si stanovila Evropská unie jsou popsány v zásadách a principech, které jsou určovány pro jednotlivé zemědělské oblasti platnou legislativou, především nařízením Rady EHS č. 2092/91 Nařízení rady (EHS) č. 2092/91 ze dne 24. června 1991, o ekologickém zemědělství a k němu se vztahujícím označování zemědělských produktů a potravin. Konsolidovaná verze ke dni 2.prosince 2005) a zákonem č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství (zákon o EZ) a dalšími právními předpisy.

Obr. č. 1 Uzavřený koloběh EZ

Zdroj: Urban et al., 2003

3.6 Podmínky hospodaření v systému ekologického zemědělství v ČR

3.6.1 Vstup do systému

O zařazení do ekologického zemědělství může požádat fyzická nebo právnická osoba, která zemědělsky obhospodařuje minimálně 0,5 ha zem. půdy vyjma včelaře – ten může být i bez půdy. Žadatel nemusí být jen podnikatel podle § 2 odst. 2 Obchodního zákoníku, ale může jím být také osoba nepodnikatel s právní subjektivitou. Jedná se především o obce, školy, fyzické osoby nepodnikající atd. Jednou z podmínek pro úspěšné zařazení je vlastnictví stanovených minimálních

výměrů zemědělské půdy evidované na žadatele v LPIS. Přehled minimálních potřebných výměrů uvádí tab. č. 4. Žádost je možné podat pouze jednu za rok.

Žádost o zařazení vyřizují pobočky SZIF v místní příslušnosti, která se řídí bydlištěm fyzické osoby nebo sídlem právnické osoby.

Tab. č. 4 Minimální výměry pro vstup do EZ

Zdroj: EAGRI, 2014

Minimální výměra	Podopatření/titul	Poznámka
0,5 ha	ekologické zemědělství	
1 ha	integrováná produkce	pěstování ovoce
0,5 ha	integrováná produkce	pěstování révy vinné
0,5 ha	integrováná produkce	pěstování zeleniny
5 ha	ošetřování travních porostů	
2 ha	ošetřování travních porostů	v NP nebo CHKO
1 ha	zatravnění orné půdy	
5 ha	pěstování meziplodin	
2 ha	biopásy	

3.7 Kontrolní systém v systému ekologického zemědělství

Protože nejdůležitějším prvkem v oblasti bioprodukce je vzájemná důvěra farmář vs. spotřebitel a také z důvodu značných finančních prostředků vynakládaných na podporu ekologického zemědělství, je velmi důležitý kontrolní systém. Základním dokumentem je zákon o ekologickém zemědělství 242 Sb. z roku 2000 a jeho prováděcí vyhlášky.

Důvod kontroly v ekologickém zemědělství je postaven na třech pilířích:

- **Ochrana zájmů spotřebitelů biopotravin.** Kontrola plnění požadavků na kvalitu biopotravin má zajistit zákazníkům pravost ekologických potravin. Zároveň však pomáhá zemědělcům v uplatnění produktů na trhu, kdy ochota zákazníků zaplatit vyšší cenu za bio potraviny je do značné míry závislá na důvěře v kvalitu a očekávaný standart kupovaných potravin.
- **Ochrana zájmů občanů jako daňových poplatníků.** Vzhledem k značné sumě kompenzací ze strany státu společně s Evropskou unií má kontrola

za úkol prověřovat dodržování postupů a nařízení a tím oprávněnost vyplácených dotací jednotlivým subjektům.

- **Ochrana podnikatelů produkcí podle zásad ekologického zemědělství před nekalou konkurencí.**

Každý subjekt, který chce podnikat v ekologickém zemědělství je povinen uzavřít s jednou z kontrolních organizací smlouvu o kontrole.

Hlavní dozor nad dodržováním právních předpisů v ekologickém zemědělství provádí MZe.

V České republice jsou v současné době oprávněny kontrolovat a certifikovat v ekologickém zemědělství čtyři privátní kontrolní organizace. Jedná se o společnosti KEZ o.p.s., ABCERT AG, BIOKONT CZ, s.r.o. a nově také Bureau Veritas Czech Republic s.r.o. Všechny tyto kontrolní organizace musí plnit závazné normy a podmínky pro kontrolní a certifikační postupy ČSN EN 45011. Kontrolu provádějí inspektoři, kteří musí mít dostatečné vzdělání a praxi.

Primárně inspekci provádějí inspektoři jednotlivých soukromých subjektů. V Nařízení Komise (EU) č. 392/2013, článku 92 c), bod 3 je uvedeno: „Příslušné orgány, které pověřují kontrolní subjekty kontrolními úkoly, ověří, zda mají pracovníci kontrolních subjektů dostatečné znalosti, a to včetně poznatků o rizikových prvcích ovlivňujících ekologický status produktů, kvalifikaci, odbornou přípravu a zkušenosti s ohledem na ekologickou produkci obecně a konkrétně s příslušnými právními předpisy Unie a že mají zavedena příslušná pravidla o střídání kontrolorů.“ Období, po které nejdéle může konkrétní inspektor kontrolovat stejný podnik, je stanoveno maximálně na 2 po sobě následující kalendářní roky, poté musí podnik kontrolovat jiný inspektor kontrolní organizace. Za odbornou celkovou zdatnost, etický přístup a bezchybný výkon kontrol inspektora se Ministerstvu zemědělství zodpovídá jeho příslušný kontrolní subjekt (CZSO, 2014).

Celková kontrola probíhá minimálně jednou za rok v každém subjektu. Jedná se o řádnou kontrolu, která je předem nahlášená. Kontrola zahrnuje celý podnik, tj. pozemky a kultury, stáje a zvířata, stroje, technologická zařízení a technologie, sklady a ostatní provozní prostory, obaly a etiketaci, provozní, skladovou a účetní evidenci. Dříve platilo, že v případě, kdy jeden subjekt provozoval vedle ekologické

zemědělské jednotky i konvenční jednotku, podléhala kontrole i tato jednotka. V novém období (tj. 2014 – 2020) již nebude možný souběh ekologického a konvenčního hospodaření jedním subjektem. Kontrola se proto nově zaměří také na inspekci této skutečnosti. Inspektor také ověřuje správnost a úplnost údajů uvedených v žádosti o registraci, hlášení a v přihlášce produktů k certifikaci.

V případě, že je potřeba u problematických podniků zkontrolovat plnění uložených nápravných opatření vzešlých z řádné kontroly nebo je-li podezření na použití nepovolených prostředků nebo postupů provede kontrolní organizace tzv. Nařízenou, neohlášenou kontrolu. (MŽp, 2014)

Od roku 2010 byl zaveden další stupeň kontroly a to státními kontrolními organizacemi. Kontrolu provádějí např. Česká zemědělská a potravinářskou inspekce, Státní veterinární správa nebo Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský. Tyto státní kontroly se zaměřují na rizikové subjekty např. na subjekty, se kterými bylo v minulosti vedeno správní řízení. Kontrolou prováděnou státními subjekty zároveň dochází k revizi kontrol prováděných soukromými subjekty, protože je u jednoho subjektu provedena dvojí kontrola. Pokud by zjištění státní kontrolní organizace bylo v rozporu se zjištěním soukromé kontrolní organizace, může být soukromá organizace penalizována za nedostatečně provedenou kontrolu. Dohled nad soukromými kontrolními organizacemi provádí MZe. Pověřený pracovník ministerstva se přímo účastní kontroly soukromého kontrolního subjektu v terénu nebo provádí kontrolu uvnitř kontrolní organizace. Zde se zaměřuje na kontrolu dostatečnosti personálního složení, správnosti administrativních postupů kontrolní organizace, kvalitou systému rozvoje zaměstnanců, zda jsou dodržovány požadavky na vzdělání a praxi nových inspektorů atd.. V případě, že kontrolní organizace řádně neplní své povinnosti, může sankcionována odebráním pověření k udělování osvědčení a v krajním případě i zrušením pověření k vykonávání kontroly. Supervizor při kontrole soustředí na kritické oblasti což je např. nedůslednost při provádění kontrol pozemků. (IFOAM, 2015)

Počínaje 1. 1. 2014 vstoupilo v platnost prováděcí nařízení Evropské komise č. 392/2013 ze dne 29. dubna 2013 měnící nařízení č. 889/2008. To přineslo řadu změn v kontrolním systému pro ekologickou produkci vč. zpřísnění. Jedná se např. o:

- Zlepšení předávání informací mezi kontrolními orgány nebo subjekty v případě změny kontrolní organizace kontrolovaným subjektem.
- Kontrolní organizace má povinnost archivovat dokumentaci kontrolovaného subjektu, který od ní odešel k jiné organizaci oprávněné kontrolovat nebo pokud subjekt ukončil činnost v systému EZ po dobu 5 let.
- Zřízení obecně přístupného internetového systému, kde bude možno zveřejňovat údaje o ekologických subjektech včetně platných certifikátů.
- Požadavek odběru vzorků u minimálně 5 % kontrolovaných subjektů.
- Pokud má kontrolní organizace podezření, že nejsou dodržovány podmínky certifikace ekologického zemědělství, musí odebrat vzorky vždy.
- U min. 10 % subjektů podnikajících v ekologickém zemědělství se provedou následné namátkové neohlášené kontroly (Mze b, 2014).

3.8 Skot bez tržní produkce mléka

Chov skotu bez tržní produkce mléka je z celosvětového pohledu nejrozšířenějším odvětvím chovu skotu. Tento způsob lze z provozně – ekonomického hlediska označit jako extenzivní využívání trvalých travních porostů pastvou skotu. Extenzivní způsob hospodaření je uplatňován ve vztahu k vynakládání živé práce, materiálu a většiny dalších nákladových položek. Základním principem je využití přirozeného vegetačního porostu jehož růst je ovlivňován jen v minimální míře. Dále je na pastvinách uplatňován princip minimální nezbytné ochrany zvířat vůči nepříznivým povětrnostním a klimatickým podmínkám. Pro ustájení zvířat během zimního období se využívají co nejjednodušší stáje, přístřešky popř. chov je celoročně ve volné přírodě s přírodními nebo uměle vytvořenými místy chránící před větrem a mící nepříznivé počasí (platí pouze pro extenzivní masná plemena, pro intenzivní masná plemena se nedoporučuje).

Jako v každém dalším podnikatelském oboru je cílem činnosti chovu krav bez tržní produkce mléka dosažení co největších ekonomických přínosů, tzn. maximálních tržeb při minimálních nákladech (Kvapilík, 2008). V chovu krav bez tržní produkce mléka od roku 1995, tedy roku od kdy je tato kategorie v České republice sledována, dochází s mírnými krátkodobými výkyvy, k neustálému zvyšování počtu chovaných kusů. Chov masného skotu plně projevuje svou nezastupitelnou úlohu nejen ve svém potenciálu produkovat spotřebiteli žádané kulinářsky a dieteticky kvalitní maso, ale

i v naplňování jeho mimoprodukčních funkcí v rámci utváření krajiny a vůbec celého českého venkova. Jedná se jak o přirozené protierozní udržování trvalých travních porostů s pozitivním vlivem na biodiverzitu a spoluvytváření kulturně-estetického vzhledu krajiny. Dále se také jedná o vytváření pracovních příležitostí a podnikatelských aktivit, formou jak dodavatelských, tak i odběratelských vztahů vztahujících se k chovu masného skotu. S tím úzce souvisí zachování osídlení našeho venkova a také rozvíjení se turistického ruchu v našich horských a podhorských oblastech s příznivým dopadem do mnoha dalších pracovních a sociálních oblastí a to nejen v daných lokalitách, kde se chov masného skotu realizuje, konstatuje Ministerstvo zemědělství v ročence (Mze a, 2013).

Přechod z konvenční na ekologické zemědělství není s produkcí skotu bez tržní produkce mléka tak náročný jako např. s dojným skotem. S určitou mírou zjednodušení je možné říci, že se jedná „pouze“ o zpřísnění podmínek stávajícího chovu. Také potřeba investic je většinou na nízké úrovni. Jedná se většinou o zlepšení ohrazení pastvin, přístřešků proti nepřízní počasí, krmných a napájecích zařízení a popřípadě budov pro uskladnění krmiv. Nové technologie sklizení a uložení sena, stejně jako siláže umožňují uskladnění v blízkosti pastvin. Díky tomuto se dále snižuje náročnost na prostory a dopravu.

Velkým otazníkem v oblasti nákladů jsou investice do vlastních jatek, pokud se farma zaměřuje na produkci masa pro vnitrostátní trh. Splnění všech certifikačních podmínek ve spojení s hygienickými a technickými požadavky je značně nákladné. (Falta et al., 2014)

Zvířata se v rámci ekologického zemědělství nacházejí v zavřeném koloběhu. Krmivo je produkováno převážně přímo na farmě kde je skot chován. Systém chovu je podřízen jejich přirozeným potřebám. Zvířata jsou proto zdravá což se přenáší i do vysoké kvality z nich vyráběných produktů. V žádném případě nelze používat genové manipulace, hormony nebo přenosy embryí. Základní zásady ekologického chovu zvířat jsou:

- Způsob ustájení musí v souladu s fyziologickými a etologickými požadavky zvířat.
- Všechna opatření, technologie a technika chovu zvířat musí odpovídat požadavku udržení dobrého zdraví a dlouhověkosti chovaných zvířat.

- Je nutno zajistit odpovídající množství pohybu, čerstvého vzduchu, ochranu zvířat při extrémním počasí, dostatek životního prostoru, podestýlky. V ekologickém systému nejsou povoleny průmyslové chovy s řízenými režimy.
- Není přípustné kupírování, zkracování zubů a zobáků či jakékoliv další tělesné poškozování a mrzačení není. Kupírování ocásků ruličkovou metodou u jehňat do 8 dnů věku lze pouze na základě předem udělené výjimky Mze, odrohování skotu také jde na základě výjimky MZe pouze u mladých zvířat, u starších zvířat jen pouze v případě že třeba krávé roste roh do oka, výjimky jsou zpoplatněny kolkem 1.000 Kč (MZe, 2012). U jehňat se provádí z důvodů hygieny pro šlechtitelské chovy, u skotu z důvodu bezpečnosti zvířat a lidí. Zákroky typu označování – provádí chovatel běžně, odrohování – viz výjimka a kastrace jen způsobilá osoba – veterinář.
- Sušiny v krmné dávce musí pocházet z ekologického zemědělství.
- Krmné přípravky typu stimulantů, zhutňovačů krmiv syntetického původu, syntetické konzervační a ochranné přípravky, zkrmování močoviny a preventivní aplikace léčiv nejsou povoleny. (MZe c, 2012).

Masná plemena chovaná v ekologickém zemědělství se nejčastěji dělí podle velikosti tělesného rámce. V České republice jsou nejčastěji chována plemena:

- **středního tělesného rámce:**
 - plemena anglo-americké provenience aberdeen-angus a hereford;
 - evropská plemena belgické modrobílé, limusin a piemont;
 - plemeno gasconne.
- **velkého tělesného rámce:**
 - plemena evropského původu jsou blonde d' aquitaine, charolais;
 - masný simentál a rustikální plemeno salers.
- **malého tělesného rámce:**
 - skotský náhorní skot (Highland cattle) a plemeno galloway vhodná především pro chov ve chráněných krajinných oblastech.

Každé z plemen má své charakteristické znaky a vlastnosti (Teslík et al., 2000).

3.9 Trvalé travní porosty

Za trvalý travní porost (TTP) je pokládáno travní společenstvo starší více jak 6 let. (Hrabě, 2014). Kategorie trvalý travní porost vznikla spojením kategorií louky a pastviny do kategorie jedné. Jako trvalý travní porost je označen pozemek porostlý travinami, u něhož hlavní výtěžek je seno (tráva), nebo je určený k trvalému spásání, i když je za účel zúrodnění rozoráván. Dle § 3i písm. b) zákona o zemědělství je travním porostem stálá pastvina, popřípadě souvislý porost s převahou travin určený ke krmným účelům nebo k technickému využití, který může být nejvýše jednou za 5 let rozorán za účelem zúrodnění.

TTP zaujímají největší podíl ekologicky obhospodařovaných kultur na celkové výměře zemědělské půdy zařazené do systému ekologického zemědělství ČR, kde se jedná o více než 407 tis. hektarů.

Jak již bylo konstatováno ekologický způsob hospodaření je systém přístupující k organizaci a hospodářskému cyklu podniku jako k „uzavřené jednotce“ šetřící přírodní zdroje. V případě ekologického chovu skotu musí být také veškerá půda obhospodařovaná podle pravidel ekologického zemědělství. Znamená to náhradu syntetických hnojiv statkovými, zákaz používání chemických prostředků k likvidaci plevelů a škůdců a k ochraně rostlin, stimulátorů růstu, geneticky upravených plodin atd. Stejně tak je třeba dodržovat nařízení o četnosti a termínech péče o porost a půdu – podmínky nutné ke splnění ekologické certifikace a dotační podmínky práce uvádí níže.

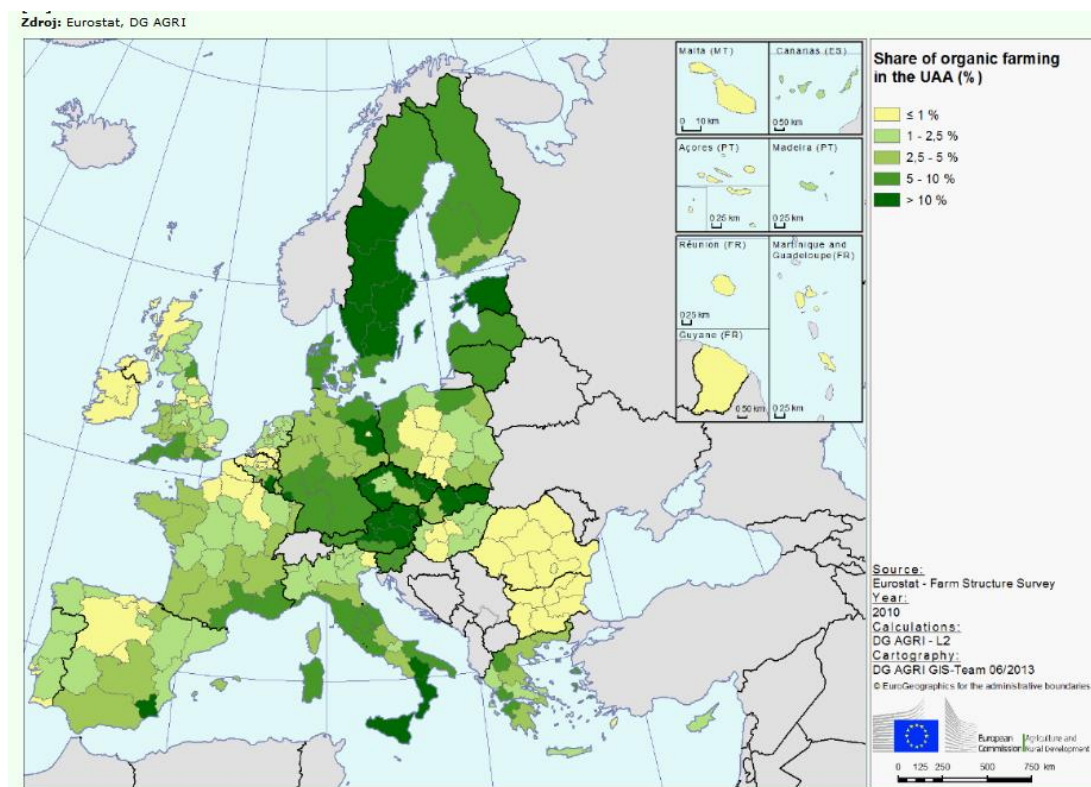
I když trvalé travní porosty, které mají vysoký podíl na celkovém fondu ekologicky obhospodařované zemědělské půdy, nejsou přímo využívány k produkci bioproduktů, mají nezastupitelnou funkci v krajině. Tato funkce spočívá zejména v ovlivňování množství a kvality podzemní a povrchové vody, v kvalitním protierozním a protipovodňovém působení a ve významné ochraně biodiverzity. Rozšiřování, obnova a údržba travních společenstev v krajině jsou jednou z možností řešení zemědělské nadprodukce a zároveň ochrany půdního fondu.

Na úrovni států Evropské unie se ekologické zemědělství se uplatňuje zejména v regionech s rozsáhlými systémy živočišné výroby založenými na trvalých travních porostech. Naopak význam ekologického zemědělství je obecně nižší v regionech s převažujícími systémy intenzivního zemědělství. Z následujících grafů je proto

možné získat přehled o intenzitě využití TTP v ekologickém režimu v rámci EU. Z obr. č. 2 je zřejmé, že podíl ekologicky obhospodařované zemědělské půdy patří v ČR mezi nejvyšší v EU.

Obr. č. 2 Plochy TTP v Evropě

Zdroj EC, 2013

3.9.1 Dotace pro TTP

Se zvyšujícím se významem TTP z pohledu péče o krajinu docházelo k navyšování hodnoty plateb na jednotku plochy. Jak vyplývá z tabulky v období 2004 – 2006 se jednalo o 1100 Kč/ha, ale v roce 2012 již o 2 244 Kč/ha, tj. 89 EURO. Se stoupající plochou v režimu TTP dochází k postupnému navyšování objemů prostředků vypláceným na podporu ekologického hospodaření na těchto porostech.

Tab. č. 5 Výše dotací EZ v ČR na jednotku plochy

Zdroj: ISSaR, 2014

Tabulka 1: Výše dotací ekologického zemědělství na jednotku plochy, ČR [Kč/ha]
Zdroj: MZe

Kultura	2004–2006 (HRDP ¹)	2007–2009 (PRV ²)	2010 (PRV ²)	2011 (PRV ²)	2012 (PRV ²)
Orná půda	3 520	4 086	3 780	3 888	3 909
Trvalé travní porosty	1 100	1 872	2 170/1 731 ³	2 232/1 781 ³	2 244/1 790 ³
Zelenina a speciální byliny na orné půdě	11 050	14 869	13 755	14 149	14 223
Trvalé kultury (sady, vinice)	12 235	22 383	20 707/12 438 ⁴	21 299/12 794 ⁴	21 410/12 861 ⁴

Poznámka: 1) HRDP – Horizontální plán rozvoje venkova
 2) PRV – Program rozvoje venkova
 3) Hospodaření na travních porostech pro 100% ekologického zemědělce (bez souběhu s konvenčním zemědělstvím)/zemědělci se souběhem
 4) Obhospodařování vinic, ovocných sadů nebo chmelnic/obhospodařování extenzivních ovocných sadů

Hlavním prováděcím předpisem v proceduře je nařízení vlády č. 79/2007 Sb. Jednotlivý půdní blok je možno zařadit vždy pouze do jednoho titulu (u titulu trvale podmáčené a rašelinné louky a u titulu suché stepní trávníky a vřesoviště je drobná výjimka). Schválený titul nesmí být v průběhu 5 let měněn. Žádosti o zařazení se tedy podávali na pětileté období, které se počítá od 1. ledna prvního kalendářního roku a za konec se považuje datum 31. 12. Výjimkou jsou tituly pěstování meziplodin a biopásy kde se za datum ukončení považuje 31. 3. Avšak v roce 2012 byl na základě novely NV 79, v nařízení vlády č. 282/2011 Sb., zastaven příjem nových žádostí o zařazení do EZ. Není proto možné vyřizovat žádosti případných nových žadatelů do vstup do AEO. V následujících letech bylo možné přijímat ještě žádosti v titulu zatravňování orné půdy. Nové žádosti o zařazení bude možné podávat 15.5. 2015.

Další podmínky dotací povolují použití maximálně 60 kg dusíku na hektar celého managementu a to včetně statkových hnojiv a případné pastvy zvířat. Opět tato podmínka neplatí v rámci podopatření ošetřování travních porostů v titulech trvale podmáčené a rašelinné louky, ptačí lokality, hnízdiště bahňáků nebo ptačí lokality na travních porostech – hnízdiště chřástala polního. Není také přípustné využívat kejdu mimo kejdy skotu. Dále musí žadatel plnit podmínky sečí stanovených nařízením. U travních porostů ležících v zvláště chráněných územích (ZCHÚ), v území ochranného pásma národního parku a v ptačích oblastech bez souhlasného vyjádření orgánu ochrany přírody (OPP) není možné provádět obnovu travních porostů a přisev nebo mulčování.

3.10 Základní dělení plateb na plochu

3.10.1 Přímé platby

Přímé platby vymezuje Evropská unie. Jsou specifikovány jako platby zemědělcům. Jejich kompletní přehled je v příloze nařízení rady č. 1259/99. Lze je rozdělit na platby v rostlinné výrobě a na platby v živočišné výrobě. Vyplácení přímých plateb je podmíněno dodržováním souboru legislativních norem, tzv. cross-compliance (19 pravidel pro ochranu životního prostředí, bezpečnost potravin a zdraví zvířat). V posledních dvou obdobích jsou pro Českou republiku specifikovány v národním Programu rozvoje venkova.

3.10.2 Národní doplňkové platby

Jedná se o doplňkové platby (Top-Up) k přímým podporám, jsou plně hrazeny z rozpočtu ČR a slouží k dorovnání vybraných komodit, které byly zjednodušením plateb v systému SAPS znevýhodněny oproti plnému systému přímých podpor v původních, tzv. starých zemích EU. Top-Up jsou platby poskytované k jednotné platbě na plochu (SAPS) a jsou upraveny nařízením vlády č. 112/2008 Sb.

Žádost o poskytnutí podpory Top-Up je podávána v rámci jednotné žádosti, a to do 15. května kalendářního roku. Žadatel je shodný s žadatelem o platbu SAPS. Všeobecné podmínky pro poskytnutí platby Top-Up jsou shodné s podmínkami pro platbu SAPS. Pokud nebude žadateli přiznána platba SAPS, nemá nárok ani na platbu Top-Up.

3.10.3 Jednotná platba na plochu

Ve zjednodušeném systému plateb SAPS (Single Area Payment Scheme), na rozdíl od tzv. „plného schématu“ přímých plateb, je finanční podpora plně odtržena od produkce. Podpora je plošná - je určena a rozpočítávána na 1 ha zemědělské půdy, která se pro tento účel sestává z celkové rozlohy orné půdy, trvalých travních porostů (luk a pastvin), speciálních kultur (chmelnice, vinice atd.) a zahrad - sadů. Platba je vyplacena jako jednotná platba na 1 ha bez ohledu na pěstovanou plodinu či jakékoliv dispozice půdy. Tímto způsobem je vyplacena celá část přímých plateb hrazená EU – tj. pro rok 2004 25 % sazby EU.

Dorovnání z národních zdrojů do možné výše 55 % je provedeno sektorově.

3.10.4 Agro environmentální opatření (AEO)

Předmětem dotace v rámci titulu EZ je zemědělská půda obhospodařovaná v režimu přechodného období nebo certifikovaném EZ s kulturou travní porost, orná půda, vinice, ovocný sad nebo chmelnice. Přechodné období začíná nejdříve okamžikem oznámení činnosti příslušným orgánům a podřízením podniku kontrolnímu systému, tj. dnem doručení žádosti o registraci na MZe (Dvorský et al., 2011).

Dotace se poskytne, pokud je žadatel zařazen do příslušného agroenvironmentálního opatření např. Ekologické zemědělství - travní porosty nebo Mezofilní a vlhkomilné louky, přepásané.

3.11 Socio-ekonomické aspekty

Každá činnost má nejen ekonomické, ale i sociálně-ekonomické důsledky. Tyto důsledky souvisí s potřebami jednotlivce. Tyto potřeby pak jedinec může zabezpečovat, pokud má na ně prostředky, které získá, pokud je zaměstnaný nebo produkuje zisk. Tím mezi základní socio-ekonomické aspekty patří vliv na zaměstnanost v regionu. To co také ovlivňuje potřeby jednotlivců je obec a základní služby, které zajišťuje (vzdělání, bezpečnost, kanalizace, kroužky dětí, aj.). (Maslow, A. H., 2014).

Potenciál regionu je možné hodnotit na základě těchto ukazatelů: hrubý domácí produkt na obyvatele, míra nezaměstnanosti, výše průměrné mzdy, vzdělanostní struktury, kvalita a dostupnost infrastruktury. Přírodně-geografický potenciál regionu je hodnocen pomocí ukazatelů jako je množství a kvalita nerostných surovin, znečištění ovzduší apod. (Kolektiv autorů, 2004).

V obecné rovině lze říci, že socio-ekonomické posouzení dopadů zkoumá, jak navrhovaný rozměr změny životy současných a budoucích rezidentů společenství (M. Edwards Wisconsin, 2012). Mezi ukazatele používaných pro měření potenciálních socio-ekonomických dopadů vývoje patří následující:

- změny v komunitě – demografie;
- výsledky maloobchodu / služby a bydlení - analýza trhu;
- změny zaměstnanosti a výši příjmů;

- změny estetická kvality komunity.

I podle Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj k socioekonomické životaschopnosti mnoha venkovských oblastí je potřeba stále více rozvíjet tzv. multifunkcionalitu zemědělských subjektů. Zemědělství mimo primární funkci – produkci potravin a surovin – může také formovat krajinu, zajišťovat výhody pro životní prostředí, jako je zachování půdy, udržitelný rozvoj. Zároveň je nutné rozvíjet doprovodné nezemědělské aktivity napomáhající k zachování ziskovosti a rozvoji agrárních subjektů (OECD, 2008). Jedním z cílů této práce je posouzení možnosti uplatnění vlastních produktů vznikajících ze zemědělské prvovýroby v systému bio na trhu a tím rozvíjet přidruženou výrobu. Zisk a pracovní příležitosti vznikající v konkrétním prostoru mají pozitivní socio-ekonomické dopady na danou oblast. Zisk a pracovní příležitosti vznikající v konkrétním prostoru mají pozitivní socio-ekonomické dopady na danou oblast. Také Piorr A., (2009) uvádí, že venkovský prostor je důležitou součástí kulturní identity v celé Evropě. Lidé a společenství je utvářejí po staletí. K další velké změně dochází v posledních letech pod vlivem rozšíření EU a v větší koncentraci na environmentální a sociální dopady.

Pojem kvality života lze v současné době definovat jako reflexi věcných environmentálních podmínek vnějšího prostředí a sebereflexi vnitřního prostředí jedince v souvislosti s kulturním, sociálním a prostorovým systémem, které vedou ve vztahu k jednotlivým inspiracím, způsobílostem, cílům a předpokladům (Heřmanová, 2012)

4. CHARAKTERISTIKA PROSTŘEDÍ

4.1 Jižní Čechy - Demografické geo-sociální údaje

Následující výzkum byl proveden u 8 zemědělců hospodařících v rámci Jihočeského kraje. Z tohoto důvodu se údaje zaměřují na tento kraj.

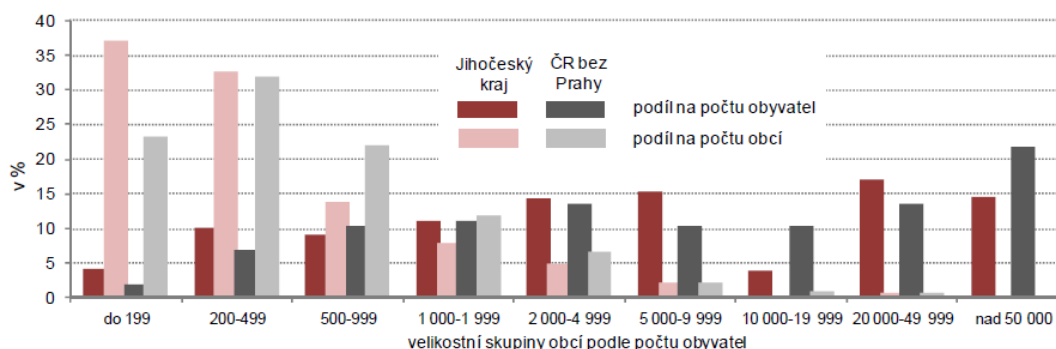
4.1.1 Sídlní struktura

Jihočeský kraj má rozlohu 10 tis. km² což představuje 13 % území České republiky. Na celkovém počtu obyvatelstva ČR se Jihočeský kraj podílí pouze 6 %. S hustotou osídlení 63,3 obyvatel na km² má nejnižší hustotu zalidnění mezi kraji ČR. Okresy Prachatice a Český Krumlov mají dokonce nejnižší hustotu zalidnění mezi všemi okresy České republiky.

V Jihočeském kraji je od roku 1994 celkem 623 obcí a to včetně vojenského újezdu. Jedná se zhruba o desetinu z počtu obcí ČR. Existence 1 983 částí obcí a významně nadprůměrný podíl nejmenších obcí dokládá, že sídlní struktura kraje je rozdrobená. 37 % jihočeských obcí má do 200 obyvatel v kterých žije jen 4 % obyvatelstva kraje. V kraji je ve srovnání s ostatními regiony silná skupina obcí od 5 tis. do 10 tis. obyvatel při pohledu podle podílu bydlícího obyvatelstva. Menší je naopak podíl bydlících ve městech v kategorii 10 tis. až 20 tis. obyvatel (zastoupená Českým Krumlovem a Prachaticemi) a nad 50 tis. obyvatel, jak ukazuje obr. č. 3.

Obr. č. 3 Sídlní struktura obcí Jihočeského kraje a ČR k 31. 12. 2013

Zdroj: CZSO, 2013

Tab. č. 6 Vývoj počtu obyvatel Jihočeského kraje

Zdroj: CZSO a, 2014

	Rok	Kraj celkem	v tom okresy						
			České Budějovice	Český Krumlov	Jindřichův Hradec	Písek	Prachovice	Strakonice	Tábor
Obyvatelstvo k 31. 12. ¹⁾	2008	636 328	185 584	61 516	93 298	70 550	51 548	71 054	102 778
	2010	638 706	187 799	61 706	93 180	70 673	51 471	70 807	103 070
	2011	636 138	187 304	61 333	92 427	70 460	51 081	70 765	102 768
	2013	636 707	188 965	61 173	92 002	70 504	50 938	70 514	102 611

4.1.2 Zaměstnanost

V Jihočeském kraji žilo k 31. 12. 2013 – 636 707 obyvatel, z toho 50,7 % žen. Tab. č. 6 uvádí počty obyvatel kraje, které jsou možné považovat za setrvalé. Ke stejnému období byl průměrný věk obyvatel kraje 41,6 let, u žen 42,9 let a u mužů 40,3 let.

Průměrný věk v kraji byl o málo vyšší než průměrný věk populace celé České republiky, který je 41,5 roku. Postupem času se zvyšuje podíl osob starších 65 let převážně na úkor osob mladších 15 let. Jak ukazuje tab. č. 7 z populace starší 15 let v roce 2013 bylo 57,6 % ekonomicky aktivních a 42,4 % ekonomicky neaktivních. Oproti roku 2012 se tedy jedná o mírný nárůst počtu ekonomicky neaktivních na úkor ekonomicky aktivních. V posledních letech nemají vliv na strukturu obyvatelstva podle ekonomické aktivity pouze faktory demografické, ale projevíly se i důsledky ekonomické situace v zemi. Mezi rokem 2008 a rokem 2013 došlo ke zvýšení počtu ekonomicky neaktivních osob a to především důchodců o 8,6 tis. Důsledkem tohoto nárůstu je snížení pracovní síly (o 11,5 tis. osob) a poněkud se změnilo i rozložení pracovní síly.

Tab. č. 7 Pracovní síly v Jihočeském kraji

Zdroj: CZSO, 2013

	Měřicí jednotka	2008	2009	2010	2011	2012	2013
VÝBĚROVÉ ŠETŘENÍ PRACOVNÍCH SIL (VŠPS)							
Obyvatelstvo ve věku 15 a více let	tis. osob	543,9	546,0	545,8	542,4	541,9	541,0
z toho podle dosaženého vzdělání:							
základní a bez vzdělání	%	18,3	17,5	16,9	16,4	16,2	15,4
střední bez maturity	%	37,1	36,6	36,9	37,7	37,8	35,3
střední s maturitou	%	34,6	34,4	35,0	34,0	32,7	34,3
vysokoškolské ²⁾	%	10,1	11,5	11,2	11,8	13,3	15,0
Pracovní síla	tis. osob	323,2	321,2	316,8	317,4	313,0	311,8
v tom: zaměstnaní v NH		314,7	307,4	300,0	299,9	295,2	295,6
z toho ženy		134,8	131,6	128,5	129,2	127,5	126,7
nezaměstnaní		8,5	13,7	16,8	17,5	17,8	16,2
z toho ženy		5,4	6,2	7,5	8,3	9,2	9,0
Ekonomicky neaktivní obyvatelstvo	tis. osob	220,7	224,8	229,0	224,9	228,9	229,3
z toho: studující (vč. učňů)		49,8	50,5	52,6	46,1	47,1	.
důchodci (starobní a invalidní)		140,5	143,0	147,2	149,0	151,2	.
Zaměstnaní v NH podle sektorů:							
zemědělství	%	5,7	5,3	5,8	5,4	5,6	5,8

Dále je možné z údajů uvedených Statistickým úřadem vyčíst, že od roku 2008 klesly počty zaměstnaných o 6 %, naopak počty nezaměstnaných vzrostly téměř na dvojnásobek.

Tab. č. 8 Podíl nezaměstnaných osob v Jihočeském kraji

Zdroj: CZSO, 2013

	Rok	Kraj celkem	v tom okresy						
			České Budějovice	Český Krumlov	Jindřichův Hradec	Písek	Prachovice	Strakonice	Tábor
Podíl uchazečů o zaměstnání z celkového počtu uchazečů k 31. 12. (%):									
ve věku 50 a více let	2008	28,3	27,6	27,7	30,4	31,2	25,7	27,2	28,0
	2010	27,5	26,3	27,0	27,8	28,9	28,6	27,8	27,7
	2013	27,5	25,5	26,8	28,1	28,2	27,7	30,0	28,2
evidovaných 12 a více měsíců	2008	19,1	14,9	23,6	18,3	15,0	13,8	28,4	19,2
	2010	23,3	18,3	25,3	20,8	19,8	15,9	29,7	30,4
	2013	31,9	27,7	38,6	25,9	27,5	23,8	40,5	37,6
Podíl nezaměstnaných osob k 31. 12. (%)²⁾									
	2008	3,7	2,7	5,5	3,2	4,0	3,5	4,6	3,9
	2010	6,4	4,8	9,0	6,1	6,2	5,5	7,9	7,4
	2013	7,1	5,8	9,7	7,4	6,5	6,1	8,2	7,9
v tom: muži	2008	3,4	2,5	5,4	2,9	3,6	3,5	4,3	3,5
	2010	6,6	4,9	9,5	6,0	6,3	6,3	8,6	7,3
	2013	7,2	5,8	9,8	7,4	6,4	6,8	8,3	7,8
ženy	2008	3,9	2,9	5,7	3,5	4,3	3,5	4,9	4,2
	2010	6,2	4,7	8,3	6,2	6,2	4,7	7,3	7,6
	2013	7,0	5,7	9,6	7,3	6,6	5,4	8,1	8,1

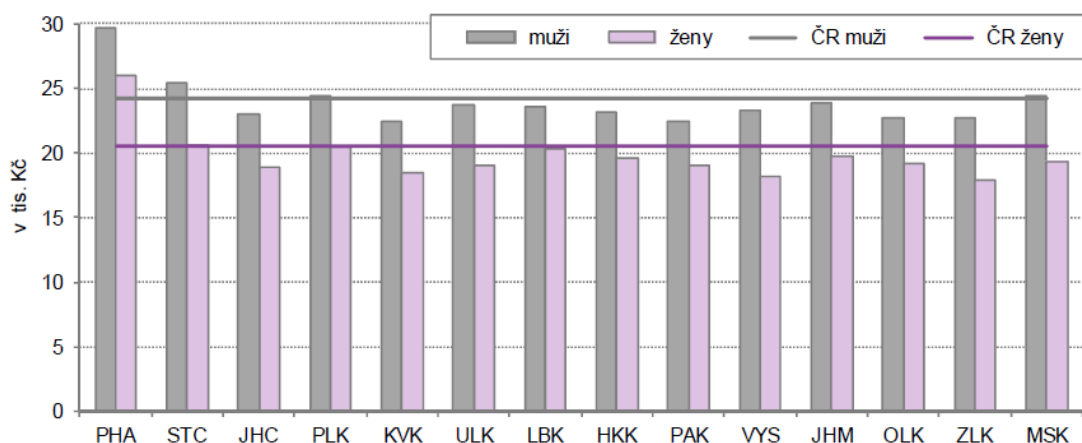
Koncem roku 2008 došlo spolu s rostoucím počtem lidí hledajících práci na straně jedné ke značnému úbytku počtu volných pracovních míst na straně druhé. Zatímco na jaře roku 2008 bylo v nabídce 7,5 tis. volných pracovních míst, koncem roku 2009 to bylo již jen 1,5 tisíce. V letech 2010 – 2013 nabídka volných míst kolísá

v rozmezí od 1,5 tis. do 3 tis. Na konci roku 2013 bylo na úřadech práce v Jihočeském kraji registrováno 31 551 zájemců o zaměstnání, což je ve srovnání se stejným obdobím předcházejícího roku o téměř 10 % více. Z pohledu vzdělanostní struktury je mezi uchazeči o práci již tradičně nejvíc středoškoláků bez maturity a vyučených. Další vysoké procento zaujímají manuálně pracující a nemanuální pracovníci s nižší kvalifikací.

Jihočeský kraj je v porovnání se všemi kraji ČR na 9. příčce žebříčku podle průměrné mzdy. I ve srovnání mediánů mezd je Jihočeský kraj na stejné pozici. Jak dále ukazuje obr. č. 4 z pohledu žen je však situace ještě horší, protože při srovnání mzdových mediánů žen se posouvá až na příčku 11. Nižší mzdy z tohoto hlediska mají pouze ženy v kraji Karlovarském, Zlínském a Kraji Vysočina.

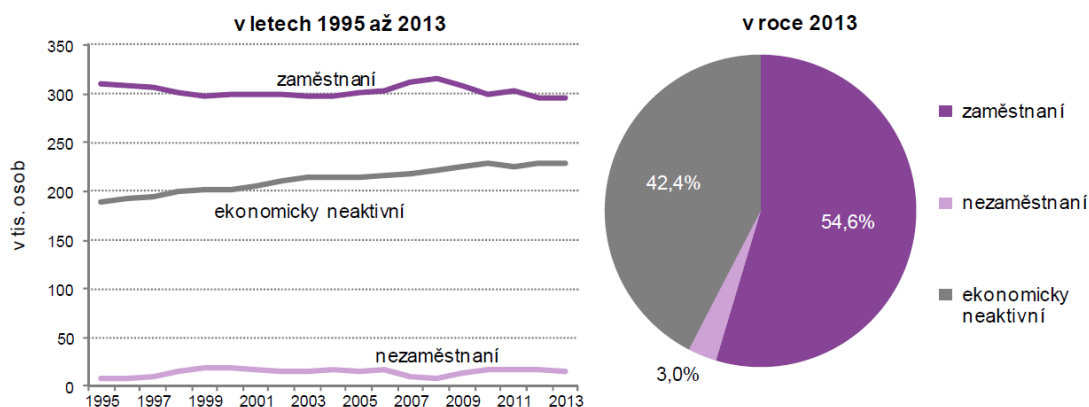
Obr. č. 4 Medián mezd v krajích ČR

Zdroj: CZSO, 2013

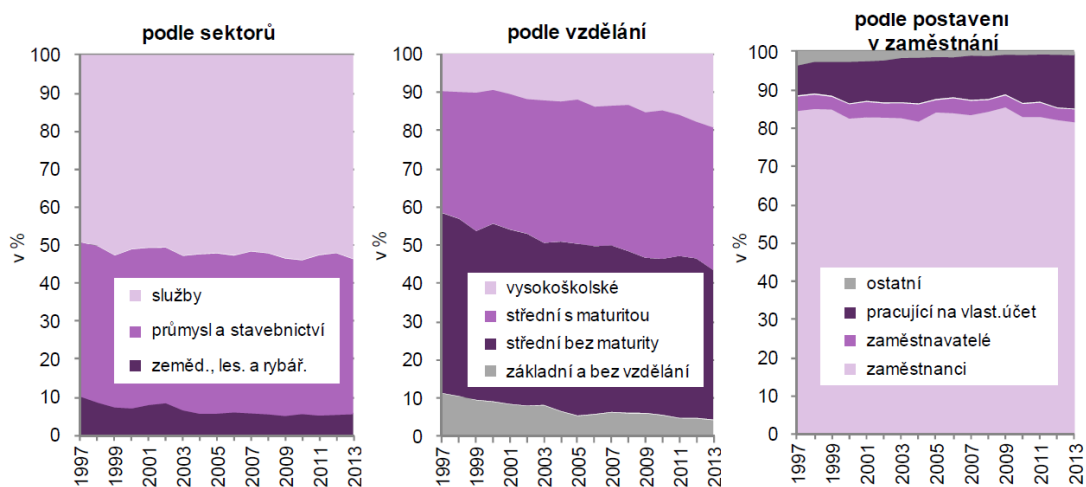
Obr. č. 5 Obyvatelstvo starší 15 let dle ekonomického postavení v Jihočeském kraji

Zdroj: CZSO, 2013

Obr. č. 6 Zaměstnaní v JČ podle sektorů, vzdělání a postavení v zaměstnání

Zdroj: CZSO, 2013

Po transformaci a rozpadu zdejších původně socialistických zemědělských a průmyslových podniků v období po roce 1989, následně i zrušení ostrahy statní hranice a také v souvztažnosti s dalším globálním ekonomickým vývojem a hospodářskou krizí po roce 2008 se v Jihočeském kraji postupně značně zhoršovala možnost pracovního uplatnění včetně možnosti dojíždění za prací a službami do větších středisek. Stát, kraje a města však mají v Jihočeském kraji lokalizované důležité zájmy a potřeby ať už se jedná o produkční lesy, pole, komunikace, rekreační oblasti a objekty, památky, vodní zdroje, chráněná krajinná území. Všechny tyto oblasti většinou obsluhují místní obyvatelé. Je mnoho důvodů proč je třeba obyvatelům a obcím Jižních Čech pomáhat prostřednictvím regionální sociální a regionální hospodářské politiky z úrovně evropské, statní či krajsky. Neopominutelnými nástroji jsou právě programy podpory venkova, přeshraniční spolupráce, dopravní obslužnosti, venkovského cestovního ruchu a agroturistiky, venkovského školství, zdravotnictví a sociální péče a v neposlední řadě právě zemědělského a lesnického podnikání třeba programy Less Favoured Areas – LFA. Z pohledu současného, ale především pro budoucnost je potřeba podpořit vztah místních obyvatel k půdě, kraji, historickým hodnotám, aby sami podíleli na vzniku nových pracovních příležitostí. Jen stabilní základna místních podnikatelských subjektů pomůže k zvyšování zaměstnanosti a zmírňování výkyvů jako nastaly po roce 2008. (Kubeš et. al, 2011)

4.1.3 Věková struktura a odměňování pracovníků v agrárním sektoru

Problémem nejen jihočeského kraje, naší země, ale i většiny evropských zemí je stárnutí zemědělské populace. V ČR podíl pracovníků v agrárním sektoru ve věku 45 let a více dosáhl 54,5 %. Pro srovnání v národním hospodářství to bylo 41,3 %. V průmyslu vč. stavebnictví dokonce jen 40,2 %. Jek uvádí dále Zelená zpráva MZe generační obměna je tak jedním z nejzávažnějších úkolů v agrárním sektoru.

Průměrná měsíční mzda zemědělství stoupla v roce 2013 o 2,9 % na 20 584 korun, přesto mzdy v agrárním sektoru dlouhodobě zaostávají za úrovní mezd v průmyslu a v národním hospodářství jako celku. „Tento rozdíl je nižší u nekvalifikovaných pracovníků a narůstá s úrovní vzdělání a pracovní pozicí, nejvyšší je tak u řídicích pracovníků, tito v zemědělství pobírají mzdu jen o málo vyšší než poloviční ve srovnání s řídicími pracovníky v průmyslu,“ konstatuje Zelená zpráva (www.eagri.cz, 2014).

4.1.4 Vývoj hrubé přidané hodnoty v Jihočeském kraji

Hrubá přidaná hodnota v kraji vzhledem k rozdílné dynamice jednotlivých odvětví mění svou strukturu. Z dlouhodobých statistik vyplývá snižování podílu primárního sektoru oproti zvyšujícímu se podílu terciárního a sekundárního sektoru. Ekonomický pokles se v letech 2008 a 2009 projevil snížením podílu sekundárního sektoru (zejména zpracovatelského průmyslu) s dopadem na zvýšení podílu terciéru. Na rozdíl například od vývoje ve stavebnictví byl v předešlých dvou letech zaznamenán růst přidané hodnoty v zemědělství. Zemědělská produkce pocházející z Jihočeského kraje a vyjádřená souhrnným zemědělským účtem v běžných cenách v letech 2008 a 2009 klesala. V roce 2008 byl pokles zapříčiněn rostlinou produkcí, ale v roce 2009 se již jednalo o pokles rostlinné i živočišné produkce. Od roku 2010 již zemědělská produkce v každoročně rostla.

Tab. č. 9 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – ekonomický vývoj

Zdroj: CZSO, 2013

	Česká republika	kraje													
		Hl. město Praha	Středočeský	Jihočeský	Píseňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
Hrubý domácí produkt na 1 obyvatele (tis. Kč)															
2008	369,0	797,5	341,3	308,5	315,3	264,0	295,5	276,9	313,5	300,5	296,3	347,4	275,4	313,4	314,6
2009	358,3	764,0	321,1	307,4	310,0	265,8	300,4	267,7	311,3	290,7	294,6	338,9	270,5	308,0	294,6
2010	360,4	771,8	318,8	306,0	319,6	260,1	292,0	275,7	315,0	291,2	292,3	340,4	274,3	301,5	304,3
2011	364,2	768,2	325,8	306,6	326,5	260,1	289,9	279,7	315,3	297,8	303,3	341,0	281,5	308,6	317,8
2012	366,0	763,0	325,6	311,3	325,9	258,4	295,1	283,7	313,5	289,9	307,1	345,8	284,5	322,2	319,3
2013	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tvorba hrubého fixního kapitálu na 1 obyvatele (tis. Kč)															
2008	98,9	281,9	74,8	67,7	75,6	67,4	81,0	75,7	54,3	70,9	57,5	95,8	62,1	59,0	85,7
2009	88,3	227,0	65,5	73,5	96,5	62,2	84,2	52,8	58,0	54,9	64,3	80,2	76,6	50,0	66,7
2010	88,5	207,5	67,8	78,8	77,8	74,2	104,9	55,5	55,4	66,7	61,9	79,0	73,4	56,0	70,5
2011	87,9	214,5	79,1	67,0	69,0	74,1	96,9	58,9	50,4	62,0	63,1	79,5	61,2	55,5	72,2
2012	84,5	191,4	80,1	67,1	69,7	76,4	89,3	62,3	48,6	61,1	67,5	77,6	58,4	52,7	71,9
2013	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zemědělská produkce na 1 ha obhospodařované půdy (tis. Kč)															
2008	33,7	37,5	30,0	30,0	16,8	30,9	23,0	36,9	36,7	36,1	40,3	33,5	33,2	29,9	
2009	27,7	30,9	24,4	24,7	13,4	24,3	18,7	31,3	30,9	29,3	33,4	27,1	26,9	25,0	
2010	29,2	33,4	26,6	26,6	16,2	24,4	18,8	32,7	31,6	31,3	34,1	29,1	27,4	25,7	
2011	33,8	38,9	29,2	30,5	17,7	27,7	21,6	36,0	38,7	36,5	42,0	33,6	32,4	29,0	
2012 ¹⁾	34,7	40,8	31,5	31,7	17,8	28,6	22,5	37,5	41,2	38,3	37,4	33,7	34,3	30,3	
2013	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

Tab. č. 10 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – ekonomický vývoj

Zdroj: CZSO, 2013

	Měšící jednotka	2008	2009	2010	2011	2012	2013
MAKROEKONOMIKA¹⁾							
Hrubý domácí produkt (HDP)	mil. Kč	195 803	195 804	195 198	194 954	198 111	.
Vývoj HDP ve stálých cenách (předchozí rok = 100)	%	99,3	97,4	101,2	100,2	99,5	.
Hrubý domácí produkt na 1 obyvatele	Kč	308 539	307 377	305 996	306 576	311 309	.
průměr ČR = 100	%	83,6	85,8	84,9	84,2	85,1	.
Hrubý domácí produkt na 1 zaměstnaného	Kč	634 212	648 830	659 865	651 595	674 198	.
průměr ČR = 100	%	85,8	88,2	88,1	86,2	89,0	.
Hrubá přidaná hodnota (HPH)	mil. Kč	177 055	176 596	176 116	175 632	177 806	.
v tom sektory:							
primární	%	4,3	4,2	3,4	4,9	5,1	.
sekundární	%	41,0	41,3	41,6	40,8	41,4	.
terciární	%	54,8	54,5	55,0	54,3	53,5	.
Tvorba hrubého fixního kapitálu	mil. Kč	42 957	46 795	50 262	42 615	42 728	.
Tvorba hrubého fixního kapitálu na 1 obyvatele	Kč	67 689	73 460	78 792	67 015	67 142	.
průměr ČR = 100	%	68,5	83,2	89,1	76,2	79,5	.
Zaměstnaní v hlavním pracovním poměru (včetně sebezaměstnaných) podle místa pracoviště ²⁾	osoby	308 735	301 780	295 815	299 195	293 847	.
z toho zaměstnanci		258 939	257 358	245 311	249 572	241 033	.
NÁKLADY PRÁCE							
Měsíční náklady práce na 1 zaměstnance	Kč	29 097	28 110	28 889	29 520	30 398	.
z toho: přímé náklady		20 997	20 393	20 890	21 356	22 064	.
sociální požitky		349	306	314	291	294	.
sociální náklady a výdaje		7 539	7 236	7 482	7 673	7 882	.
personální náklady a výdaje		275	238	259	256	250	.

Jihočeský zemědělský sektor se podílí na SZÚ ČR 11 %, když jeho podíl na živočišné produkci je 12 % a na rostlinné produkci 10 %. Jihočeští zemědělci se hodnotou SZÚ řadí mezi kraje dlouhodobě na 4. místo. Toto umístění odpovídá pořadí kraje podle výměry orné půdy. Kraj má sice po Středočeském kraji nejvyšší plochu zemědělské půdy, ale vlivem vysokého podílu trvalých travních porostů má až čtvrtou nejvyšší plochu orné půdy po krajích Středočeském a Jihomoravském a Kraji Vysočina. Jihočeským zemědělcům se dlouhodobě snižují plochy orné půdy (za deset let o 12 %) a pozvolna rostou plochy trvalých travních porostů (za deset let o 10 %). V Jihočeském kraji se stejně jako v celé ČR snižují chovy prasat, drůbeže na jedné straně a rozšiřují se chovy ovcí, koz a koní na straně druhé.

Stavy skotu se v posledních letech příliš neměnily, ale ve srovnání se stavem před 10 lety klesly o 8 %.

4.1.5 Ekologické zemědělství v jihočeském kraji

Ke konci roku 2013 bylo v Jihočeském kraji registrováno celkem 523 zemědělců, kteří zemědělskou výrobu provozují na ekologických principech. Plocha obhospodařované půdy v ekologickém zemědělství dosahuje v kraji více než 66 tis. ha a dalších 3,5 tis. ha ploch se pak nachází ve fázi přechodného období. Souhrnně těchto téměř 70 tis. ha půdy znamená, že ekologické zemědělství je provozováno na 14,2 % zemědělské půdy v kraji. V porovnání s předchozím rokem (2012) se počet ekologických zemědělců téměř nezměnil. Vzrostl však rozsah ekologicky obhospodařované půdy. Přírůstek téměř 4,5 tis. ha jde však téměř v celé míře na přesun půdy z přechodného období do půdy ekologicky obhospodařované. V delší retrospektivě však ekologické zemědělství zaznamenalo významný rozvoj. To dokládá podíl ekologicky obhospodařované půdy (včetně v přechodném období) na zemědělské půdě celkem. Zatímco v roce 2003 dosahoval tento podíl v kraji 6,1 %, vzrostl během deseti let na 14,2 % v roce 2013. Většina, tj. 90 %, půdy v kraji obdělávané podle zásad ekologické produkce připadá na trvalé travní porosty, orná půda zaujímá rozlohu o velikosti 9 %. Kaplicko, Českokrumlovsko a Vimpersko jsou oblasti s nejvíce rozšířeným ekologickým zemědělstvím na jihu Čech (MZe, 2014).

V závislosti na rozdílných přírodních a půdních podmínkách je ekologické zemědělství v kraji silně diferencováno. Převahu má v okresech výše položených s nižším podílem orné půdy a vyšším podílem trvalých travních porostů. Jedná se

především o okresy Český Krumlov (tady je ekologicky obhospodařováno 43 % zemědělské půdy) a Prachatice (33%). Naproti tomu velice nízký podíl z obhospodařované půdy připadá na ekologické zemědělce v okresech Tábor (2 %), Písek (5 %) a Strakonice (6 %). Z celkového počtu ekofarem se jen zhruba 50 zaměřuje pouze na rostlinnou výrobu, v ostatních případech jde převážně o kombinace rostlinné i živočišné výroby. V rámci rostlinné výroby se ekologicky hospodaří převážně na trvalých travních porostech, v menší míře pak na orné půdě. Jen okrajově (z hlediska ploch) jsou pak zastoupeny zelinářské zahrady, rybníky a „jiné kultury“. V rámci živočišné výroby převažuje orientace na skot, významné je také zaměření na ovce ale i na koně.

Pokud jde o certifikovaná hospodářská zvířata chovaná na ekologických farmách, pak se na jihu Čech koncentruje celých 19,11% koz chovaných v rámci EZ v ČR. Co do procentuálního podílu následuje chov skotu se 17,55 % a chov koní s 13,29 %. Chov ovcí představuje 9,44 % celorepublikového stavu. Ostatní chovy jsou zanedbatelné (Krpalová, 2010). V typické horské oblasti s převahou luk a pastvin již jsou a ještě budou značné plochy orné půdy zatravněny. Podniky tam jsou v podstatě zaměřeny na chov skotu (postupně BTM), přičemž intenzita chovu bude záviset na produkci píce jak z luk a pastvin, tak i z porostů na orné půdě, dále na kvótách stavů krav BTM. V krajních případech (při 100 % zatravnění) budou porosty udržovány pastvou, sečí a hnojením (Truneček a kol., 2000; Matějková, 2000). Pastva a kosení se mohly vzájemně překrývat, v praxi bylo dříve velmi časně kosení první seče pozdější dopásání (Urban et al., 2003).

4.2 Charakteristika vzorku dotazovaných zemědělců

Všichni farmáři uvedení v práci hospodaří v rámci Jihočeského kraje. Velikost obhospodařovaných ploch jednotlivých farmářů je od 20 do 700 hektarů. Farmáři budou vybíráni s cílem získat co největší škálu možných dotačních titulů. Velikost jednotlivých farem bude určena na základě porovnání počtu farem v Jižních Čechách dle rozlohy. Cílem bude získat relevantní podklad vhodný pro co největší počet v ekologickém zemědělství hospodařících subjektů. Při konečném výběru však bude potřeba i zohlednit vstřícnost vybraných farmářů zpřístupnit citlivá data především z finanční oblasti a ochotu osobního setkání. Stejní farmáři totiž budou souhlasit

s následným rozhovorem, při kterém proběhne kvalitativní výzkum popisovaný následně částí této práce.

Jelikož bude přislíbeno, že dotazování zůstane anonymní, jednotliví respondenti ponесou označení písmenem Z a číslem pořadí v dotazování.

Získané informace budou pocházet z interních dokumentů poskytnutých jednotlivými zemědělci.

Z1 – zemědělec s cca 700 hektary půdy. Jedná se o pastviny a louky. Všechny plochy jsou v režimu ekologického zemědělství. Chovaná hospodářská zvířata – skot bez tržní produkce mléka. Dotace na půdu byly v roce v objemu 388 tis. EUR. Zemědělec je dále vlastníkem výrobního závodu v potravinářském průmyslu a několika dalších firem v oblastech např. stavebnictví, dopravy.

Z2 – zemědělec s cca 148 hektary půdy, z této rozlohy je necelých 38 hektarů pole, zbývající plocha jsou pastviny a louky. Všechny plochy v režimu ekologického zemědělství. Chovaná hospodářská zvířata - skot bez tržní produkce mléka, koně. Zemědělec nemá žádnou další přidruženou aktivitu. Dotace na půdu byly v roce v objemu téměř 81 tis. EUR.

Z3 – zemědělec s cca 18 hektary půdy, všechny plochy jsou pastviny nebo louky. Chová skot bez tržní produkce mléka a ovce. Všechny plochy v režimu ekologického zemědělství. Dotace na půdu byly v roce 2013 v objemu téměř 11 tis. EUR.

Z4 – zemědělec s cca 205 hektarů půdy. Všechny plochy jsou pastviny nebo louky. Chová skot a cca 110 ovcí. Všechny plochy v režimu ekologického zemědělství. Dotace na půdu byly v roce 2013 v objemu téměř 122 tis. EUR.

Z5 – zemědělec s cca 70 hektary půdy. Všechny plochy jsou pastviny nebo louky. Všechny plochy v režimu ekologického zemědělství. Chová skot a koně. Dotace na půdu byly v roce 2013 v objemu přes 30 tis. EUR.

Z6 – zemědělec s cca 60 hektary půdy. Všechny plochy jsou pastviny nebo louky. Všechny plochy v režimu ekologického zemědělství. Chová skot. Dotace na půdu byly v roce 2013 v objemu téměř 30 tis. EUR.

Z7 – zemědělec s cca 356 hektary půdy, z této rozlohy je 104 hektarů pole, zbývající plocha jsou pastviny a louky. Všechny plochy v režimu ekologického zemědělství.

Chová skot, ovce a koně. Dotace na půdu byly v roce 2013 v objemu přes 160 tis. EUR.

Z8 – zemědělec s cca 25 hektary půdy, z této rozlohy je necelý hektar pole, zbývající plocha jsou pastviny a louky. Všechny plochy v režimu ekologického zemědělství. Chová skot a ovce. Dotace na půdu byly v roce 2013 v více než 14 tis. EUR.

5. TERÉNNÍ ŠETŘENÍ

V prvním kroku praktické části se práce bude zabývat porovnáním částí dotačních titulů z období 2007 – 2013 a 2014 – 2020, relevantních k cílům této diplomové práce. Porovnání bude provedeno studiem podkladových materiálů.

V následné části práce bude porovnání dotačních titulů v oblasti TTP a masného nedojivého skotu v režimu ekologického zemědělství v období 2007 – 2013 a období 2014 – 2020. Vzhledem k šíři možných titulů se autor rozhodl zvolit metodu porovnání titulů u konkrétních osmi případů farem z praxe.

Třetí část bude obsahovat kvalitativní výzkum provedený s vybranými osmi zemědělci.

Čtvrtá část se bude zabývat kvantitativním výzkumem jehož cílem bude zjistit pohled zákazníků na produkty ekologického zemědělství a zájem o nákup těchto produktů prostřednictvím on-line kanálu.

5.1 Porovnání vybraných dotačních titulů v období 2007 až 2013 a 2014 až 2020

Jak již bylo uvedeno v první části bude provedeno srovnání dotačních titulů stanovených období. Porovnání vychází z Programu rozvoje venkova České republiky na období 2007 – 2013 aktualizované znění pro rok 2013 a Programu rozvoje venkova České republiky na období 2014-2020 veze schválená vládou České republiky dne 9. 7. 2014. Tato verze byla následně v plném znění schválená příslušnými orgány Evropské Unie.

Vzhledem k obsáhlosti programů, budou v následující části zdůrazněny pouze změny oproti jednotlivým obdobím, které jsou relevantní pro účely této práce.

5.1.1 Ekologické zemědělství

Je mírnější na obsah dusíku než AEO (legislativa: NR 834, NK 889, Z 242 SB).

2007/2013

1. Pastviny

- Podmínka je alespoň 0,5 ha v LIPS.
- Intenzita chovu býložravců min. 0,2 VDJ/ha, max 1, 5 VDJ/ha, každý den ve stanoveném termínu.
- Paseny nebo posečeny min. 2x ročně, posečené bude odklizeno.
- Hnojení do 60 kg N/ha, aplikace statkových hnojiv a případnou pastvou. Zákaz kejdy vyjma kejdy skotu.
- Dotace dle procenta ztráty příjmů:
 - 80 % – 71 EUR/ha u podniku se souběhem konvenčního a ekologického zemědělství;
 - 100 % – 89 EUR/ha u podniku s čistě ekologickým zemědělstvím.

2. Louky

- Možno pást hospodářskými zvířaty EZ, možná pastva i konvenčními zvířaty maximálně po dobu 90 dní v roce formou smluvního výpasu.
- Minimálně 2x ročně sekat, po sekání odklidit.
- Hnojení do 170 kg N/ha, aplikace statkových hnojiv a případnou pastvou. Zákaz kejdy vyjma kejdy skotu.
- Dotace dle procenta ztráty příjmů:
 - 100 % –75 EUR/ha.
- Podklady k evidenci uchovávat po dobu 7 let.

2014/2020

- Pastviny a louky se slučují.
- Podmínka je alespoň 0,5 ha v LIPS.
- Intenzita chovu býložravců min. 0,3 VDJ/ha, max 1, 5 VDJ/ha (spodní hranice je na hektar TTP, horní hranice na hektar všech pozemků

ve vlastnictví zemědělce, tj. orná půda, sady...), každý den ve stanoveném termínu od 1. 6 do 30. 9.

- 2x ročně seč a odklizení (do 31. 7 a 31. 10).
- Při pasení sekat nedopasky do 30 dnů po skončení pastvy, nejdéle do 31. 12. (platí i ve starém?).
- Mimo prioritní oblasti možno mulčovat 1x za 5 let v rámci obnovy travního porostu.
- Omezení hnojení do 170 kg/ha všech ploch.
- Dotace dle procenta ztráty příjmů – průměrná sazba dotace:
 - 76 % – 80 EUR.
- Není možný souběh ekologického a konvenčního zemědělství u jednoho podniku.
- Podklady k evidenci uchovávat po dobu 10 let.

5.1.2 AEO

2007/2013

1. Pastviny

- Intenzita chovu býložravců dosahuje nejméně 0,2 VDJ/ha travního porostu, nejvýše však 1,5 VDJ/ha zemědělské půdy.
- Používat hnojiva a statková hnojiva ročně maximálně do výše 80 kg N/ha celkové výměry těchto pastvin (limit zahrnuje aplikaci hnojiv, statkových hnojiv a pastvu zvířat).
- Zákaz aplikace kejdy, vyjma kejdy skotu.
- Minimálně 5 kg N/ha každého půdního bloku/dílu a maximálně 55 kg N/ha celkové výměry těchto pastvin dodat ročně pasenými zvířaty (v exkrementech).
- Travní porost přepást minimálně jednou ročně ve stanoveném termínu. Do 30 dnů po skončení pastvy provádět sečení nebo mulčování nedopasků, vyjma pozemků se střední svažitostí 10° a více.
- Zvířata musí mít zajištěno napájení a pastviny musí být technicky nebo organizačně zajištěny proti úniku zvířat.
- Dotace dle procenta ztráty příjmů 100 % – 112 EUR/ha.

2. Druhově bohaté pastviny

- V oblastech ZCHÚ, v ochranných pásmech NP a v oblastech Natura 2000 – ptačích oblastech vyhlášených podle směrnice Rady 79/409/EH.
- Neaplikovat žádná hnojiva a statková hnojiva. Minimálně 5 kg N/ha každého půdního bloku/dílu a maximálně 40 kg N/ha celkové výměry těchto pastvin dodat ročně pasenými zvířaty (v exkrementech).
- Travní porost přepást minimálně jednou ročně ve stanoveném termínu.
- Po skončení pastvy provádět sečení nedopasků, vyjma pozemků se střední svažitostí 10° a více.
- Mulčovat, provádět rychloobnovu a obnovu travního porostu (TP), provádět přísev (vše pouze s předchozím souhlasem OOP).
- Zvířata musí mít zajištěno napájení a pastviny musí být technicky nebo organizačně zajištěny proti úniku zvířat.
- Dotace dle procenta ztráty příjmů 100 % – 169 EUR/ha.

3. Louky

- Používat hnojiva a statková hnojiva každoročně v průměru na celkovou výměru těchto luk maximálně do výše 60 kg N/ha (limit zahrnuje aplikaci hnojiv, statkových hnojiv a případnou pastvu zvířat). Zákaz aplikace kejdy, vyjma kejdy skotu.
- Travní porost sekat minimálně dvakrát ročně (jedenkrát ročně v odůvodnitelných případech), a to ve stanoveném termínu. TP lze přepást hospodářskými zvířaty až po 15.8. Posečená hmota bude z pozemku odklizená.
- Dotace dle procenta ztráty příjmů 100 % – 169 EUR/ha.

2014/2020

- Louky a pastviny se slučují pod jeden kód.
- Minimální vstupní výměra travních porostů evidovaná v LPIS je 2 ha.
- Aplikuje se na veškeré travní porosty evidované v evidenci půdy hnojiva maximálně do celkové výše 160 kg N/ha TP.
- Min. intenzitu býložravců 0,3 VDJ/ha travního porostu, resp. 0,35 VDJ/ha travního porostu od roku 2017, max. intenzitu býložravců 1,15 VDJ/ha

travního porostu, se zohledněním nepasených zvířat, každý den v kontrolním období (od 1. 6. do 30. 9.).

- V případě údržby travního porostu sečením provádět seč od středu k okrajům nebo z jedné strany bloku na druhou.
- V případě použití herbicidů provádět pouze bodovou aplikaci.
- V případě údržby travního porostu sečením na blocích nad 12 ha (s možností odečtu plochy vnitřního krajinného prvku) ponechat min. 3 až 10 % plochy bloku neposečené, maximální velikost jedné souvislé nepokosené plochy je 1 ha, neposečenou plochu lze posekat nejdříve v druhé seči a nejpozději v první seči následujícího roku zajistit minimální údržbu travního porostu (dvakrát seč s odklizem biomasy nebo pastva) ve stanovených termínech (do 31. 7. a do 31. 10.).
- V případě hnojení nepoužívat k hnojení upravené kaly, odpadní vody a kejdu, s výjimkou kejdy skotu.
- V případě hnojení aplikovat hnojivy ročně maximálně 95 kg N/ha půdního bloku.
- V případě hnojení aplikovat hnojivy ročně max. 55 kg N/ha plochy zařazené v tomto titulu.
- Dotace dle procenta ztráty příjmů 97 % – 96 EUR/ha.

1. Titul Druhově bohaté pastviny

- Dodržet min. intenzitu býložravců 0,3 VDJ/ha travního porostu, resp. 0,35 VDJ/ha travního porostu od roku 2017 max. intenzitu býložravců 1,5 VDJ/ha každý den ve stanoveném termínu (od 1. 6. do 30. 9.).
- Zajistit každoročně pastvou býložravců přívod minimálně 10 kg N/ha půdního bloku.
- Nepřekročit zatížení býložravci 8,15 VDJ/ha půdního bloku v jednom dni
- Zajistit pastvu ve stanoveném termínu (do 31. 10.).
- Neprovádět mulčování, obnovu travního porostu a přisev travního porostu bez povolení orgánu ochrany přírody.
- Dotace dle procenta ztráty příjmů 100 % – 213 EUR/ha.

5.1.3 Méně příznivé oblasti LFA

2007/2013

- Hospodařit nejméně na 1 ha zemědělské půdy s kulturou travní porost v méně příznivých oblastech (LFA).
- Musí vstoupit do opatření minimálně s 1 ha zemědělské půdy s kulturou travní porost.
- Povinen zajistit, aby kultury travních porostů byly spásány nebo minimálně dvakrát ročně posečeny (v odůvodnitelných případech jedenkrát ročně) ve stanoveném termínu. Posečená hmota bude z pozemku odklizená.
- Musí dodržovat intenzitu chovu býložravců v intervalu 0,2 DJ/ha travního porostu až 1,5 DJ/ha evidované zemědělské půdy obhospodařované žadatelem.

1. LFA-H

- Obec, příp. k.ú. s průměrnou nadmořskou výškou celého území větší nebo rovnou 600 m n.m. nebo s průměrnou nadmořskou výškou celého území větší nebo rovno 500 a menší než 600 m n.m. a zároveň svažitostí nad 15 % na ploše větší než 50 % výměry celkové půdy v obci nebo k.ú. – 105 % (tj. 157 EUR/ha) průměrné sazby pro horskou oblast (typ HA).
- Obce, příp. k.ú. v horské oblasti nesplňující kritéria uvedená pro typ HA – 90 % (tj. 134 EUR/ha) průměrné sazby pro horskou oblast (typ HB).

2. LFA O

- Obce, příp. k.ú. s výnosností půdy nižší než 34 bodů – 105 % (tj. 157 EUR/ha) průměrné sazby pro ostatní méně příznivou oblast (typ OA).
- Obce s výnosností půdy vyšší nebo rovnou 34 bodů - 85 % (tj. 94 EUR/ha) průměrné sazby pro ostatní méně příznivou oblast (typ OB).

3. LFA S

- Obce a katastrální území s výnosností půdy nižší než 34 bodů nebo katastrální území s výnosností půdy vyšší nebo rovnou 34 bodů a nižší než 38 bodů a zároveň s sklonitostí nad 7o na ploše větší než 50 % výměry zemědělské

půdy– 100 % (tj. 114 EUR/ha) průměrné sazby pro oblasti se specifickými omezeními (typ S).

- Obce a katastrální území s bodovou hodnotou výnosnosti zemědělské půdy vyšší nebo rovnou 34 a nižší než 38 bodů a se zatravněním vyšším než 50 %; v rámci takto vymezených území pouze ta katastrální území, která mají po provedené aproximaci 2014/2020 výpočtu výnosnosti půdy na základě reálného zatravnění výnosnost nižší nebo rovnu 34 bodů – 100 % (tj. 1114 EUR/ha) průměrné sazby pro oblasti se specifickými omezeními (typ S).
- Obce, které vlivem aktualizace vstupních dat již nesplňují kritéria pro vymezení LFA 85 % (tj. 94 EUR/ha) průměrné sazby pro oblasti se specifickými omezeními (typ Sx)FA S.

2014/2020

- Obhospodařuje minimálně 1 ha v LPIS evidované zemědělské půdy v horských oblastech, oblastech, které čelí značným přírodním omezením a/nebo oblastech, které čelí specifickým omezením.

1. LFA-H

- Průměrná výše sazby - 101 EUR/ha z.p. (52 % stanovené újmy). V horských oblastech budou sazby dále diferencovány dle nadmořské výšky a svažitosti.
- Typ charakteristika podoblasti % průměrné sazby:
 - H1 nad 800 m n.m. 136 EUR;
 - H2 700 - 800 m n.m. 128 EUR;
 - H3 600- 700 m n.m. 90 EUR;
 - H4 do 600 m n.m. a svažitost nad 15% na více než 50 % území 109 EUR;
 - H5 do 600 m n.m. a svažitost nad 15% na méně než 50 % území 82 EUR.

2. LFA-O

- Obce, příp. k.ú. s výnosností půdy nižší než 34 bodů (typ OA) – 82 EUR ha /TP (70 % sazby pro typ LFA-OA stanovené v PRV 2007-2013).

- Obce s výnosností půdy vyšší nebo rovnou 34 bodů (typ OB) – 57 EUR/ha TP (61 % sazby pro LFA-OB stanovené v PRV 2007 – 2013).
- Každý den ve stanoveném kontrolním období (od 1. 6. do 30. 9.) dodržovat minimální intenzitu chovu býložravců 0,3 VDJ/ha evidované zemědělské půdy s kulturou travní porost obhospodařované žadatelem, resp. od roku 2017 0,35 VDJ/ha evidované zemědělské půdy s kulturou travní porost obhospodařované žadatelem 2007/13.
- Musí splňovat v celém hospodářství požadavky cross-compliance.

3. LFA-S

- Průměrná výše sazby – 83 EUR/ha z.p. (52 % stanovené újmy).
- Oblastech, které čelí specifickým omezením, nebude platba dále diferencována.

Společné podmínky pro LFA S a LFA H

- Minimální zachovnou intenzitu chovu býložravců 0,3 VDJ/ha evidované zemědělské půdy obhospodařované žadatelem, resp. od roku 2017 0,35 VDJ/ha evidované zemědělské půdy.
- Musí splňovat v celém hospodářství požadavky cross-compliance.

Platby se postupně snižují dle výměry zemědělského podniku v oblastech LFA-H, LFA-O a LFA-S.

- Výměra zemědělské půdy do 1 000 ha – plná výše platby.
- Výměra zemědělské půdy nad 1 000 ha do 2 500 ha – platba snižená o 10 %.
- Výměra zemědělské půdy nad 2 500 ha – platba snižená o 15 %.
- Data provedení vymezení oblastí, které čelí značným přírodním omezením dle čl. 32 odst. 3 jsou použita kritéria pro vymezení z poslední aktuální verze PRV 2007-2013.

5.1.4 Program rozvoje venkova

- Současná koncepce přímých plateb bude nahrazena tzv. vícesložkovou platbou. Z roční obálky se v prvním kole odečtou povinné platby na greening

30 % a podporu mladým zemědělcům, kterou ČR předpokládá využít na úrovni 0,2 %. Zbývající část obálky představuje platba SAPS.

- Nově bude zavedeno krácení přímých plateb, tj. degressivita, na základě které se sníží částky přímých plateb jednotlivých příjemců ve výši 5 % nad 150 000 EUR, které získají prostřednictvím režimu jednotné platby na plochu – SAPS
- Dojde ke změně výpočtu zatížení na plochu. V období 2007 – 2013 se jedna jednotka VDJ počítala podle věku - například jedna kráva je 1 VDJ. V období 2014 – 2020 se jednotka VDJ stanovuje podle hmotnosti (500 kg = 1 DJ) Například pokud bude mít kráva 750 kg - tak to je 1,5 VDJ.
- Mění se koeficient pro zatížení plochy z 0,2 VDJ na 0,30 (následně od roku 2017 na 0,35 VDJ).
- Pro období 2014-2020 vzniká podmínka tzv. Aktivního zemědělce.

5.1.5 Dílčí závěr

Z výše uvedeného vyplývá, že nejpodstatnější změny se týkají změny výpočtu výše SAPS. Dále požadavku na zatížení, který se však ve svém důsledku navýší jen mírně, protože se zároveň promítne již provedená změna ve výpočtu DJ vs. VDJ.

Další důležitou změnou je sloučení titulů Pastviny a Louky. Výsledkem této změny je zjednodušení administrace dotací. Z druhé strany dojde i k sjednocení výše dotace na 95 EUR. Dříve se poskytovala dotace 75 EU na louky a 112 EUR na pastviny. Třetí nejpodstatnější změnou je nastavení podmínky Aktivního zemědělce.

Zatížení plochy se bude nově sledovat po celé stanovené období, nejen ve stanovené dny. V oblasti AEO dojde ke sloučení titulů Pastviny a Louky. Nově také nebude možný souběh ekologického a konvenčního zemědělství v rámci jedné farmy. Oblasti, které čelí specifickým omezením LFA-S se nebudou nově dělit.

5.2 Porovnání objemu dotací u konkrétních zemědělců

Tato část práce se zaměří na porovnání období 2007 – 2013 a období 2014 – 2020 z ekonomického hlediska na konkrétních případech. Tabulka bude obsahovat údaje o velikosti ploch, jejich druhu a uplatněných dotačních titulech u vybraných 8 farmářů.

Označení farmářů bude uvedeno v prvním svislém sloupci. Vzhledem k tomu, že tabulka uvádí citlivé údaje, bude k pojmenování jednotlivých farmářů použito označení Z1 až Z8. Zachování anonymity je základní podmínkou všech oslovených respondentů. Tabulka bude obsahovat také přehled o aktuálním zatížení ploch a skladbě chované zvěře. Vzhledem k principu výpočtu zatížení, kdy se zatížení sleduje po dobu celého roku a tudíž nelze určit přesné zatížení po následující období, nebude v práci výše dotace pro zvířata počítána. Stejně tak nebude uvažováno s hodnotou SAPS.

Podle předběžných odhadů bude pro platbu SAPS v letech 2015 – 2020 každoročně k dispozici obálka v průměrné výši cca 12,7 mld. Kč (463 mil. EUR), což předběžně odpovídá sazbě cca 130 EUR/ha. Nicméně konkrétní výše sazby SAPS v Kč/ha v jednotlivých letech bude záviset především na počtu žádostí o platby, resp. počtu způsobilých ha a v neposlední řadě na vývoji směnného kurzu koruny vůči euru. K výše uvedené sazbě 130 EUR/ha je důležité připomenout, že při splnění podmínek, např. povinného ozelenění, se k ní připočtou další složky přímých plateb. Všichni ekologičtí zemědělci podmínku povinného ozelenění splňují automaticky.

V prvním sloupci tabulky je uvedena identifikační značka farmáře.

Následující sloupce vždy uvádějí od shora:

1. Název opatření v období 2007 – 2013 a výši dotace na jednotku.
2. Název opatření v období 2014 – 2020 a výši dotace na jednotku.
3. Velikost plochy v hektarech.
4. Objem dotace v roce 2013 v EUR.
5. Objem dotace podle podmínek PRV 2014 – 2020.
6. Rozdíl v jednotlivých obdobích.

Vzhledem k tomu, že vládní dokumenty pracují s měnovou jednotkou EUR i všechny finanční částky uvedené v přehledu budou počítány v jednotce EUR. Výsledné částky se reálně vyplácejí v Kč. Koeficient pro přepočet měn je každý rok vyhlášený Ministerstvem zemědělství. Například v roce 2013 se počítalo v poměru 1 EUR = 25, 218 Kč.

5.2.1 Vlastní srovnání

Výsledky provedeného srovnání jsou znázorněny v přílohách 2 až 9.

5.2.2 Dílčí závěr z porovnání

Z provedeného porovnání vyplývá, že pokud budou dodrženy předpoklady zachování platby SAPS ve stejné výši jako v letošním roce, budou absolutní částky vyplácené v rámci podpory TTP ve většině případů nižší. Snížení dojde především v důsledku nižší platby v titulu Ekologické zemědělství a v rámci jednotlivých titulů LFA.

5.3 Kvalitativní výzkum

5.3.1 Charakteristika

V třetí části vlastní výzkumné práce bude proveden kvalitativní výzkum s vybranými zemědělci.

Jak uvádí Disman (2005) úkolem kvalitativního výzkumu je vytváření nových hypotéz, nového porozumění, vytváření teorie. Dotazované osoby jsou ti, kdo v kvalitativním výzkumu rozhodují o redukci dat. Výzkumník se snaží nasměrovat respondenta do zkoumané oblasti a doufá, že zkoumaná osoba sdělí vše co je pro zkoumanou oblast relevantní. Dotazovaná osoba není vtlačována do předem připravených schémat. Následným úkolem výzkumníka je nalézt důležité body v množině všech informací, které dotazovaný považuje za relevantní. Metodologie kvantitativního výzkumu se vytváří až v průběhu sběru dat, pokračuje Disman (2005). V kvantitativním výzkumu se na rozdíl od kvantitativního nevytváří předem vzorek, ale jedná se pouze o rozhodnutí, s kterým z respondentů bude hovořeno nejdříve.

Pro účel této práce bude použit systém dotazování tzv. nestandardizované interview. Na setkání si výzkumník připraví kostru dotazování a informací jež chce zjistit. Vlastní dotazování bude probíhat za účasti prostředníka, který pomohl i se sjednáním schůzek. Prostředník bude osoba znalá oboru. Zároveň díky přítomnosti prostředníka při dotazování dojde k mnohem rychlejšímu prolomení nedůvěry ze stany dotazovaných. Při následné sumarizaci jednotlivých dotazování prostředním může

prostředník také pomoci autorovi práce při korekci drobných neporozumění či dovysvětlil skryté zákonitosti problematik.

Cílem kvalitativního výzkumu bude získat pohled na vytyčené okruhy problematiky. Jak již bylo uvedeno, s ohledem na způsob výzkumu nebudou předem definovány přesné otázky jež budou dotazovaným položeny.

Hovor i přes výše uvedené poznatky musí být vedený požadovaným směrem. Z tohoto důvodu byli stanoveny pracovní „otázky“. Tyto byly v práci využity k zpřehlednění odpovědí jednotlivých respondentů. V následující části jsou k jednotlivým „otázkám“ doplněny odpovědi z výzkumu. Dotazování bude muset probíhat s velkým citem na kladené otázky. Jako ve všech odvětvích i v zemědělství je možno nalézt konkurenční boj. Otázky budou směřovat do oblasti financí a podnikatelských záměrů a to jsou vždy jedny z nejcitlivějších témat.

5.3.2 Výsledky dotazování

1. Proč zemědělec hospodaří v systému AEO

Z1 – zemědělec své hospodaření začal po roce 1989. Uvádí, že má rád přírodu a zemědělství je u nich hluboce zakořeněno v rodinné tradici. Na ekologické přestoupil vzhledem k území kde hospodaří. Jedná se, dle slov zemědělce, o šetrnější přístup k přírodě.

Z2 – zemědělec ekologické zemědělství provozuje z důvodu ekonomické výhodnosti a jejich celkového zaměření na produkci masa. Hospodářství zdědil po otci a vždy se orientovali na skot.

Z3 – orientovat se na ekologické zemědělství bylo prvoplánové, uvedl respondent. „Místo našeho hospodaření snad ani jiné úvahy nepřipouští“, dodává.

Z4 – zemědělec uvedl, že na ekologické zemědělství přešel postupně. Je to prý ekonomicky výhodnější pro způsob jeho hospodaření.

Z5 – k ekologickému zemědělství se přihlásil z důvodu celkového propojení všech podnikatelských aktivit – zemědělství, stravování, agroturistika.

Z6 – pro hospodaření v ekologickém režimu se rozhodl na základě místních podmínek a ekonomických pobídek.

Z7 – po roce 1989 začínal s konvenčním zemědělstvím, včetně pěstování obilovin. „Snažil se najít ideální poměr mezi pěstováním a chovem“, uvedl respondent. V devadesátých letech však přešel na EKO. Postupně začal zatravňovat, přesto mu stále zůstávají i pole.

Z8 – k důvodu proč zvolil hospodaření v ekologickém režimu se zemědělec nevyjádřil.

2. Jaké má zemědělec očekávání od dotací na období 2014 – 2020?

Z1 – „Samozřejmě, že jakékoliv snížení objemu získaných dotací není dobrá zpráva a je s ním potřeba pečlivě počítat“, konstatoval dotazovaný zemědělec. Jak zároveň dodal: „*Bez dotací by bylo zemědělství jen o pšenici a řepce. Chemický průmysl s hnojivý by dál spokojeně rostl.*“ Zemědělce by zajímalo, kam se podělo ono proklamované zvýšené množství peněz do podpory zemědělství.

Z2 – předpokládané změny v dotační politice zemědělec nechává dle vlastních slov osudu. Jak dále konstatoval, není to on, ale mnohem větší hráči v oblasti zemědělství, kdo může ovlivnit tok peněz. Se současnou situací je smířený, pokud celkové objemy peněz zůstali na přibližně stejné úrovni i v následujících letech, bude spokojený. Ale máme zapomenout na ekologické zemědělství, pokud nebude dotované. (Podle výpočtu dojde ke snížení sledovaných dotací o 3 %).

Z3 – respondent uvedl, že pro malé zemědělce jsou dotace zásadní položkou. Nemají z nich miliony jako jiní, ale bez nich by to nešlo, řekl respondent. „Jsme opravdu malá rodinná farma, kde každou korunu je třeba 2x obrátit. Bez dotací by se ve zdejší kraji neobešel“ dodal. Navíc v oblasti jeho pozemků je nekvalitní podmáčená půda. Pěkně by to tam prý zarostlo, vše by obsadily invazní druhy rostlin – například netykavky.

Z4 – zemědělec podle svých slov pečlivě sleduje vývoj v dotacích, protože sám zpracovává žádosti. Každé snížení není dobré, ale nedá se moc ovlivnit. Je otázkou do jaké míry bude prokrácené SAPS, dodává. Jako další problém u nových dotací, v jeho oblasti zájmů, uvedl dotace na ovce. Pokud by se měli ještě snížit, již se vůbec z ekonomického hlediska nevyplatí jejich chov. V tom případě by počty redukoval. Současné prostory pro chov ovcí by využil pro skot – již při výstavbě ustájení se na tuto možnost myslelo. Tyto nové prostory postavil také za pomoci peněz z dotací.

Z5 – výkyvy ve výši dotací směrem dolů očekává, doufá, že v konečné sumě nebude zásadní. Jediné čeho se obává, je kolik se přihlásí nových farmářů do EKO a tím na kolik se bude rozpočítávat objem peněz. Nevěří, že dotace někdy přestanou – Francouzský farmář to prý nedovolí.

Z6 – současné propočty nepovažuje za šťastné. Dodává, že se uvidí v realitě kolik bude snížení v součtu všech položek. Nerad by se prý vracel ke konvenci.

Zemědělec uvedl, že pomocí dotací by rádi opravili kravín. K nastavení dotačních programů přímých i nepřímých plateb v novém období se nevyjádřil.

Z7 – co se týče nových dotací, prý vše pečlivě sleduje, ale z druhé strany mu zkušenost velí, že nějak bylo a nějak bude. Určitě by však bez dotací naše zemědělství vypadalo zcela jinak. Prý by zde byla měsíční krajina kukuřice a řepky. Zůstala by jen zničená neplodná půda.

Z8 – obává se navýšení počtu eko zemědělců v novém období, tj. zvýšení plochy a tím snížení výše příspěvků. Již nyní budou mít nižší příspěvky. Opět opakoval, že u malých zemědělců je každá koruna dotací životně důležitá.

3. *Jak zemědělec hodnotí nové požadavky kladené v novém období (zde se jedná především o zvýšení kvóty VDJ a podmínek tzv. Aktivního zemědělce)*

Z1 – plnění požadavku VDJ nebude dle slov zemědělce problém, protože již nyní se pohybují u horní hranice požadované nařízeními. Stejný postoj zaujal i k plnění podmínky Aktivního zemědělce.

Z2 – s podmínkou VDJ se prý popasuje, jak sám říká: „Zde nevidím problém“. S podmínkami Aktivního zemědělce, tj. objemů produkce uplatněných na trhu, by prý mohl být problém. Nenastal, ale čas k řešení, uvedl. Za úskalí považuje, že produkci prý v místě neprodá a farmářské trhy objíždět nehodlá. Prodává také seno, tak to by mu mohlo pomoci ve výkazu prodeje.

Z3 – vyrobit dostatek sena je problém už v současnosti pro dokrmování, natož kdyby držel více dobytka staršího 6 měsíců, uvedl respondent. Tímto konstatováním navázal na otázku ohledně nových výší VDJ. Podle slov respondenta, by to pro něj znamenalo kupovat seno a to by ekonomicky nezvládl. Poměrně přísným hlasem konstatoval, že je vidět kde se tvoří zákony a nařízení. V Praze od stolu se to dobře

napíše, ale realita, je někde jinde, řekl respondent. Mělo by se prý více zohledňovat stanoviště a místní podmínky.

Z4 – na nové požadavky v kvótách a Aktivního zemědělce se již připravuje. Vzhledem k tomu, že původně měly být vyšší momentálně připravuje další rozšíření stájí pro skot.

Z5 – nový požadavek jednotek VDJ splňuje již dnes. S ohledem na prodej produkce ve vlastních provozech požadavek Aktivního zemědělce splní také. I další podmínky považuje za splnitelné.

Z6 – v současné době jsou s VDJ na dolní hranici. Limit 0,3 ještě splní, ale u limitu 0,35 VDJ bude třeba navýšit stavy. S podmínkami se bude muset popasovat

Z7 – Zemědělec uvedl, že s plnění VDJ a Aktivního zemědělce určitě nebude mít problém. Myslí si však, že zase naroste administrativa při žádosti o dotace.

Z8 – Podmínku Aktivního zemědělce vítají a VDJ se nebojí. A to vzhledem k jejich zaměření již v současné době. Veškerou svou produkci masa prodají na domácím trhu.

4. Jaké má zemědělec plány dalšího rozvoje farmy?

Z1 – o dalším zvětšení plochy nebo produkce zemědělec neuvažuje.

Z2 – zemědělec uvažuje o rozšíření podnikání v zemědělství v rámci rodiny. V současné době se snaží získat okolo 15 hektarů půdy pro manželku. Každý by měl hospodařit samostatně, ale zároveň hledat co nejvíce synergií pro optimalizaci nákladů farem

Z3 – o rozšiřování produkce do budoucna neuvažuje, rád by se zaměřil na agroturistiku.

Z4 – zemědělec se v současné době začíná více soustředit i na agroturistiku opravou dvou domů v blízkosti farmy. Již nyní pronajímá malý domek v areálu farmy. O rozšíření v oblasti zemědělské produkce by uvažoval, pokud se vyskytne na trhu zajímavá nabídka půdy.

Z5 – farmu v současné době rozšiřovat nechce, naopak je v soudním řízení. Farma se z části nachází na pozemcích nárokovaných v rámci restitucí. Tyto zde nejsou stále

uzavřeny. Původní majitel se pokouší prokázat, že mu byl majetek zabaven způsobem, který splňuje restitučních kritéria.

Z6 – provozují 15 let penzion. Chov skotu a koní. Prodávají seno, svůj chov uplatní ve vlastním provozu a nebo prodávají na jatka v ČR. S dotacemi samozřejmě kalkuluje, ale snaží se propojit všechny aktivity tak, aby dosáhl zisku i bez dotací. Nebude to prý hned, ale je to možné.

Z7 – plány dalšího rozvoje zemědělec nespécifikoval. Uvedl, že v současnosti je spokojený. Možná by uvažoval o prodeji. To by, ale prý musel být velmi slušný zájemce s garancí zachování podnikání šetrného k přírodě. Jak zemědělec uvedl: „To víte, člověk tu bydlí, zná všechny lidi a ty by mi nikdy neodpustili, kdybych nechal okolí zplundrovat nějakými rychlotěžaři“ (myšleno, někým kdo by jen bezhlavě využíval přírodu až by jí zničil pozn. autora). Za důvod zvažovaného prodeje uvedl vysoký věk.

Z8 – jak uvedl zemědělec, jejich snahou je vyvážit zemědělskou činnost a ostatní zpracovatelské aktivity. V budoucnu chtějí pokračovat v rozšiřování nabídky produktů ekologického zemědělství zvláště se zaměřením na zpracování masa. Dotace prý nebudou věčně a pak se, dle slov zemědělce, začne lámat chleba a ukáže se kdo se včas připravil na tuto „novou“ situaci.

5. Na jakém trhu uplatňují současnou produkci farmy?

Z1 – svou produkci zemědělec uplatňuje ve vlastních stravovacích zařízeních, část vyváží do zahraničí. Se současného stavu plynule přechází ke svým vizím do budoucna.

Z2 – Zemědělec prodává především mladé kusy do zahraničí. Dále prodává do zahraničí seno.

Z3 – v současnosti prodává telata do zahraničí. Ovce většinou nechává na spasení a vlnu prodává. Skopové maso je určené především na vlastní spotřebu.

Z4 – zaměřuje se na chov mladých býků, které prodává překupníkům. Jsou to stálý partneři, je to prý bez starostí a za dobrou cenu. Nemusí se tak o nic starat a ještě dostane lepší cenu než na domácím trhu. Část masa prodává na konvenční jatka.

Z5 – většinu své produkce masa spotřebuje ve své restauraci. Přímo na farmě má již 20 let penzion. Dále v omezené míře prodává seno. Hnůj prodává rybářům pro výkrm.

Z6 – prodej na koncového domácího spotřebitele je závislý na logistice, protože v místě není uplatnění. Avšak, rád by ho do svého business mixu přidal.

Z7 – dobytek vyváží do zahraničí, ale nyní začal spolupracovat i s jednou nedalekou restaurací, kam dodává maso. Podle slov zemědělce, začínají do restaurace zajímavé objemy. Jak však dodává, ne každý zákazník je přesvědčený o rozdílu bio a konvenční zemědělství.

Z8 – farma se zaměřila na prodej masa a masných výrobků na domácí trh. Pravidelně dodává do Prahy. Přes partnery také do Brna, Pelhřimova, Pardubic, Hradce Králové a jejich blízkém okolí pomocí závozu na objednávku. Do Prahy zajíždějí pravidelně 2x týdně. Snaží se prosadit i do hotelů a restaurací.

6. Jaké možnosti spatřují v uplatnění své produkce (její části) na českém trhu?

Z1 – rád by uplatnil více produkce na domácím trhu. Naráží zde však na zpracovatelské kapacity především certifikovaná jatka a bourárny. Zároveň je však třeba řešit umístění produkce na český trh konstatuje dotazovaný zemědělec. Nechce totiž prodávat komukoliv, jakémukoliv překupníkovi. Bio produkce si vyžaduje svého zákazníka nejen myšlením, ale i peněženkou, konstatuje respondent.

Z2 – o českém trhu zatím neuvažoval natož o navýšení prodejů.

Z3 – v malém se zemědělec pokouší uplatnit i na českém trhu již nyní. Opět však hovoří o problému se zpracovatelskými kapacitami. Prodat velké zvíře celé se moc nevyplatí. Je třeba dlouhá doba k jeho vykrmení.

Z4 – Uvažoval i o prodeji na domácí trh, ale narazil na místní zpracovatelské kapacity v režimu bio a následně uplatnění produkce. Jak poznamenává, tady u nás neprodáte, každý má své a nebo nemá peníze. Budovat a hlavně udržovat si odběratelskou síť není v mých možnostech. A navíc prý nejsou lidi – buď se jim nechce dělat a nebo jezdí za prací do Rakouska.

Z5 – prodej v rámci ČR nechystá neboť i kdyby měl co nabídnout, nemá čas ani chuť budovat nějakou odběratelskou síť. Nechce si kazit jméno prodejem distribučním firmám, kde nemá záruku kvality. V místě, mimo restauraci, napřímo nic neprodá.

Z6 – prodej na koncového domácího spotřebitele je závislý na logistice a možnostech zpracování, protože v místě není uplatnění. Avšak, rád by ho do svého business mixu přidal.

Z7 – o prodeji koncovému spotřebiteli na domácím trhu uvažuje, ale někam do sítě k dalšímu zpracování. Jak dodává, na stánek mne nedostanete – myšleno stánek farmářských trhů.

Z8 – většímu rozšíření prý brání finanční náročnost marketingu. Za další z hlavních problémů považují nedostatek kvalitních, k porážce vhodných, zvířat, skotu zvláště.

5.3.3 Dílčí závěr

Většina oslovených farmářů zatím vyčkává na první skutečně přiznané dotace v rámci období 2014 – 2020. Případné snížení dotací samozřejmě žádný zemědělec nevíta. Všichni shodně uvádějí, že ekologické zemědělství není bez dotací životaschopné. Podle slov zemědělce Z1 by zemědělství bez dotací bylo jen o pšenici a řepce.

Nové podmínky stanovené v rámci programu 2014 – 2020 většinou považují za splnitelné. Například zemědělec Z4 již s předstihem připravoval rozšíření stájí potřebných v zimním období, aby mohl navyšovat stavy. Zároveň je však třeba vnímat postoj zemědělce Z3, který konstatuje: „V Praze od stolu se to dobře napíše, ale realita, je někde jinde.“ A dodává: „Mělo by se prý více zohledňovat stanoviště a místní podmínky.“

Požadavek Aktivního farmáře nikoho z oslovených zemědělců zvláště nepřekvapil.

Většina oslovených zemědělců dnes prodává zástav do zahraničí. Dále prodávají seno. Zemědělec Z1, Z5 a Z6 uplatňují svou produkci ve vlastních stravovacích zařízeních. Zemědělec Z7 spolupracuje s restaurací a výsledky zatím považuje za pozitivní.

Reálně se zvířata také prodávají do konvenčních jatek. Rozdíl výkupních cen není zásadní, avšak dostupnost konvekčních jatek je násobně vyšší.

Za možnosti k dalšímu rozvoji považují zemědělci Z3, Z4 považují větší zaměření na agroturistiku. Zemědělci Z1 a Z8 se v budoucnu chtějí zaměřit na rozvoj prodeje v tuzemsku. Zemědělec Z6 se snaží dosáhnout ideální rovnováhy v přínosech ze zemědělství a dalších činností (např. penzion, drobné služby), aby bylo možné ekonomicky přežít i bez dotací. Naopak zemědělec Z7 uvažuje v případě dobré nabídky o prodeji farmy. Přímou o nákupu nové půdy a hovoří jen zemědělec Z2.

Většina oslovených zemědělců by uvažovala i o prodeji v rámci maloobchodního trhu v ČR. Za překážky k rozvoji jednotně uvádějí nedostatečnou zpracovatelskou kapacitu jatek a následnou logistiku ke koncovému spotřebiteli. Zemědělci uvádějí, že není v jejich ekonomických a hlavně časových možnostech zavázat a hlavně udržovat odběratelskou síť. Zemědělec Z5 dodává, že nechce kazit dobré jméno své farmy prodejem přes neověřené distribuční firmy. Uplatnění své produkce na malospotřebitelském trhu v místě produkce podle zemědělců není možné neboť zde není dostatečná poptávka a kupní síla.

Z uvedených konstatování je možné vyvodit, že většina zemědělců uvažuje o rozšíření své podnikatelské činnosti. Rozšiřování činností se týká především oblastí, kde se mohou uplatnit lidé ze všech vzdělanostních úrovní.

Z pohledu již dříve uvedených parametrů nezaměstnaných osob v rámci Jihočeského kraje se jedná o optimální variantu.

5.4 Kvantitativní výzkum

5.4.1 Metodika statistického zpracování

Při zpracování výzkumu se postupovalo podle doporučení doc. PhDr. Miroslav Somr, DrSc. Jednotlivé kroky jsou:

1. Formulace teoretického nebo praktického problému.
2. Formulace teoretické hypotézy.
3. Formulace souboru pracovních hypotéz.
4. Rozhodnutí o populaci a vzorku.
5. Pilotní studie.
6. Rozhodnutí o technice sběru informací.
7. Konstrukce nástrojů pro tento sběr.

8. Sběr dat.
9. Analýza dat.
10. Interpretace, závěry, teoretické zobecnění.

V následné praktické části budou výsledky jednotlivých kroků rozděleny dle tohoto postupu.

5.4.2 Vlastní zpracování

1. *Formulace teoretického nebo praktického problému*

Podle výsledků z kvalitativního průzkumu jsou v rozvoji prodeje masa z ekologických chovů dvě hlavní překážky.

Zprvé se jedná o nedostatečnou zpracovatelskou kapacitu. Pokud má maso z ekologického chovu zůstat i po porážce v kategorii BIO, je porážku nutné provádět dle zvláštních předpisů. Také zpracování musí probíhat dle specifických požadavků oproti konvenční produkci.

Druhá ze závažných překážek ve zvýšení odbytu produktů dotazovaných zemědělců je distribuce koncovému zákazníkovi. Zemědělci uvádějí argument, že není v jejich silách tvořit a udržet odběratelskou síť mimo jejich region. Jednou z možností řešení tohoto problému je prodej pomocí on-line prodejních kanálů. Ačkoli je třeba přihlídnout k specifikům nakládání s potravinami při jejich transportu, není tato cesta nereálná.

Je tedy otázkou, zda jsou koncoví zákazníci ochotni nakupovat bio produkty a zda je jsou ochotni nakupovat pomocí on-line kanálu.

2. *Formulace teoretické hypotézy*

Kvantitativní výzkum se první části zaměří hypotézu: Zákazníci napříč Českou republikou se již dnes zajímají o kvalitu potravin a kupují BIO potraviny. V druhé části bude zkoumat hypotézu: Zákazníci jsou ochotni využít k nákupu bio potravin on-line kanál.

3. Pilotní studie

Pilotní studie proběhla na vzorku 25 respondentů formou osobního vyplnění dotazníku. Bylo zjištěno, že otázky jsou srozumitelné. Na základě zpětné vazby byla doplněna horní hranice měsíční útraty.

4. Rozhodnutí o populaci a vzorku

Do výzkumu se zapojilo 974 respondentů, kteří byli vybráni ze seznamu podle principu Náhodného výběru. Snahou bylo v maximální míře zachovat náhodnost výběru a tím napomoci snížení zkreslení. Stejný postup nastiňuje i Disman (1993).

5. Formulace souboru pracovních hypotéz.

Kapitola 1) Je možné předpokládat, že většina respondentů se zajímá o postup výroby potravin, které konzumují.

Kapitola 2) Je možno očekávat, že mladší ročníky jsou ochotnější nakupovat potraviny v kvalitě BIO.

Kapitola 3) Je možné očekávat, že vzdělanější lidé budou více ochotni kupovat BIO produkty.

Kapitola 4) Je možné očekávat, že ve velkých městech je větší ochota zákazníků kupovat BIO potraviny.

Kapitola 5) Je možno očekávat, že mladší ročníky jsou ochotnější nakupovat potraviny v kvalitě BIO.

Kapitola 6) Je možno očekávat, že vzdělanější lidé jsou ochotni utrácet za produkty v kvalitě BIO více peněz.

Kapitola 7) Je možno očekávat názor obyvatel menších měst, že popularita nákupů BIO potravin je móda.

Kapitola 8) Je možno očekávat názor starších lidí, že popularita nákupů BIO potravin je móda.

Kapitola 9) Je možno očekávat názor, že popularita nákupů BIO potravin je móda převládá u dotazovaných s vyšším vzděláním.

Kapitola 10) Je možno očekávat, že lidé z velkých měst jsou ochotni více kupovat produkty v kvalitě BIO on-line.

Kapitola 11) Je možno očekávat, že lidé z velkých měst jsou ochotni více kupovat produkty v kvalitě BIO on-line.

Kapitola 12) Je možno očekávat, že lidé z velkých měst jsou ochotni utrácet za produkty v kvalitě BIO více peněz pokud by znali producenta potravin.

Kapitola 13) Je možno očekávat, že lidé jsou ochotni utrácet za produkty v kvalitě BIO více peněz pokud by znali producenta potravin.

6. Rozhodnutí o technice sběru informací

Informace byly sbírány pomocí dotazníku, který byl rozeslán na e-mailové adresy. 62 dotazníků bylo předáno k osobnímu vyplnění do tištěné verze.

7. Sběr dat

Sběr dat probíhal v období 1. 9. 2014 až 30. 9. 2014. Probíhal pomocí vyplnění dotazníků do papírové podoby a vyplněním elektronickou cestou do formuláře v Microsoft Word.

8. Analýza dat

Data byla zpracována pomocí programu Statistika volně přístupného na adrese www.statsoft.cz. Systém STATISTICA poskytuje ve svých výstupech p -hodnotu. Výpočet vyžaduje znalost distribuční funkce rozložení, kterým se řídí testové kritérium T_0 , je-li H_0 pravdivá. Testujeme hypotézu H_0 : X, Y jsou stochasticky nezávislé náhodné veličiny proti H_1 : X, Y nejsou stochasticky nezávislé náhodné veličiny. Testová statistika má tvar:

$$K = \sum_{j=1}^r \sum_{k=1}^s \frac{n_{jk} - \frac{n_{j.}n_{.k}}{n}}{\frac{n_{j.}n_{.k}}{n}}$$

Platí-li H_0 , pak K se asymptoticky řídí rozložením $\chi^2((r-1)(s-1))$. Hypotézu o nezávislosti veličin X, Y je tedy zamítnuta na asymptotické hladině významnosti α , když $K \geq \chi_{1-\alpha}^2((r-1)(s-1))$.

O zamítnutí hypotézy může být rozhodnuto pomocí p -hodnoty. p -hodnota vyjadřuje pravděpodobnost, s jakou číselné realizace x_1, \dots, x_n náhodného výběru X_1, \dots, X_n

podporují H_0 , je-li pravdivá. Je-li p -hodnota $\leq \alpha$, pak H_0 je zamítnuta na hladině významnosti α , je-li p -hodnota $> \alpha$, pak H_0 nezamítáme na hladině významnosti α .

Způsob výpočtu p -hodnoty:

Pro oboustrannou alternativu $p = 2 \min \{P(T_0 \leq t_0), P(T_0 \geq t_0)\}$.

Pro levostrannou alternativu $p = P(T_0 \leq t_0)$.

Pro pravostrannou alternativu $p = P(T_0 \geq t_0)$.

V běžných statistických tabulkách jsou uvedeny pouze hodnoty distribuční funkce standardizovaného rozložení. Bez použití speciálního software jsme schopni vypočítat hodnotu pouze pro test hypotézy o střední hodnotě normálního rozložení při známém rozptylu.

Pro grafické znázornění byly použity sloupcové grafy. Tabulkové zpracování bylo provedeno užitím absolutních a relativních četností.

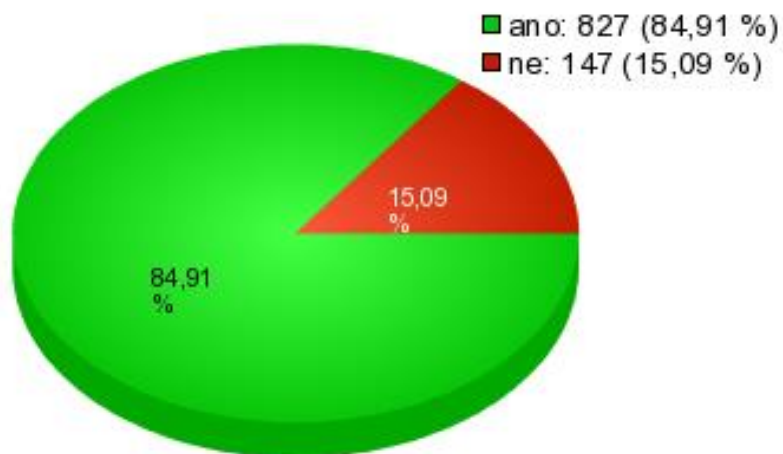
Pro testování závislosti byl použit Pearsonův Chí kvadrát test nezávislosti v kontingenční tabulce. Metoda testuje nulovou hypotézu, že mezi řádky a sloupci není významná závislost oproti alternativní hypotéze, že řádky a sloupce jsou závislé. Je-li hodnota signifikance p menší než 0,05, hovoříme o statisticky významné závislosti. Míra závislosti je měřena pomocí Kontingenčního koeficientu, který nabývá hodnot v rozmezí 0 až 1. Podle hodnoty Kontingenčního koeficientu je možno rozlišit: slabou ($|K| < 0,3$), střední ($0,3 < |K| < 0,8$) a silnou ($|K| > 0,8$) závislost mezi řádky a sloupci tabulky. V tabulce jsou uvedeny vždy procenta pro jednotlivé sloupce, řádky a procenta z celkového počtu.

Podmínkou pro využití chí-kvadrát testu je, aby více než 20 % očekávaných četností v kontingenční tabulce nebylo menších než 5.

Kapitola 1: Testování zda se zákazníci zajímají o informaci kdo a jakým postupem vyrobil potravinu co konzumují

Obr. č. 7 Výsledek testu

Zdroj: vlastní práce

Hypotéza předpokládala, že většina respondentů se zajímá o postup výroby potravin, které konzumují. Tento předpoklad byl potvrzen, neboť 84,91% dotazovaných odpovědělo, že se zajímají o postup výroby konzumované potraviny.

Kapitola 2: Testování jaké věkové skupiny kupují BIO potraviny

Hypotéza: Je možno očekávat, že mladší ročníky jsou ochotnější nakupovat potraviny v kvalitě BIO. Jedná se o populaci, která se aktivně zajímá o zdravý životní styl, aktivně se zamýšlí nad tím co konzumuje.

Popisná statistika:

Z tabulek absolutních a relativních četností plyne, že ochota utracet příliš nesouvisí s věkem. Distribuce útrat v rámci velikosti měst v tabulkách i grafu je rovnoměrná.

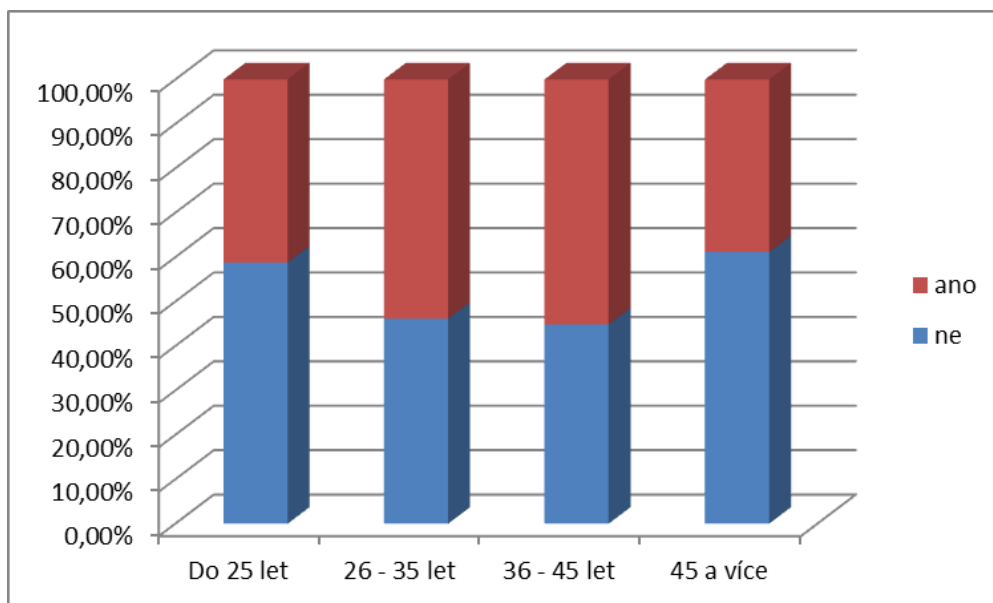
Tab. č. 11 Výsledek testu

Zdroj: vlastní práce

	Do 25 let	26 – 35 let	36 – 45 let	45 a více
ne	58,80%	46,15%	44,83%	61,14%
ano	41,20%	53,85%	55,17%	38,86%

Obr. č. 8 Výsledek testu

Zdroj: vlastní práce

Induktivní statistika:

Pro testování závislosti ochoty na věku byl použit Pearsonův Chí kvadrát test nezávislosti v kontingenční tabulce.

H0: Ochota kupovat BIO **nezávisí** na věku.

H1: Ochota kupovat BIO **závisí** na věku.

Tab. č. 12 Výsledek testu

Zdroj: vlastní práce

	Chí-kvadr.	sv	p
Pearsonův chí-kv.	10,60392	df=6	p=,10142
M-V chí-kvadr.	11,00826	df=6	p=,08812
Fí	,1043943		
Kontingenční koeficient	,1038301		
Cramér. V	,1043943		

Hodnota signifikance $p = 0,10$ je větší než $0,05$, ochota tedy nezávisí na věku. To potvrzuje také velmi nízký kontingenční koeficient $0,104$ a grafické a tabulkové znázornění rozdílů.

Dílčí závěr:

Z výpočtu vyplývá, že ochota nakupovat BIO produkty není závislá na věku kupujícího. I přesto je z grafu patrné, že nejpočetnější skupina kupující BIO je ve věku 26 až 45. Ochota nákupu u mladších ročníků je pravděpodobně ovlivněna vyšší příjmů. Totéž platí u starších ročníků, kde lze navíc předpokládat neochotu utracet více peněz za kvalitní potraviny vzhledem k věku.

Kapitola 3: Testování jaké vzdělanostní skupiny kupují BIO potraviny

Hypotéza: je možné očekávat, že vzdělanější lidé budou více ochotni kupovat BIO produkty. Hypotéza vychází z předpokladu, že vzdělanější lidé většinou dosahují vyšších příjmů.

Popisná statistika:

Z tabulek absolutních a relativních četností plyne, že ochota utracet příliš nesouvisí s dosaženým vzděláním. Distribuce ochoty kupovat BIO v rámci vzdělanostních úrovní v tabulkách i grafu je rovnoměrná.

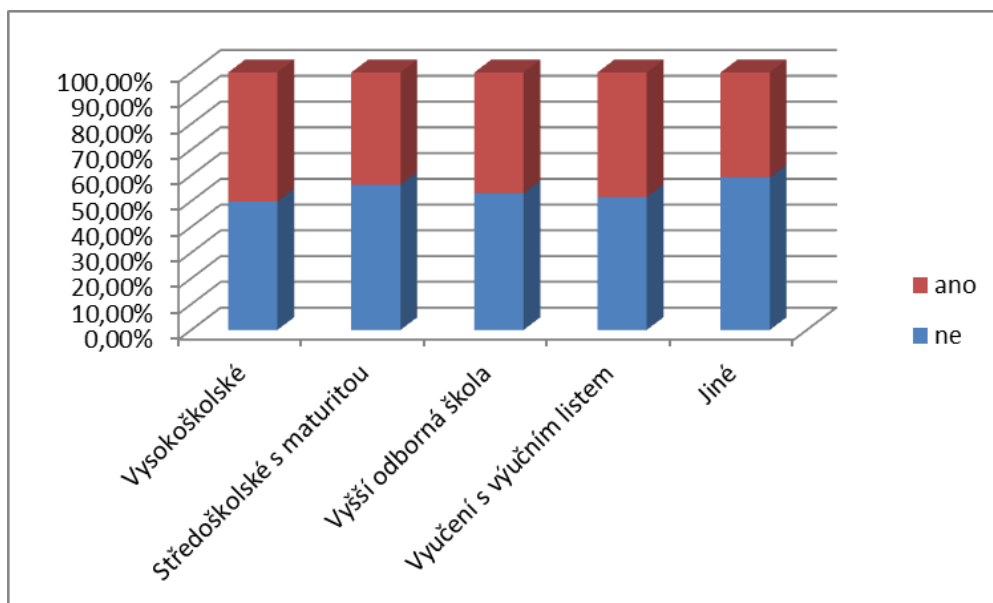
Tab. č. 13 Výsledek testu

Zdroj: vlastní práce

	ne	ano
Vysokoškolské	49,88%	50,12%
Středoškolské s maturitou	56,40%	43,60%
Vyšší odborná škola	53,06%	46,94%
Vyučení s výučním listem	51,61%	48,39%
Jiné	59,26%	40,74%

Obr. č. 9 Výsledek testu

Zdroj: vlastní práce

Induktivní statistika:

Pro testování závislosti ochoty na věku byl použit Pearsonův Chí kvadrát test nezávislosti v kontingenční tabulce.

H0: Ochota kupovat za BIO **nezávisí** na výši dosaženého vzdělání.

H1: Ochota kupovat za BIO **závisí** na výši dosaženého vzdělání.

Tab. č. 14 Výsledek testu

Zdroj: vlastní práce

	Chí-kvadr.	sv	p
Pearsonův chí-kv.	4,028122	df=4	p=,40221
M-V chí-kvadr.	4,033603	df=4	p=,40148
Fí	0,0643421		
Kontingenční koeficient	0,0642093		
Cramér. V	0,0643421		

Hodnota signifikance $p = 0,40$ je větší než $0,05$, ochota tedy nezávisí na výši dosaženého vzdělání. To potvrzuje také velmi nízký kontingenční koeficient $0,104$ a grafické a tabulkové znázornění rozdílů.

Dílčí závěr:

Z výpočtu vyplívá, že ochota nakupovat BIO produkty není závislá na dosaženém vzdělání. Zákazníci se rekrutují ze všech vzdělanostních skupin.

Kapitola 4: Testování závislosti ochoty kupovat BIO potraviny na velikosti bydliště

Hypotéza: je možné očekávat, že ve velkých městech je větší ochota zákazníků kupovat BIO potraviny. Hypotéza vychází z předpokladu, že ve velkých městech jsou většinou vyšší příjmy. Dále je možné očekávat, že v malých městech mají lidé větší možnosti vlastní produkce potravin.

Popisná statistika:

Z tabulek absolutních a relativních četností plyne, že ochota utrácet příliš nesouvisí s velikostí bydliště. Distribuce útrat v rámci velikosti měst v tabulkách i grafu je rovnoměrná.

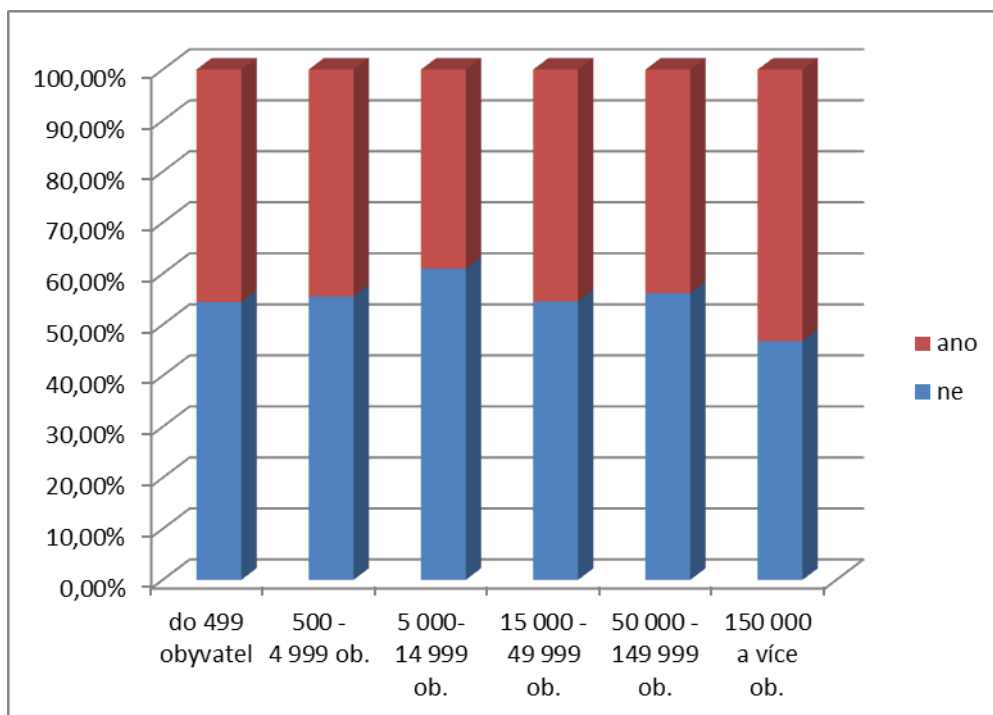
Tab. č. 15 Výsledek testu

Zdroj: vlastní práce

	do 499 obyvatel	500 – 4 999 ob.	5 000 – 14 999 ob.	15 000 – 49 999 ob.	50 000 – 149 999 ob.	150 000 a více ob.
ne	54,43%	55,56%	60,98%	54,55%	56,21%	46,79%
ano	45,57%	44,44%	39,02%	45,45%	43,79%	53,21%

Obr. č. 10 Výsledek testu

Zdroj: vlastní práce

Induktivní statistika:

Pro testování závislosti ochoty na věku byl použit Pearsonův Chí kvadrát test nezávislosti v kontingenční tabulce.

H0: Ochota kupovat za BIO **nezávisí** na velikosti města.

H1: Ochota kupovat za BIO **závisí** na velikosti města.

Tab. č. 16 Výsledek testu

Zdroj: vlastní práce

	Chí-kvadr.	sv	p
Pearsonův chí-kv.	10,60392	df=6	p=,10142
M-V chí-kvadr.	11,00826	df=6	p=,08812
Fí	,1043943		
Kontingenční koeficient	,1038301		
Cramér. V	,1043943		

Hodnota signifikance $p = 0,10$ je větší než $0,05$, ochota tedy nezávisí na velikosti města. To potvrzuje také velmi nízký kontingenční koeficient $0,104$ a grafické a tabulkové znázornění rozdílů.

Dílčí závěr:

Z výpočtu vyplývá, že ochota nakupovat BIO produkty není závislá na velikosti bydliště. I přesto je z grafu patrné, že nejvíce zákazníci nakoupí v městech s 150 000 a více obyvateli.

Kapitola 5: Testování závislosti výše měsíční útraty za BIO potraviny na věku respondentů

Hypotéza: Je možno očekávat, že mladší ročníky jsou ochotnější nakupovat potraviny v kvalitě BIO i když jsou dražší. Jedná se o populaci, která se aktivně zajímá o zdravý životní styl, aktivně se zamýšlí nad tím co konzumuje.

Popisná statistika:

Z tabulek absolutních a relativních četností plyne, že ochota utrácet příliš nesouvisí s věkem. Distribuce útrat v rámci věků v tabulkách i grafu je rovnoměrná.

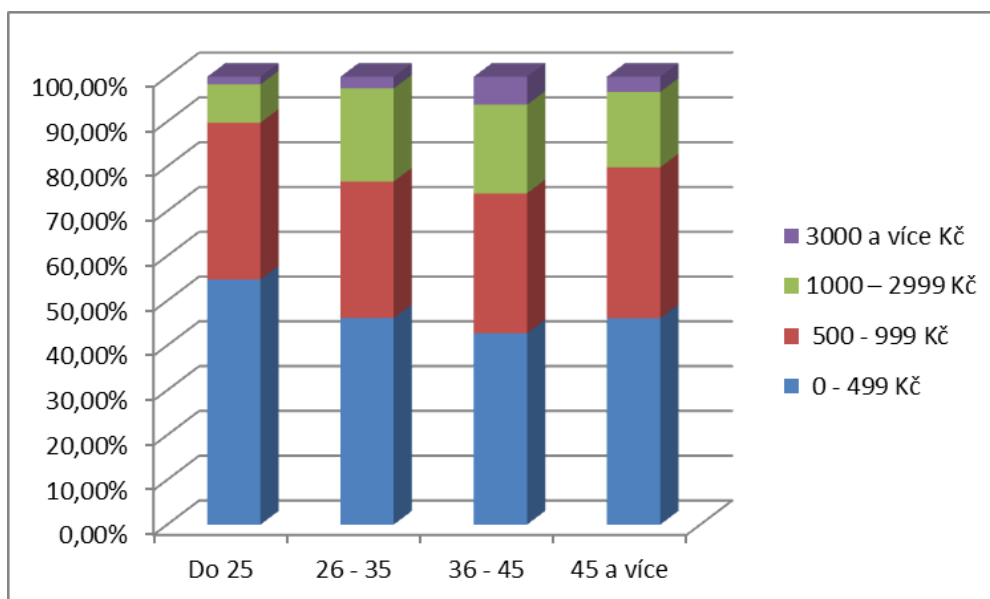
Tab. č. 17 Výsledek testu

Zdroj: vlastní práce

Kolik je Vám let?	0 - 499 Kč	500 - 999 Kč	1000 - 2999 Kč	3000 a více Kč
Do 25	54,70%	35,04%	8,55%	1,71%
26 - 35	46,10%	30,52%	20,78%	2,60%
36 - 45	42,71%	31,25%	19,79%	6,25%
45 a více	46,07%	33,71%	16,85%	3,37%

Obr. č. 11 Výsledek testu

Zdroj: vlastní práce

Induktivní statistika:

Pro testování závislosti ochoty na věku byl použit Pearsonův Chí kvadrát test nezávislosti v kontingenční tabulce.

H0: Ochota utrácet za BIO **nezávisí** na věku.

H1: Ochota utrácet za BIO **závisí** na věku.

Tab. č. 18 Výsledek testu

Zdroj: vlastní práce

	Chí-kvadr.	sv	p
Pearsonův chí-kv.	12,77115	df=9	p=,17324
M-V chí-kvadr.	13,26654	df=9	p=,15091
Fí	,1673527		
Kontingenční koeficient	,1650573		
Cramér. V	,0966211		

Hodnota signifikance $p = 0,17$ je větší než $0,05$, ochota tedy nezávisí na věku. To potvrzuje také velmi nízký kontingenční koeficient $0,165$ a grafické a tabulkové znázornění rozdílů.

Dílčí závěr:

Z výpočtu vyplývá, že ochota nakupovat BIO produkty není závislá na věku. Z grafu je zároveň patrné, že nejvíce zákazníci nakoupí v rozmezí do 499 Kč měsíčně. Dalších více jak 30% zákazníků nakoupí v rozmezí do 500 Kč až 999 Kč měsíčně a opět napříč věkovými skupinami.

Kapitola 6: Testování závislosti výše měsíční útraty za BIO potraviny na dosaženém vzdělání

Hypotéza: Je možno očekávat, že vzdělanější lidé jsou ochotni utrácet za produkty v kvalitě BIO více peněz. Kupující s dosaženým vyšším vzděláním pravděpodobně dosahují vyšších příjmů a pohybují se v sociálních skupinách, kde BIO je aktuálním tématem. Jsou proto ochotni investovat více do BIO produktů.

Popisná statistika:

Z tabulek absolutních a relativních četností plyne, že ochota utrácet příliš nesouvisí s dosaženým vzděláním. Distribuce útrat v rámci vzdělanostních tříd v tabulkách i grafu je rovnoměrná.

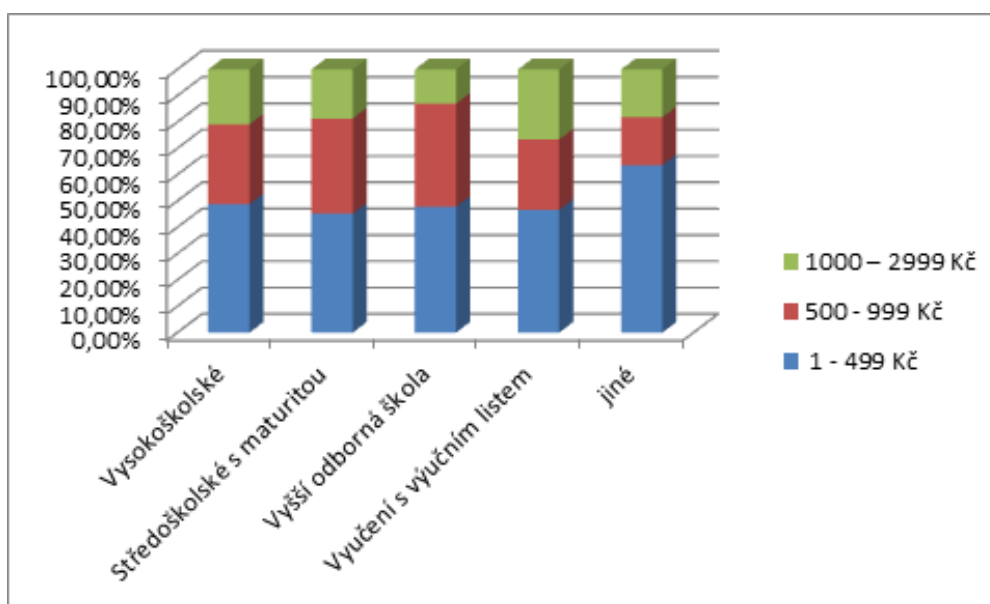
Tab. č. 19 Výsledek testu

Zdroj: vlastní práce

	Vysokoškolské	Středoškolské s maturitou	Vyšší odborná škola	Vyučení s výučním listem	jiné
1 - 499 Kč	48,84%	45,20%	47,83%	46,67%	63,64%
500 - 999 Kč	30,23%	36,16%	39,13%	26,67%	18,18%
1000 – 2999 Kč	20,93%	18,64%	13,04%	26,67%	18,18%

Obr. č. 12 Výsledek testu

Zdroj: vlastní práce

Induktivní statistika:

Pro testování závislosti ochoty na vzdělání byl použit Pearsonův Chí kvadrát test nezávislosti v kontingenční tabulce.

H0: Názor, že ochota utrácet za BIO **nezávisí** na dosaženém vzdělání.

H1: Názor, že ochota utrácet za BIO **závisí** na dosaženém vzdělání.

Tab. č. 20 Výsledek testu

Zdroj: vlastní práce

	Chí-kvadr.	sv	p
Pearsonův chí-kv.	4,774924	df=8	p=,78134
M-V chí-kvadr.	4,848601	df=8	p=,77363
Fí	0,10233		
Kontingenční koeficient	0,101798		
Cramér. V	0,072358		

Hodnota signifikance $p = 0,78$ je větší než $0,05$, ochota utracet tedy nezávisí na velikosti města. To potvrzuje také nízký kontingenční koeficient $0,10$ a grafické a tabulkové znázornění rozdílů.

Dílčí závěr:

Z výpočtu vyplývá, že ochota nakupovat BIO produkty není závislá na dosaženém vzdělání.

Kapitola 7: Testování závislosti názoru kupujících na BIO potraviny v závislosti na velikosti bydliště.

Hypotéza: Je možno očekávat názor obyvatel menších měst, že popularita nákupů BIO potravin je móda.

Popisná statistika:

Z tabulek absolutních a relativních četností plyne, že názor popularita nákupů BIO potravin je móda nesouvisí s velikostí města. Distribuce tohoto názoru v rámci věkových kategorií v tabulkách i grafu je rovnoměrná.

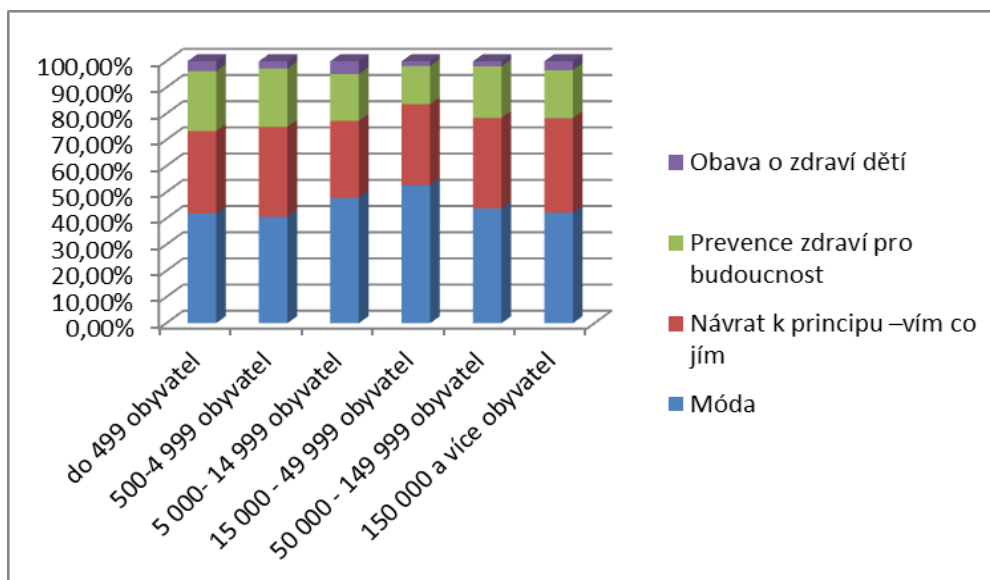
Tab. č. 21 Výsledek testu

Zdroj: vlastní práce

	do 499 obyvatel	500 – 4 999 obyvatel	5 000 – 14 999 obyvatel	15 000 – 49 999 obyvatel	50 000 – 149 999 obyvatel	150 000 a více obyvatel
Móda	41,77%	40,56%	47,97%	52,73%	43,79%	42,20%
Návrat k principu –vím co jím	31,65%	34,44%	29,27%	30,91%	34,64%	36,09%
Prevence zdraví pro budoucnost	22,78%	22,22%	17,89%	14,55%	19,61%	18,35%
Obava o zdraví dětí	3,80%	2,78%	4,88%	1,82%	1,96%	3,36%

Obr. č. 13 Výsledek testu

Zdroj: vlastní práce

Induktivní statistika:

Pro testování závislosti názoru, že kupovat BIO potraviny je móda na velikosti města byl použit Pearsonův Chí kvadrát test nezávislosti v kontingenční tabulce.

H0: Názor, že kupovat BIO potraviny je móda **nezávisí** na velikosti města.

H1: Názor, že kupovat BIO potraviny je móda **závisí** na velikosti města.

Tab. č. 22 Výsledek testu

Zdroj: vlastní práce

	Chí-kvadr.	sv	p
Pearsonův chí-kv.	14,67814	df=18	p=,68394
M-V chí-kvadr.	13,73218	df=18	p=,74638
Fí	0,122823		
Kontingenční koeficient	0,121907		
Cramér. V	0,070912		

Hodnota signifikance $p = 0,68$ je větší než $0,05$, uvedený názor tedy nezávisí na velikosti města. To potvrzuje také nízký kontingenční koeficient $0,12$ a grafické a tabulkové znázornění rozdílů.

Dílčí závěr:

Z výpočtu vyplývá, že názor - kupovat BIO potraviny je móda je rovnoměrně zastoupen ve všech uvedených kategoriích velikostí měst. Z výpočtů dále vyplývá, že tento názor zastává v průměru 50% dotazovaných.

Kapitola 8: Testování závislosti názoru, že zájem o BIO potraviny je móda, na věku.

Hypotéza: Je možno očekávat názor starších lidí, že popularita nákupů BIO potravin je móda.

Popisná statistika:

Z tabulek absolutních a relativních četností plyne, že názor popularita nákupů BIO potravin je móda nesouvisí s věkem. Distribuce tohoto názoru v rámci věkových kategorií v tabulkách i grafu je rovnoměrná.

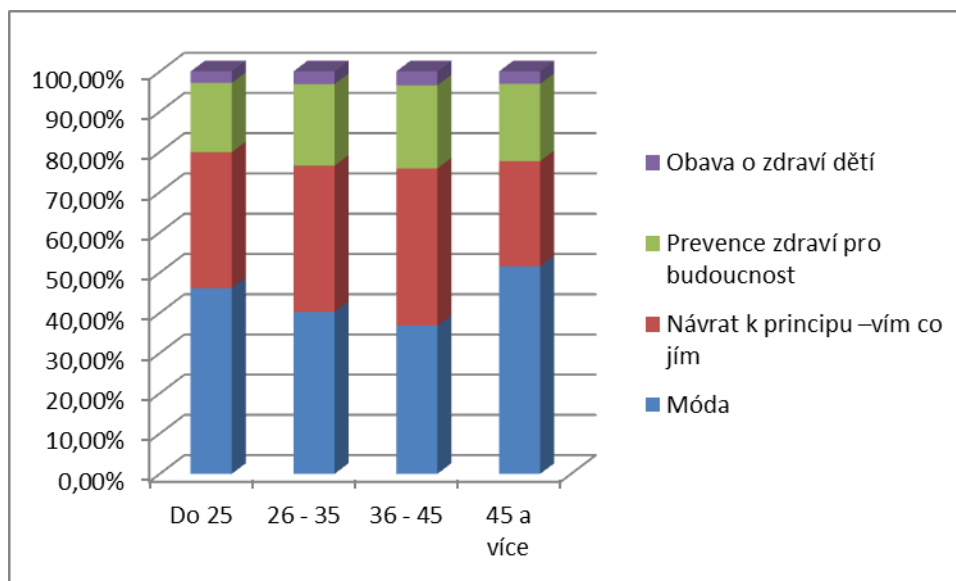
Tab. č. 23 Výsledek testu

Zdroj: vlastní práce

	Do 25	26 - 35	36 - 45	45 a více
Móda	46,13%	40,21%	36,78%	51,53%
Návrat k principu –vím co jím	33,80%	36,36%	39,08%	26,20%
Prevence zdraví pro budoucnost	17,25%	20,28%	20,69%	19,21%
Obava o zdraví dětí	2,82%	3,15%	3,45%	3,06%

Obr. č. 14 Výsledek testu

Zdroj: vlastní práce

Induktivní statistika:

Pro testování závislosti názoru, že kupovat BIO potraviny je móda na věku byl použit Pearsonův Chí kvadrát test nezávislosti v kontingenční tabulce.

H0: Názor, že kupovat BIO potraviny je móda **nezávisí** na věku.

H1: Názor, že kupovat BIO potraviny je móda **závisí** na věku.

Tab. č. 24 Výsledek testu

Zdroj: vlastní práce

	Chí-kvadr.	sv	p
Pearsonův chí-kv.	13,23398	df=9	p=,15230
M-V chí-kvadr.	13,46801	df=9	p=,14255
Fí	0,116624		
Kontingenční koeficient	0,115839		
Cramér. V	0,067333		

Hodnota signifikance $p = 0,15$ je větší než $0,05$, uvedený názor tedy nezávisí na věku. To potvrzuje také nízký kontingenční koeficient $0,11$ a grafické a tabulkové znázornění rozdílů.

Dílčí závěr:

Z výpočtu vyplývá, že názoru, že kupovat BIO potraviny je móda, je rovnoměrně zastoupen ve všech věkových kategoriích. Z grafu dále vyplývá, že tento názor je v průměru stejně rozšířený jako názor Návrat k principu – vím co jím.

Kapitola 9: Testování závislosti názoru, že zájem o BIO potraviny je móda na vyšší dosaženého vzdělání.

Hypotéza: Je možno očekávat názor, že popularita nákupů BIO potravin je móda převládá u dotazovaných s vyšším vzděláním.

Popisná statistika:

Z tabulek absolutních a relativních četností plyne, že názor popularita nákupů BIO potravin je móda nesouvisí s dosaženým vzděláním. Distribuce tohoto názoru v rámci vzdělanostních kategorií v tabulkách i grafu je rovnoměrná.

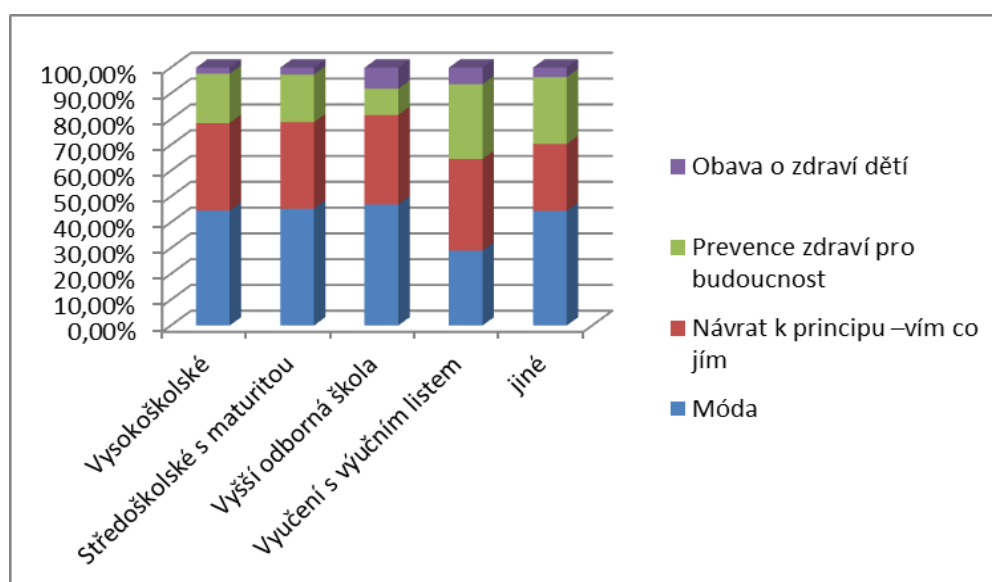
Tab. č. 25 Výsledek testu

Zdroj: vlastní práce

	Vysokoškolské	Středoškolské s maturitou	Vyšší odborná škola	Vyučení s výučním listem	jiné
Móda	44,52%	45,32%	46,94%	29,03%	44,44%
Návrat k principu –vím co jím	34,03%	33,50%	34,69%	35,48%	25,93%
Prevence zdraví pro budoucnost	19,11%	18,47%	10,20%	29,03%	25,93%
Obava o zdraví dětí	2,33%	2,71%	8,16%	6,45%	3,70%

Obr. č. 15 Výsledek testu

Zdroj: vlastní práce

Induktivní statistika:

Pro testování závislosti názoru, že kupovat BIO potraviny je móda na dosaženém vzdělání byl použit Pearsonův Chí kvadrát test nezávislosti v kontingenční tabulce.

H0: Názor, že kupovat BIO potraviny je móda **nezávisí** na dosaženém vzdělání.

H1: Názor, že kupovat BIO potraviny je móda **závisí** na dosaženém vzdělání.

Tab. č. 26 Výsledek testu

Zdroj: vlastní práce

	Chí-kvadr.	sv	p
Pearsonův chí-kv.	17,33703	df=12	p=,13735
M-V chí-kvadr.	15,99113	df=12	p=,19164
Fí	0,133485		
Kontingenční koeficient	0,132311		
Cramér. V	0,077067		

Hodnota signifikance $p = 0,14$ je větší než $0,05$, uvedený názor tedy nezávisí na dosaženém vzdělání. To potvrzuje také nízký kontingenční koeficient $0,13$ a grafické a tabulkové znázornění rozdílů.

Dílčí závěr:

Z výpočtu vyplývá, že názoru, že kupovat BIO potraviny je móda je rovnoměrně zastoupen ve všech vzdělanostních kategoriích. Z výpočtů dále vyplývá, že tento názor zastává v průměru 50% dotazovaných.

Kapitola 10: Testování závislosti ochoty kupovat BIO potraviny on-line na velikosti města

Hypotéza: Je možno očekávat, že lidé z velkých měst jsou ochotni více kupovat produkty v kvalitě BIO on-line. Vzhledem k pracovním návykům, pracovní době a větší možnosti kupovat obecně potraviny on-line již dnes, je možné předpokládat, že lidé z větších měst by tento kanál nákupu přivítali.

Popisná statistika:

Z tabulek absolutních a relativních četností plyne, že ochota kupovat produkty v kvalitě BIO on-line příliš nesouvisí s velikostí města. Distribuce nákupů v rámci velikostí měst v tabulkách i grafu je rovnoměrná.

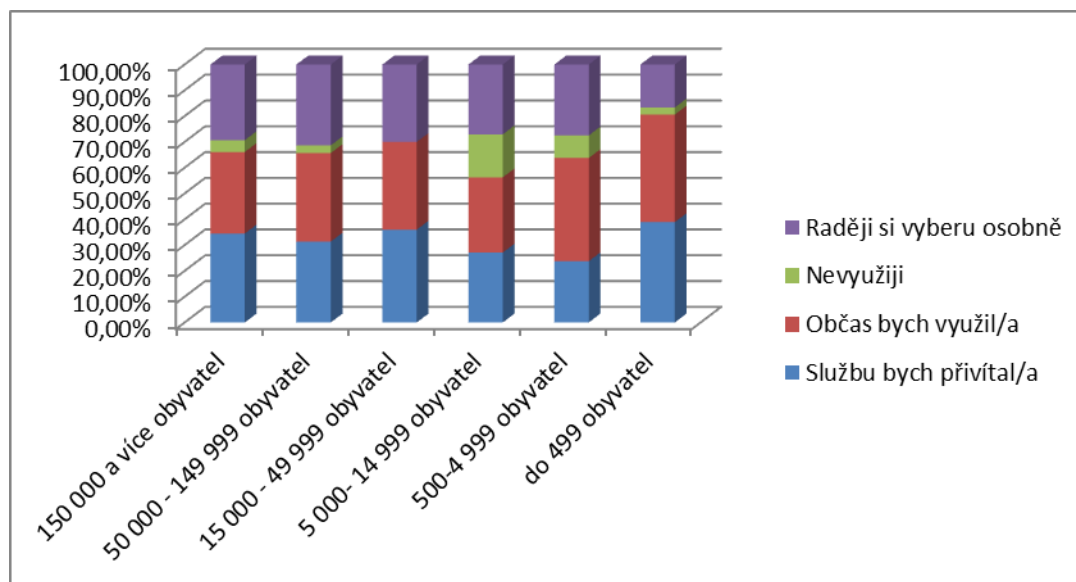
Tab. č. 27 Výsledek testu

Zdroj: vlastní práce

	Službu bych přivítal/a	Občas bych využil/a	Nevyužiji	Raději si vyberu osobně
150 000 a více obyvatel	34,48%	31,61%	4,60%	29,31%
50 000 – 149 999 obyvatel	31,34%	34,33%	2,99%	31,34%
15 000 – 49 999 obyvatel	36,00%	34,00%	0,00%	30,00%
5 000 – 14 999 obyvatel	27,08%	29,17%	16,67%	27,08%
500 – 4 999 obyvatel	23,75%	40,00%	8,75%	27,50%
do 499 obyvatel	38,89%	41,67%	2,78%	16,67%

Obr. č. 16 Výsledek testu

Zdroj: vlastní práce

Induktivní statistika:

Pro testování závislosti ochoty kupovat více produkty v kvalitě BIO on-line na velikosti města byl použit Pearsonův Chí kvadrát test nezávislosti v kontingenční tabulce.

H0: Ochota více kupovat produkty v kvalitě BIO on-line **nezávisí** na velikosti města.

H1: Ochota více kupovat produkty v kvalitě BIO on-line **závisí** na velikosti města.

Tab. č. 28 Výsledek testu

Zdroj: vlastní práce

	Chí-kvadr.	sv	p
Pearsonův chí-kv.	25,78401	df=18	p=,10480
M-V chí-kvadr.	25,62953	df=18	p=,10854
Fí	0,23779		
Kontingenční koeficient	0,231339		
Cramér. V	0,137288		

Hodnota signifikance $p = 0,10$ je větší než $0,05$, ochota nakupovat BIO potraviny on-line tedy nezávisí na velikosti města. To potvrzuje také nízký kontingenční koeficient $0,23$ a grafické a tabulkové znázornění rozdílů.

Dílčí závěr:

Z výpočtu vyplývá, že ochota zvýšit útraty přes on-line prodejní kanál není závislá velikosti města. Zákazníci si již dlouhodoběji zvykají na možnost nákupu potravin on-line napříč republikou. Nedošlo proto k zásadnímu odmítnutí této možnosti v žádné z uvedených kategorií velikosti města.

Kapitola 11: Testování závislosti ochoty kupovat BIO potraviny on-line na velikosti města

Hypotéza: Je možno očekávat, že lidé z velkých měst jsou ochotni více kupovat produkty v kvalitě BIO on-line. Vzhledem k pracovním návykům, pracovní době a větší možnosti kupovat obecně potraviny on-line již dnes, je možné předpokládat, že lidé z větších měst by tento kanál nákupu přivítali.

Popisná statistika:

Z tabulek absolutních a relativních četností plyne, že ochota kupovat produkty v kvalitě BIO on-line příliš nesouvisí s velikostí města. Distribuce nákupů v rámci velikostí měst v tabulkách i grafu je rovnoměrná.

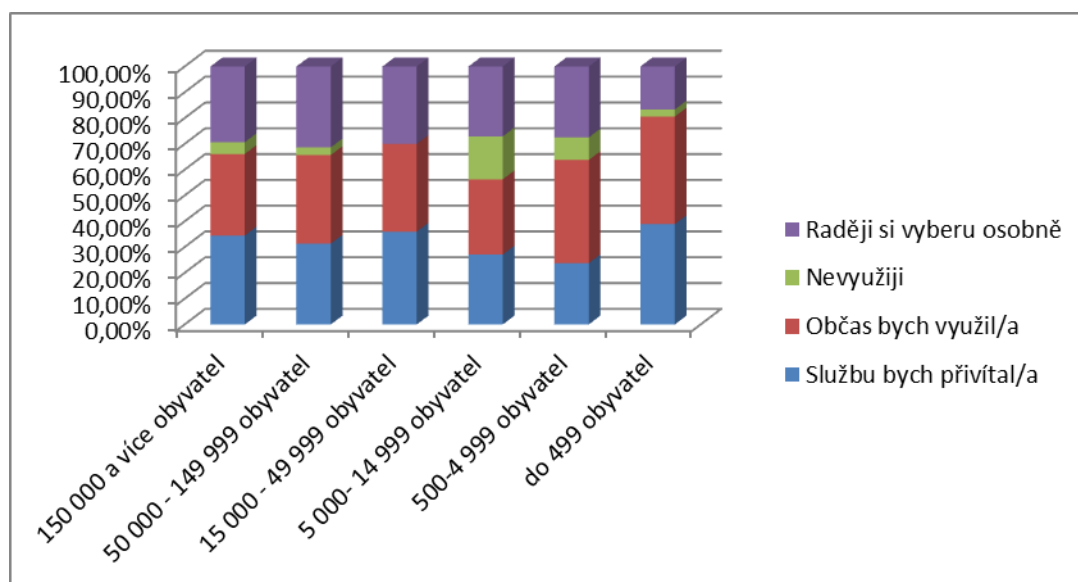
Tab. č. 29 Výsledek testu

Zdroj: vlastní práce

	Službu bych přivítal/a	Občas bych využil/a	Nevyužiji	Raději si vyberu osobně
150 000 a více obyvatel	34,48%	31,61%	4,60%	29,31%
50 000 - 149 999 obyvatel	31,34%	34,33%	2,99%	31,34%
15 000 - 49 999 obyvatel	36,00%	34,00%	0,00%	30,00%
5 000- 14 999 obyvatel	27,08%	29,17%	16,67%	27,08%
500-4 999 obyvatel	23,75%	40,00%	8,75%	27,50%
do 499 obyvatel	38,89%	41,67%	2,78%	16,67%

Obr. č. 17 Výsledek testu

Zdroj: vlastní práce

Induktivní statistika:

Pro testování závislosti ochoty kupovat více produkty v kvalitě BIO on-line na velikosti města byl použit Pearsonův Chí kvadrát test nezávislosti v kontingenční tabulce.

H0: Ochota kupovat produkty v kvalitě BIO on-line **nezávisí** na velikosti města.

H1: Ochota kupovat produkty v kvalitě BIO on-line **závisí** na velikosti města.

Tab. č. 30 Výsledek testu

Zdroj: vlastní práce

	Chí-kvadr.	sv	p
Pearsonův chí-kv.	25,78401	df=18	p=,10480
M-V chí-kvadr.	25,62953	df=18	p=,10854
Fí	0,23779		
Kontingenční koeficient	0,231339		
Cramér. V	0,137288		

Hodnota signifikance $p = 0,10$ je větší než $0,05$, ochota utracet tedy nezávisí na velikosti města. To potvrzuje také nízký kontingenční koeficient $0,23$ a grafické a tabulkové znázornění rozdílů.

Dílčí závěr:

Z výpočtu vyplývá, že ochota nakupovat BIO potraviny přes on-line prodejní kanál není závislá velikosti města. Zákazníci si již dlouhodoběji zvykají na možnost nákupu potravin on-line napříč republikou. Nedošlo proto k zásadnímu odmítnutí této možnosti v žádné z uvedených kategorií velikosti města.

Kapitola 12: Testování závislosti ochoty zvětšit investice do BIO při znalosti producenta na velikosti města

Hypotéza: Je možno očekávat, že lidé z velkých měst jsou ochotni utracet za produkty v kvalitě BIO více peněz pokud by znali producenta potravin. Jedním z důležitých limitujících faktorů při rozhodování se pro koupi BIO potraviny je důvěra. Pokud zná kupující přímo producenta je ochotný zvýšit svůj spending.

Popisná statistika:

Z tabulek absolutních a relativních četností plyne, že ochota utracet více při znalosti producenta příliš nesouvisí s velikostí města. Distribuce útrat v rámci velikostí měst v tabulkách i grafu je rovnoměrná.

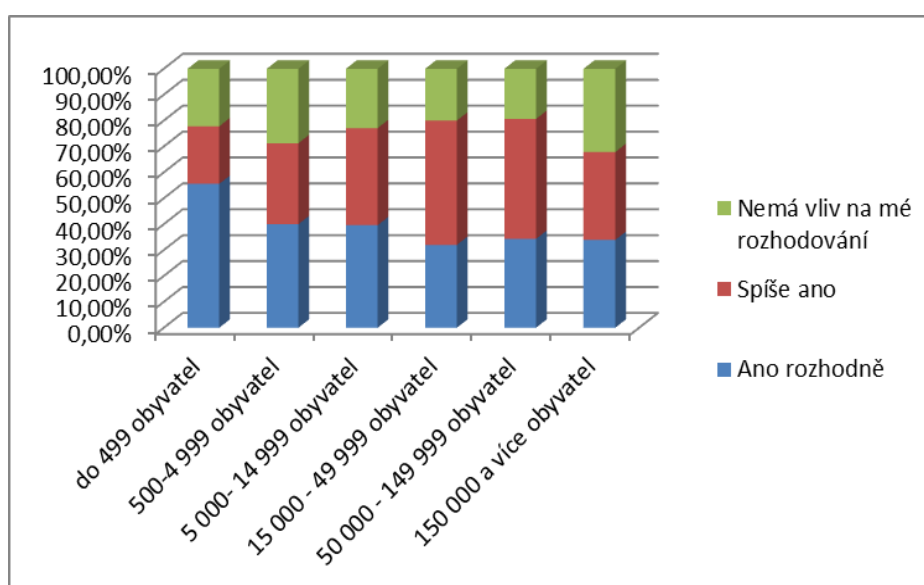
Tab. č. 31 Výsledek testu

Zdroj: vlastní práce

	do 499 obyvatel	500 – 4 999 obyvatel	5 000 – 14 999 obyvatel	15 000 – 49 999 obyvatel	50 000 – 149 999 obyvatel	150 000 a více obyvatel
Ano rozhodně	55,56%	40,00%	39,58%	32,00%	34,33%	33,91%
Spíše ano	22,22%	31,25%	37,50%	48,00%	46,27%	33,91%
Nemá vliv na mé rozhodování	22,22%	28,75%	22,92%	20,00%	19,40%	32,18%

Obr. č. 18 Výsledek testu

Zdroj: vlastní práce

Induktivní statistika:

Pro testování závislosti ochoty kupovat více při znalosti producenta v závislosti na velikosti města byl použit Pearsonův Chí kvadrát test nezávislosti v kontingenční tabulce.

H0: Ochota zvýšit útratu za BIO při znalosti producenta **nezávisí** na velikosti města.

H1: Ochota zvýšit útratu za BIO při znalosti producenta **závisí** na velikosti města.

Tab. č. 32 Výsledek testu

Zdroj: vlastní práce

	Chí-kvadr.	sv	p
Pearsonův chí-kv.	17,62843	df=12	p=,12745
M-V chí-kvadr.	17,62992	df=12	p=,12740
Fí	0,196619		
Kontingenční koeficient	0,192925		
Cramér. V	0,13903		

Hodnota signifikance $p = 0,13$ je větší než $0,05$, ochota utracet tedy nezávisí na velikosti města. To potvrzuje také nízký kontingenční koeficient $0,20$ a grafické a tabulkové znázornění rozdílů.

Dílčí závěr:

Z výpočtu vyplývá, že ochota zvýšit útratu za BIO potraviny při znalosti producenta BIO není závislá velikosti města. Znalost producenta je pro zákazníky kupující BIO kvality velmi důležitá. Což jednoznačně vyplývá z výše uvedených dat.

Kapitola 13: Testování závislosti ochoty zvýšit investice do BIO při znalosti producenta, na věku

Hypotéza: Je možno očekávat, že lidé jsou ochotni utracet za produkty v kvalitě BIO více peněz pokud by znali producenta potravin. Jedním z důležitých limitujících faktorů při rozhodování se pro koupi BIO potraviny je důvěra. Pokud zná kupující přímo producenta je ochotný zvýšit svůj spending.

Popisná statistika:

Z tabulek absolutních a relativních četností plyne, že ochota utracet více při znalosti producenta příliš nesouvisí s dosaženým věkem. Distribuce útrat v rámci věkových tříd v tabulkách i grafu je rovnoměrná.

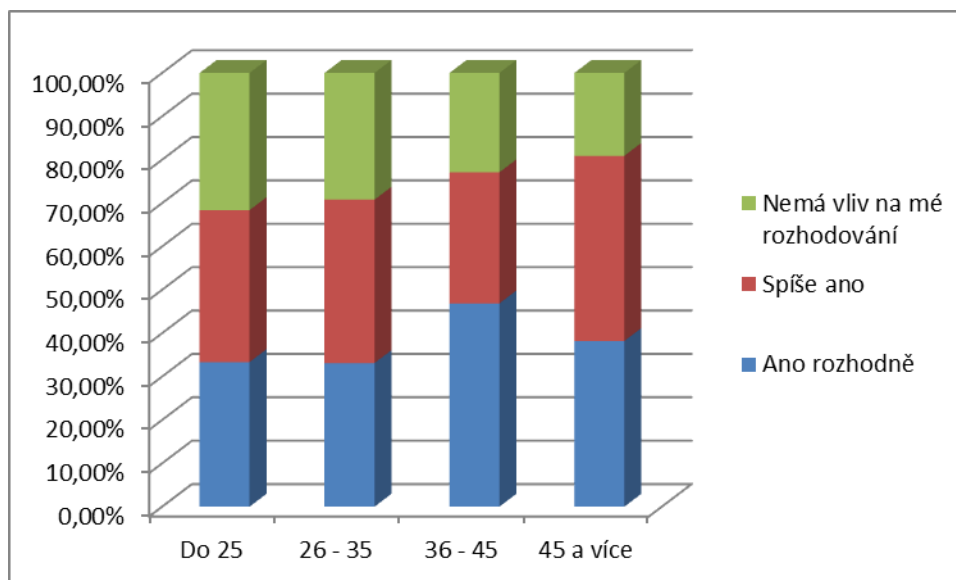
Tab. č. 33 Výsledek testu

Zdroj: vlastní práce

	Do 25	26 - 35	36 - 45	45 a více
Ano rozhodně	33,33%	33,12%	46,88%	38,20%
Spíše ano	35,04%	37,66%	30,21%	42,70%
Nemá vliv na mé rozhodování	31,62%	29,22%	22,92%	19,10%

Obr. č. 19 Výsledek testu

Zdroj: vlastní práce

Induktivní statistika:

Pro testování závislosti ochoty kupovat více při znalosti producenta v závislosti na věku byl použit Pearsonův Chí kvadrát test nezávislosti v kontingenční tabulce.

H0: Ochota zvýšit útratu za BIO při znalosti producenta **nezávisí** na věku.

H1: ochota zvýšit útratu za BIO při znalosti producenta **závisí** na věku.

Tab. č. 34 Výsledek testu

Zdroj: vlastní práce

	Chí-kvadr.	sv	p
Pearsonův chí-kv.	9,605793	df=6	p=,14226
M-V chí-kvadr.	9,607029	df=6	p=,14221
Fí	0,145139		
Kontingenční koeficient	0,143634		
Cramér. V	0,102629		

Hodnota signifikance $p = 0,14$ je větší než $0,05$, ochota utracet tedy nezávisí na velikosti města. To potvrzuje také nízký kontingenční koeficient $0,10$ a grafické a tabulkové znázornění rozdílů.

Dílčí závěr:

Z výpočtu vyplývá, že ochota zvýšit spending při znalosti producenta BIO není závislá na dosaženém věku. Znalost producenta je pro zákazníky kupující BIO kvality velmi důležitá. Což jednoznačně vyplývá z výše uvedených dat.

Interpretace, závěry, teoretické zobecnění

Na základě provedeného výzkumu je možné konstatovat, že se více než 2/3 respondentů zajímají o kvalitu potravin. V průměru 50 % respondentů již dnes kupuje BIO potraviny. Tento poměr je vyrovnaný napříč věkovými, vzdělanostními skupinami, stejně tak napříč velikostí bydliště.

Měsíční útrata se nejčastěji pohybuje v rozmezí do 499,- Kč.

Velice zajímaví je výsledek dotazování, zda by zákazníci přivítali možnost nakupovat BIO potraviny on-line. 30 % dotazovaných odpovědělo, že by tuto možnost využilo. Dalších 30 % uvedlo, že by tuto možnost občas využilo. Služba by oslovila všechny věkové a vzdělanostní skupiny. O službu mají zájem i obyvatelé menších měst což předčilo úvodní odhady.

Z marketingového pohledu je možné se na základě výzkumu domnívat, že prodej BIO produkce je velmi závislý na důvěře producent – zákazník. Téměř 40 % respondentů, kteří dnes nekupují BIO produkty uvádějí, že nevěří zda je produkt opravdu BIO. V průměru 36% respondentů uvedlo, že by kupovali více BIO produktů, kdyby znali konkrétní místo produkce potravin.

Ze závěrů výzkumu lze usuzovat, že na českém trhu je prostor pro zvýšení prodejů pomocí on-line kanálů. Pro zákazníky již není novinkou možnost nákupu potravin on-line. Naopak, tento kanál může do značné míry pomoci k popularizaci nákupu BIO produktů obecně. Poskytuje totiž možnost edukace zákazníků, navázání kontaktu výrobce – zákazník a samozřejmě rozvinout škálu nabízených produktů. Aktualizace informací o jednotlivých farmářích a jejich výrobcích je operativní, rychlá a cenově přijatelná.

6. DISKUSE

Cílem diplomové práce bylo porovnat dotační podmínky 2007 – 2013 a 2014 – 2020 v ekologickém zemědělství se zaměřením na trvalé travní porosty s chovem skotu bez produkce mléka. Z porovnání je možné konstatovat, že v celkovém součtu dojde u porovnávaných zemědělců k snížení přímých plateb. Dopad celkového snížení je velmi závislý na struktuře dotačních titulů jednotlivých žadatelů. Největší zjištěné snížení plateb je u jednotlivých programů v rámci LFA (např. v rámci podopatření H4 - do 600 m n.m. a svažitost nad 15 % na více než 50 % území byla v minulém období přiznávána dotace 157 EUR, nově bude přiznána dotace 109 EUR). Je zajímavé, že dochází k snižování právě těchto dotací. V PRV se totiž přímo hovoří: „Hospodaření na více než polovině využívané zemědělské půdy ČR je ztíženo přírodními omezeními. Bez podpor poskytovaných do těchto oblastí prostřednictvím opatření Platby pro oblasti s přírodními či jinými zvláštními omezeními hrozí marginalizace těchto území spojená s negativními dopady na životní prostředí, snížením biodiverzity, zhoršením péče o krajinu, zanedbáváním péče o půdu, až její opouštění.“ (PRV 2014 – 2020). Naopak největší zjištěný nárůst byl u titulu Druhově bohaté pastviny z 169 EUR na 213 EUR. V době tvorby diplomové práce není možné přesně kvantifikovat platby SAPS. Vzhledem k novému výpočtu z celkové sumy jedné obálky se však dá očekávat zachování její výše z roku 2014 uvádí Ministerstvo zemědělství (2014). Z kvalitativního výzkumu provedeného s vybranými ekologickými zemědělci, první dílčí cíl, vyplynulo, že čekají na konečné rozdělení letošní obálky. Zemědělci jednoznačně konstatují, že ekologické zemědělství není v současné době bez dotací životaschopné. S tímto postojem koresponduje i názor, který zastává Urban et. al. (2003). Autoři konstatují, že levnější konvenční produkty vůči biopotravinám stále těží z toho, že do jejich ceny nejsou promítnuty veškeré primární i sekundární náklady, které společnosti vytváří.

Zemědělci si však uvědomují, že výše dotací může v budoucnu snižovat. Snaží se proto již dnes diverzifikovat zdroje příjmů. Jednou z možností zvyšování příjmů zemědělců je přímé uplatnění produktů na maloobchodním trhu a tím pracovat s vyšší přidanou hodnotou. Zájem o produkty ekologického zemědělství potvrdil

kvantitativní výzkum provedený v rámci práce. Více než 50 % respondentů uvedlo, že již dnes kupují BIO potraviny. Zákazníci se snaží být stále lépe informováni o kvalitě a původu potravin, které konzumují. I nově provedené výzkumy totiž dokazují, že ekologicky pěstované plodiny a biopotraviny – v průměru, napříč regiony a sezónami – obsahují podstatně více potenciálně zdraví prospěšných antioxidantů, fenolických a polyfenolických látek a méně potenciálně škodlivého kadmia, dusitanů a residuí pesticidů než plodiny pěstované konvenčně, uvádí Baranski, et al. (2014).

Stoupající zájem o bio potraviny potvrzuje ve své studii Hrabalová et al. (2014). Autoři uvádějí, že při porovnání v září 2013 s lednem 2009 se počet nabízených druhů biopotravin, ve sledovaných řetězcích, zvýšil o 88 %.

Zákazníci by přivítali možnost nakupovat BIO potraviny on-line. 30 % dotazovaných odpovědělo, že by tuto možnost využilo a dalších 30 % uvedlo, že by tuto možnost občas využilo. Prodej potravin on-line obecně velmi stoupá, což nahrává i specializovanému prodeji bio potravin. Tomáš Čupr (2014), spoluzakladatel www.rohlik.cz, potvrzuje názor o stoupajícím trendu prodeje on-line. Čupr odhaduje potenciál on-line obchodu s potravinami na 50 miliard ročně.

On-line kanál může do značné míry také pomoci k popularizaci nákupu BIO produktů obecně. Poskytuje totiž možnost edukace zákazníků, navázání přímého kontaktu výrobce – zákazník a samozřejmě rozvinout škálu nabízených produktů. Aktualizace informací o jednotlivých farmářích a jejich výrobcích je operativní, rychlá a cenově přijatelná. Možnost zpětné vazby zákazníků, zákaznických hodnocení také do značné míry ovlivňuje zákaznické rozhodování. Pro prodejce rozšiřuje zákaznickou základnu, umožňuje optimalizaci nákladů. Tento způsob komunikace navrhuje také Matt Anthony, CEO OF Y&R Nort America (2013). Autor hovoří o generaci současných 16 – 35 letých, tzv. millennials. Matt uvádí, že na rozdíl od starší generace, nejsou pasivními konzumenty médií nebo slepě důvěřiví marketérům. Je to generace, která dokáže mez sebou a společnostmi rychle komunikovat a určit důvěryhodnou značku.

Vedlejším produktem, se značně zajímavou přidanou hodnotou, je možnost propojení prodeje a propagace možností agroturistiky na jednotlivých farmách. Např. Merhaut (2006) uvádí, že mnoho škol stereotypně jezdí do městských ZOO nebo muzeí, aniž

tuší, že za pomyslným kopcem mají ideální „učebnici v krajině“. Jak uvedli mnozí z dotazovaných farmářů, agroturistiku považují za důležitou součást jejich příjmů. Propojení celoroční komunikace při prodeji produktů a trávení volna je jistě zajímavá možnost, kterou je třeba zohlednit při tvorbě ekonomické rozvahy. Jedná se totiž o z velké části stejnou cílovou skupinu.

Pomoc při řešení konkrétních problémů s prodejními kanály řeší i PRV. V rámci operace 16.1.1 Podpora operačních skupin a projektů EIP bude podporováno zakládání a fungování tzv. Operačních skupin, které svou činností budou naplňovat koncept Evropského inovačního partnerství (EIP). Operační skupina se zformuje kolem konkrétního problému, který hodlá v rámci projektu řešit. Problém by se neměl týkat konkrétního podniku, ale měl by mít obecný charakter (např. minimalizace posklizňových ztrát či prodloužení trvanlivosti potravin bez využití chemických látek a nebo distribuce). Hrazeny budou náklady spojené s vypracováním akčního plánu a studie proveditelnosti a následné provozní náklady. Zároveň bude poskytována podpora na přímé investiční výdaje, které budou souviset se zavedením inovace u zemědělského či potravinářského subjektu do praxe. Další důležitým zdrojem financí bude dotační titul 16.4.1 Horizontální a vertikální spolupráce mezi účastníky krátkých dodavatelských řetězců a místních trhů je určen zemědělským podnikům, výrobcům potravin, subjektům podnikajícím v oblasti služeb pro zemědělství a potravinářství, obcím a jejich svazkům, místním akčním skupinám i nevládním neziskovým organizacím zastupujícím zemědělce nebo zpracovatele potravin, a to bez omezení velikosti. Příkladem takové spolupráce je realizace společného prodeje ze dvora nebo prodeje v místní prodejně, společná organizace přímého prodeje spotřebiteli (tzv. bedýnkový prodej) nebo společného prodeje velkooběratelům (např. nemocnice či jídelny).

Jak je uvedeno v práci, na konci roku 2013 bylo na úřadech práce v Jihočeském kraji registrováno 31 551 zájemců o zaměstnání, což je ve srovnání se stejným obdobím předcházejícího roku o téměř 10 % více. Z pohledu vzdělanostní struktury je mezi uchazeči o práci již tradičně nejvíc středoškoláků bez maturity a vyučených. Další vysoké procento zaujímají manuálně pracující a nemanuální pracovníci s nižší kvalifikací, jejich počet se navíc od minulého roku zvedl téměř o 1/3. Je proto pro Jihočeský kraj velmi důležité zachovat a rozšiřovat zaměstnanost i v oblasti zemědělství. V rozporu s tímto přáním je konstatování Tomáše Douchy z ÚZEI.

Má-li české zemědělství v prvovýrobě dosáhnout podobné účinnosti práce jako ve vyspělejších zemích EU, je další snižování jeho pracovní náročnosti nezbytné, uvádí. A dále pokračuje: „Samotné zemědělství, pokud nebude doprovázeno růstem nezemědělských aktivit podniků či novými opatřeními SZP (např. podmínkami zastropování přímých plateb či degresivitou plateb LFA), bude dále snižovat svůj podíl na zaměstnanosti venkova. Zvětšování objemů zemědělské produkce, její následné zpracování v místě a uplatnění na co nejširším trhu se jeví jako možnost k splnění tohoto cíle.“ Tyto slova potvrzují jak důležité je neustálé hledání rozšíření zdrojů příjmů v synergii na to hlavní – udržitelná zemědělská produkce v harmonii s ochranou krajiny.

7. ZÁVĚR

Ačkoliv existují dotační tituly zaměřující se na ekologické zemědělství již po několik desítek let, nelze se na ně spoléhat v budoucnosti. Jak ukazují závěry této práce, splnění podmínek je neustále těžší. Také výše dotačních titulů se mění, spíše začíná klesat. Což potvrzuje i porovnání provedené v této diplomové práci, které jasně prokazuje snižování objemů obálek nárokovaných peněz. Podle porovnání provedených v této práci, mohou někteří zemědělci získat až o desítky tisíc EUR méně.

Všichni oslovení zemědělci hospodaří v systému ekologického zemědělství z dvou hlavních důvodů. Vzhledem k dotačním programům se jedná o ekonomicky zajímavou možnost hospodaření. Druhý a neméně důležitý důvod je vztah k místu hospodaření, environmentální smýšlení a zachování rodinných tradic. Tento argument uvádí přímo např. zemědělec Z1.

Pro zachování ziskovosti farem, stejně tak zachování zaměstnanosti na venkově, je nutné hledat další zdroje příjmů vycházejících z podstaty zemědělské produkce a venkovského prostoru. Udržení a rozšíření počtu pracovních míst je velmi důležité i ze socioekonomického hlediska sledované oblasti. V roce 2013 bylo totiž na úřadech práce v Jihočeském kraji registrováno 31 551 zájemců o zaměstnání, což je ve srovnání se stejným obdobím předcházejícího roku o téměř 10 % více. Vysoké procento nezaměstnaných zde zaujímají manuálně pracující a nemanuální pracovníci s nižší kvalifikací.

Z mimo zemědělské činnosti je možné zemědělcům Z2, Z3, Z4 doporučit vybudovat zázemí pro agroturistiku. Jedná se totiž o oblast, která je potenciálně velmi svázaná s následujícím hlavním doporučením pro všechny sledované zemědělce. Z dílčích závěrů vyplívajících z práce je možné doporučit přímý prodej produktů koncovým zákazníkům. Výzkum provedený v rámci této práce jasně ukazuje, že zákazníci jsou stále častěji ochotni nakupovat i potraviny on-line. V provedeném výzkumu 30 % dotazovaných odpovědělo, že by tuto možnost využilo a dalších 30 % uvedlo, že by tuto možnost občas využilo. Zákazníci jsou ochotni za kvalitní potraviny jsou ochotni i akceptovat i vyšší cenu. Což je také velmi podstatná informace. Dnes totiž

někteří zemědělci prodávají svůj bio chov do konvenčních jatek a neuplatňují tak možný plný zisk.

Je však velmi nutné budovat a udržovat vzájemnou důvěru zemědělec – zákazník ve vztahu k dodržování zásad ekologického zemědělství a zpracování produktů. Z výzkumu vyplývá, že lidé nekupují bio potraviny protože nevěří v pravost jejich původu. V porovnání s tímto, by cca 35 % respondentů bylo ochotno utracet více za biopotraviny, pokud by znali místo původu.

Pro optimalizaci procesů, investovaného času a nákladů by bylo ideální zaměřit se na nastavení spolupráce místních farmářů na bázi družstev. Zemědělci se musí odnaučit dívat na družstva ve významu socialistických JZD a musí ve zpracování produkce, stejně tak v oblasti odbytu, začít spolupracovat.

Dále by měla být provedená analýza komunikační strategie na jejíž základě by se postupovalo v středně a dlouhodobém horizontu.

8. SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

ARNALDS O. & BARKARSON B. H., 2003: Soil erosion and land use policy in Iceland in relation to sheep grazing and government subsidies. *Environmental Science & Policy*, 6(1), 105-113.

BARANSKI M. et al., 2014: *Organic food Quality*. British Journal of Nutrition, online: <http://research.ncl.ac.uk/nefg/QOF>, cit. 4.4.2015.

BISHOP J., 2012: *The economics of ecosystems and biodiversity in business and enterprise*. New York: EarthScan, 269 p. ISBN 978-1-84971-251-4.

BRINK, ten P., 2011: *The economics of ecosystems and biodiversity in national and international policy making*. Washington, DC: Earthscan, 494 p. ISBN 978-1-84971-250-7.

CZSO, 2014: *Katalog produktů*. Český statistický úřad, online: http://www.czso.cz/csu/2014edicniplan.nsf/kapitola/250130-14-r_2014-20400, cit. 4.4.2015.

ČUPR, T., 2014: *Čupr: Rohlík.cz by mohl mít do pěti let obrat 10 miliard*. E15.cz / e-svět, online: <http://e-svet.e15.cz/internet/cupr-rohlik-cz-by-mohl-mit-do-peti-let-obrat-10-miliard-1119537>, cit. 4.4.2015.

DAVIES, B., BAULCOMBE, D., CRUTE, I., DUNWELL, J., GALE, M., JONES J., PRETTY J., SUTHERLAND W., TOULMIN C., 2009: *Reaping the Benefits: Science and the sustainable intensification of global agriculture*. Royal Society, London. ISBN 978-0-85403-784-1

DEVELOPMENT, Organisation for Economic Co-operation and. *Multifunctionality in agriculture evaluating the degree of jointness, policy implications*. Paris: OECD, 2008. ISBN 9789264033627.

DISMAN, M., 2005: *Jak se vyrábí sociologická znalost: příručka pro uživatele*. Praha: Karolinum, 374 s. ISBN 80-7066-822-9.

DOUCHA T., SPĚŠNÁ D., DRLÍK J., RATINGER T., 2014: *Zaměstnanost v zemědělství ve vztahu k rozvoji venkova*. Ústav zemědělské ekonomiky a informací, online: http://www.uzei.cz/data/usr_001_cz_soubory/vr_doucha_rating.pdf, cit. 4.4.2015.

DUTCHER J. D., 2007: A review of resurgence and replacement causing pest outbreaks in IPM. In *General concepts in integrated pest and disease Management* (pp. 27-43). Springer Netherlands.

DVORSKÝ J. & URBAN J., 2011: *Základy ekologického zemědělství*. ÚKZÚZ, Praha, 107 s., ISBN 978-80-7401-051-4

EDWARDS M., 2000: *Community guide to development impact analysis*. Madison, WI: University of Wisconsin-Madison, 81 s. online: http://www.lic.wisc.edu/shapingdane/facilitation/all_resources/impacts/CommDev.pdf, cit. 4.4.2015.

EUROPEAN COMMISSION, 2014: *The European Union Explained*. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 16p, ISBN 978-92-79-37537-8.

Evropská komise, 2013: The benefits of organic farming on rural development, http://ec.europa.eu/agriculture/organic/documents/eu-policy/european-action-plan/support-opportunities-guide_en.pdf

FALTA D. & CHLÁDEK G., 2014: *Ekologický chov krav bez tržní produkce mléka*. Alternativní chovy zvířat, online: http://web2.mendelu.cz/af_291_projekty2/vseo/stranka.php?prez=71, cit. 4.4.2015

FOLEY, J. A., RAMANKUTTY, N., BRAUMAN, K. A., CASSIDY, E. S., GERBER, J. S., JOHNSTON, M., ... & ZAKS, D. P. (2011). Solutions for a cultivated planet. *Nature*, 478(7369), 337-342.

HEŘMANOVÁ E., 2012: *Koncepty, teorie a měření kvality života*. Praha: Slon, 237 s. ISBN 978-80-7419-106-0.

HRABALOVÁ A., 2014: *Analýza vývoje nabídky biopotravin v maloobchodních řetězcích a jejich cen v letech 2009 – 2013*. Ústav zemědělské ekonomiky a informací, online:

http://eagri.cz/public/web/file/306286/Analyza_nabidky_biopotravin_2009_2013.pdf, cit. 4.4.2015

HRABĚ F., 2014: *Trvalé travní porosty – zakládání, obnova, využívání, pastva*.

Spolek PRO BIO poradenství, online: <http://www.eposcr.eu/wp-content/uploads/2011/04/ML13-TTP.pdf>, cit. 4.4.2015

CHAPPELL M. J. & LAVALLE L. A., 2011: Food security and biodiversity: can we have both? An agroecological analysis. *Agriculture and Human Values*, 28(1), 3-26.

IFOAM (International Federation of Organic Agriculture Movements) (2008): Definition and principles of organic agriculture. <http://www.ifoam.bio/en/organic-landmarks/definition-organic-agriculture>.

IFOAM EU Group, 2014: *Nové nařízení EU o biopotravinách a ekologickém zemědělství: (ES) č. 834/2007 - pozadí, zhodnocení, interpretace*. International Federation of Organic Agriculture Movements EU Group, online:

http://www.bioinstitut.cz/documents/nove_narizeni_dossier_web.pdf, cit. 4.4.2015

JUNGE X., LINDEMANN-MATTHIES P., HUNZIKER M., & SCHÜPBACH, B., 2011: Aesthetic preferences of non-farmers and farmers for different land-use types and proportions of ecological compensation areas in the Swiss lowlands. *Biological Conservation*, 144(5), 1430-1440.

KEATING B. A., CARBERRY P. S., BINDRABAN P. S., ASSENG S., MEINKE H., & DIXON J., 2010: Eco-efficient agriculture: concepts, challenges, and opportunities. *Crop Science*, 50, 109-119.

KOLEKTIV AUTORŮ, 2004: *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 454 s. ISBN 80-86473-80-5.

KRPALOVÁ M., 2010: *Analýza stavu ekologického zemědělství v České republice a v Jihočeském kraji*. Bakalářská práce. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Pedagogická fakulta, online: <http://theses.cz/id/nwbps/>, cit. 4.4.2015.

- KUBEŠ J. & KRAFT S., 2011: *Periferní oblasti jižních Čech*. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, online: <http://cenars.upol.cz/wp-content/uploads/2013/06/KubesKraftSC.pdf>, cit. 4.4.2015.
- KVAPILÍK J., 2008. *Ekonomické aspekty výkrmu býků: metodická příručka*. Praha: Výzkumný ústav živočišné výroby, 69 s. ISBN 978-80-7403-020-8.
- LEHMANN B., CAGAŠ B., MACHÁČ R., & NEDĚLNÍK J., 2009: Grassland beyond conventional food markets-economic value of multifunctional grassland: an analytical framework as contribution from agricultural economics. In *Alternative functions of grassland. Proceedings of the 15th European Grassland Federation Symposium, Brno, Czech Republic, 7-9 September 2009*. (pp. 25-36). Organising Committee of the 15th European Grassland Federation Symposium.
- LUNDEKVAM H. E., ROMSTAD E. & OYGARDEN L., 2003: Agricultural policies in Norway and effects on soil erosion. *Environmental Science & Policy*, 6(1), 57-67.
- MASLOW A. H., 2014: *O psychologii bytí*. Praha: Portál, 317 s. ISBN 978-80-262-0618-7.
- MATT ANTHONY, CEO OF Y&R Nort America: 2013, online: <http://www.foodnavigator-usa.com/Manufacturers/5-strategies-for-marketing-to-millennials>
- MERHAUT K. et al, 2006: *Ekooázy, agrooázy pro zvidavé*. Praha: Liga ekologických alternativ, 63 s. ISBN 80-254-1025-0.
- MEYER R., 2010: Low-input intensification in agriculture chances for small-scale farmers in developing countries. *Gaia-Ecological Perspectives for Science and Society*, 19(4), 263-268.
- MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ, 2012: *Právní předpisy pro ekologické zemědělství a produkci biopotravin*. Praha, 148 s., ISBN 978-80-7434-059-8.
- MOUDRÝ J. & KONVALINA, P., 2007: Differences between organic and conventional farming systems in Czech Republic. *Lucrări Științifice, Seria Agronomie*, 50, 282-289.

MZe a, 2014: *Zemědělství 2013*. Praha: Ministerstvo zemědělství České republiky, ISBN 978-80-7434-151-9.

MZe b, 2014: *Systém základních plateb, minimální požadavky a přechodná vnitrostátní podpora. Dotační podpora lesního hospodářství do roku 2020*. Ministerstvo zemědělství, online: <http://eagri.cz/public/web/mze/ministerstvo-zemedelstvi/zahranicni-vztahy/cr-a-evropska-unie/spolecna-zemedelska-politika/system-zakladnich-plateb.html>, cit. 4.4.2015

MZe c., 2012: *Právní předpisy pro ekologické zemědělství a produkci biopotravin*. Praha: Ministerstvo zemědělství, 148 s. ISBN 978-80-7434-059-8.

MZe, 2014: *Metodické pokyny pro ekologické zemědělství – Metodický pokyn č. 2/2013*. Ministerstvo zemědělství, s. 75-80 online: <http://www.kez.cz/sites/default/files/aktuality/metodick%C3%A9%20pokyny-2014.pdf>, cit. 4.4.2015.

MŽp, 2014: *Ekologické zemědělství - Právní úprava, směrnice svazů a kontrola ekologického zemědělství*. Ministerstvo životního prostředí, online: [http://www.mzp.cz/osv/edice.nsf/881B04BF9FD9A9B3C1256FC000501538/\\$file/Ekologie_03.pdf](http://www.mzp.cz/osv/edice.nsf/881B04BF9FD9A9B3C1256FC000501538/$file/Ekologie_03.pdf), cit. 4.4.2015

OECD, 2008: *Multifunctionality in agriculture: evaluating the degree of jointness, policy implications*. Paris: OECD, 2008, 251 s. ISBN 9264033610.

PIORR A. & MULLER K., 2009: *Rural Landscapes and Agricultural Policies in Europe*. Springer Science & Business Media, Berlin, 336 s. ISBN: 978-3-540-79470-7.

POLASKY S., 2008: What's nature done for you lately: measuring the value of ecosystem services. *Choices*, 23(2), 42-46.

POWER A. G., 2010: Ecosystem services and agriculture: tradeoffs and synergies. *Philosophical transactions of the royal society B: biological sciences*, 365(1554), 2959-2971.

POZDÍŠEK, J. et al., 2004: *Využití trvalých travních porostů chovem skotu bez tržní produkce mléka*. Praha: Ústav zemědělských a potravinářských informací, 103 s. Zemědělské informace; č. 2/2004. ISBN 80-7271-153-9.

Proceedings of the European Grassland Federation Symposium „Alternative functions of grassland“, Brno, Czech Republic, 7 – 9 September 2009a.

STARCZEWSKI K, AFFEK-STARCZEWSKA A., JANKOWSKI K., 2009: Nonmarketable functions of grasslands. *Proceedings of the European Grassland Federation Symposium „Alternative functions of grassland“*, Brno, Czech Republic, 7– 9 September 2009, s. 37-45, online: http://www.europeangrassland.org/fileadmin/media/EGF2009_GSE_vol14.pdf, cit. 4.4.2015

STOLZE M. & LAMPKIN, N., 2009: Policy for organic farming: Rationale and concepts. *Food Policy*, 34(3), 237-244.

STŘELEČEK, F., 2002: Srovnávací analýza ekonomických výsledků zemědělských podniků v produkčních a horských oblastech. In: *Sborník z mezinárodního vědeckého semináře. Předvstupní strategie českého zemědělství na cestě do EU*, 9., Praha, Praha - Průhonice, 2002, s. 115-123.,

SUTTON M. A., HOWARD C. M., ERISMAN J. W., BILLEN G., BLEEKER A., GRENNFELT P., ... & GRIZZETTI, B. (Eds.), 2011: *The European nitrogen assessment: sources, effects and policy perspectives*. Cambridge University Press. ISBN: 978-1-107-00612-6

SWINTON S. M., LUPI F., ROBERTSON G. P., & HAMILTON S. K., 2007: Ecosystem services and agriculture: cultivating agricultural ecosystems for diverse benefits. *Ecological economics*, 64(2), 245-252.

ŠARAPATKA B. et al., 2008: *Zemědělství a krajina: cesty k vzájemnému souladu*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci. 271 s. ISBN 978-80-244-1885-8.

ŠARAPATKA B., 2002: Ekologické zemědělství a biodiverzita. *Farmář* 12, s. 6-9.

TESLÍK V., 2000: *Masný skot*. Praha: Agrospoj, 197 s. Semafor. ISBN 80-239-4226-3.

TRZECIAK S., 2012: *Poland's EU accession*. Routledge London. ISBN 978-0-415-68021-9.

URBAN J. & ŠARAPATKA B., 2003: *Ekologické zemědělství: učebnice pro školy i praxi*. Praha: Ministerstvo životního prostředí ČR, 280 s. ISBN 8072122746.

URBAN, J. & ŠARAPATKA, B., 2003: *Ekologické zemědělství: učebnice pro školy i praxi*. Praha: MŽP, 280 s. ISBN 80-7212-274-6.

VÁCLAVÍK T., 2008: *Ekologické zemědělství a rozvoj venkova*. Spolek poradců v ekologickém zemědělství ČR, o.s, online: <http://www.agro-envi-info.cz/files/dokumen/EZ%20a%20rozvoj%20venkova.PDF>, cit. 4.4.2015

Van den Pul-vart Dasselaar A.: Economical value of multifunctional grasslands.

VEIHE A., HASHOLT B., & SCHIOTZ I. G., 2003: Soil erosion in Denmark: processes and politics. *Environmental Science & Policy*, 6(1), 37-50.

VESELÝ P. & SKLÁDANKA J., 2008: Pastva v méně příznivých oblastech. *Zemědělec* 10, s. 12-13.

VIAGGI D., GOMEZ Y P. S., MISHRA A. K., RAGGI M., 2013: The role of the EU Common Agricultural Policy: Assessing multiple effects in alternative policy scenarios. *Land Use Policy*, 31, 99-101.

ZDROJE K TABULKÁM A OBRÁZKŮM

Tab. č. 1 Vývoj ekologického hospodaření v ČR

HOMOLKA, P & KOUKLOVÁ, V., 2012: *Ekologické zemědělství – produkce zdravých a bezpečných krmiv*. Vědecký výbor výživy zvířat, online:
<http://www.vuzv.cz/sites/File/vybor/Ekologicke%20zemedelstvi.pdf>, cit. 4.4.2015

Tab. č. 2 Vývoj výměry zemědělské půdy v ekologickém zemědělství ČR

ISSaR, 2014: *Zvyšuje se podíl ekologicky obhospodařované zemědělské půdy?* Klíčové indikátory životního prostředí České republiky, online:
<http://issar.cenia.cz/issar/page.php?id=1606>, cit. 4.4.2015.

Tab. č. 3 Procentuální porovnání rozlohy ploch EZ v ČR

ISSaR, 2014: *Zvyšuje se podíl ekologicky obhospodařované zemědělské půdy?* Klíčové indikátory životního prostředí České republiky, online:
<http://issar.cenia.cz/issar/page.php?id=1606>, cit. 4.4.2015

Tab. č. 4 Minimální výměry pro vstup do EZ

EAGRI, 2014: *Jaká bude minimální výměra pro přiznání platby na plochu (1 nebo 5 ha)?* eAgri – Ministerstvo zemědělství, online:
<http://eagri.cz/public/web/mze/ministerstvo-zemedelstvi/casto-kladene-otazky/szp-ii-pilir-prv/environmentalni-platby/jaka-bude-minimalni-vymera-pro-priznani.html>, cit. 4.4.2015.

Tab. č. 5 Výše dotací EZ v ČR na jednotku plochy

ISSaR, 2014: *Zvyšuje se podíl ekologicky obhospodařované zemědělské půdy?* Klíčové indikátory životního prostředí České republiky, online:
<http://issar.cenia.cz/issar/page.php?id=1606>, cit. 14.6.2015

Tab. č. 6 Vývoj počtu obyvatel Jihočeského kraje

CZSO a, 2014: *Obyvatelstvo*. Český statistický úřad, online:
<https://www.czso.cz/csu/xc/obyvatelstvo-xc>, cit. 14.9.2014

Tab. č. 7 Pracovní síly v Jihočeském kraji

CZSO, 2013: *Základní tendence demografického, sociálního a ekonomického vývoje Jihočeského kraje v roce 2012*. Český statistický úřad, online:

https://www.czso.cz/documents/11256/17810939/JHC_2012.pdf/925f4ed8-f298-4f49-beeb-4351254fefaa?version=1.0, cit. 14.9.2014

Tab. č. 8 Podíl nezaměstnaných osob v Jihočeském kraji

CZSO, 2013: *Základní tendence demografického, sociálního a ekonomického vývoje Jihočeského kraje v roce 2012*. Český statistický úřad, online:

https://www.czso.cz/documents/11256/17810939/JHC_2012.pdf/925f4ed8-f298-4f49-beeb-4351254fefaa?version=1.0, cit. 14.9.2014

Tab. č. 9 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – ekonomický vývoj

CZSO, 2013: *Základní tendence demografického, sociálního a ekonomického vývoje Jihočeského kraje v roce 2012*. Český statistický úřad, online:

https://www.czso.cz/documents/11256/17810939/JHC_2012.pdf/925f4ed8-f298-4f49-beeb-4351254fefaa?version=1.0, cit. 14.9.2014

Tab. č. 10 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – ekonomický vývoj

CZSO, 2013: *Základní tendence demografického, sociálního a ekonomického vývoje Jihočeského kraje v roce 2012*. Český statistický úřad, online:

https://www.czso.cz/documents/11256/17810939/JHC_2012.pdf/925f4ed8-f298-4f49-beeb-4351254fefaa?version=1.0, cit. 14.9.2014

Tab. č. 11 až 34 Výsledek testu

Vlastní práce – Miroslav Liška

ZDROJE K OBRÁZKŮM

Obr. č. 1 Uzavřený koloběh EZ

URBAN J. & ŠARAPATKA B., 2003: *Ekologické zemědělství: učebnice pro školy i praxi*. Praha: Ministerstvo životního prostředí, 280 s. ISBN 8072122746.

Obr. č. 2 Plochy TTP v Evropě

EC, 2013: *Facts and figures on organic agriculture in the European*. European Commission, online: http://ec.europa.eu/agriculture/markets-and-prices/more-reports/pdf/organic-2013_en.pdf, cit. 4.4:2015

Obr. č. 3 Sídelní struktura obcí Jihočeského kraje a ČR k 31. 12. 2013

CZSO, 2013: *Základní tendence demografického, sociálního a ekonomického vývoje Jihočeského kraje v roce 2012*. Český statistický úřad, online: https://www.czso.cz/documents/11256/17810939/JHC_2012.pdf/925f4ed8-f298-4f49-beeb-4351254fefaa?version=1.0, cit. 14.9.2014

Obr. č. 4 Medián mezd v krajích ČR

CZSO, 2013: *Základní tendence demografického, sociálního a ekonomického vývoje Jihočeského kraje v roce 2012*. Český statistický úřad, online: https://www.czso.cz/documents/11256/17810939/JHC_2012.pdf/925f4ed8-f298-4f49-beeb-4351254fefaa?version=1.0, cit. 14.9.2014

Obr. č. 5 Obyvatelstvo starší 15 let dle ekonomického postavení v Jihočeském kraji

CZSO, 2013: *Základní tendence demografického, sociálního a ekonomického vývoje Jihočeského kraje v roce 2012*. Český statistický úřad, online: https://www.czso.cz/documents/11256/17810939/JHC_2012.pdf/925f4ed8-f298-4f49-beeb-4351254fefaa?version=1.0, cit. 14.9.2014

Obr. č. 6 Zaměstnaní v JČ podle sektorů, vzdělání a postavení v zaměstnání

CZSO, 2013: *Základní tendence demografického, sociálního a ekonomického vývoje Jihočeského kraje v roce 2012*. Český statistický úřad, online: https://www.czso.cz/documents/11256/17810939/JHC_2012.pdf/925f4ed8-f298-4f49-beeb-4351254fefaa?version=1.0, cit. 14.9.2014

Obr. č. 7 až 19 Výsledek testu

Vlastní práce – Miroslav Liška

9. PŘÍLOHY

Příloha č. 1 Dotazník

Zdroj: vlastní práce

1. Zajímá Vás kdo a jakým postupem vyrobil potraviny, které jíte?

- a) Ano
- b) Ne

2. Kupujete BIO potraviny?

- a) Ano
- b) Ne

3. Pokud BIO potraviny nekupujete, z jakého důvodu?

- a) Malý výběr
- b) Nevěřím, že je skutečně BIO
- c) BIO je drahé
- d) Místo prodeje je příliš vzdálené
- e) Není rozdíl v chuti či kvalitě mezi konvenčním a BIO výrobkem
- f) Jiné

4. Jakou částku jste minulý měsíc utratil/a za BIO potraviny?

- a) 1 - 499 Kč
- b) 500 - 999 Kč
- c) 1000 – 2999 Kč
- d) 3000 a více Kč

5. Využil/a byste objednávání BIO produktů přímo od českých zemědělců online?

- a) Službu bych přivítal/a
- b) Občas bych využil/a
- c) Raději si vyberu osobně
- d) Nevyužiji

6. *Kupoval/a byste více BIO potravin kdyby jste znal/a konkrétní místo původu – „od českého farmáře“?*

- a) Ano rozhodně
- b) Spíše ano
- c) Nemá vliv na mé rozhodování

7. *Myslíte, že BIO je?*

- a) Móda
- b) Návrat k principu –vím co jím
- c) Prevence zdraví pro budoucnost
- d) Obava o zdraví dětí
- e) Jiné

8. *Kolik je Vám let?*

- a) Do 25
- b) 26 – 35
- c) 36 – 45
- d) 45 a více

9. *Vaše pohlaví?*

- a) Žena
- b) Muž

10. *Velikost obce/města kde bydlíte?*

- a) Do 499 obyvatel
- b) 500 – 4 999 obyvatel
- c) 5 000 – 14 999 obyvatel
- d) 15 000 – 49 999 obyvatel
- e) 50 000 – 149 999 obyvatel
- f) 150 000 a více obyvatel

11. *Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?*

- a) Vysokoškolské
- b) Vyšší odborná škola
- c) Středoškolské s maturitou
- d) Vyučení s výučním listem
- e) Jiné

KAPITOLA: PŘÍLOHY

Příloha č. 2 Tabulka Z1

SAPS + ostatní dotace na půdu 2013 celkem		Z1			387644,59	208114,71	173276,13	-34838,58
		velikost	2013 CZK	2013 EU	2013 EU podle ročenky	2014	rozdíl	
2014/2020 - 213 EUR	2007 - 2013 - Druhově bohaté pastviny -169 EUR						0,00	
2014/2020 - Průměrná sazba -80 EUR	2007 - 2013 Ekologické zemědělství - 89 EUR	710,34	1594287,12	63220,20	63220,26	56827,20	-6393,06	
2014/2020 orná půda – 178 EUR	2007 - 2013 - Ekologické zemědělství z toho pole - 155 EUR		2244,40003				0,00	
2014/2020 Horské suchomilné louky nehnojené - 181 EUR	2007 - 2013 - Horské a suchomilné louky (nehnojené horské a suchomilné)-130 EUR louky)						0,00	
2014/2020 Mezofilní a vlhkomilné louky - hnojené – 170 EUR	2007 - 2013 - Mezofilní a vlhkomilné louky - nehnojené, bez pásů - 116 EUR						0,00	
2014/2020 Ochrana chrástala polního - 198 EUR	2007 - 2013 - Ptačí lokality - Chrástal polní						0,00	
	2007 - 2013 - LFA ostatní méně příznivé oblasti						0,00	
2014/2020 2014/2020 H4 do 600 m n.m. a svažítost nad 15% na více než 50 % území 109 EUR	2007 - 2013 - LFA HOSKÉ OBLASTI HA 157 EUR						0,00	
2014/2020 Oblasti, které čelí specifickým omezením (LFA-S) – 83 EUR	2007 - 2013 - LFA HORSKÉ OBLASTI TYPU S 114 EUR						0,00	
2014/2020 82 EUR ha /TP (70 % sazby pro typ LFA-OA stanovené v PRV 2007-2013)	2007 - 2013 - LFA OA 117 EUR	226,04	666933,3	26446,72	26446,68	18535,28	-7911,40	
2014/2020 (typ OB) – 57 EUR/ha TP (61 % sazby pro LFA-OB stanovené v PRV 2007-2013)	2007 - 2013 - LFA OB - 94 EUR	501,33	1188397,76	47124,98	47125,02	28575,81	-18549,21	
data v řádku	2007 - 2013 AEOEAF louky	241,31	456401,68	18098,25	18098,25	68244,48		
data v řádku	2007 - 2013 - AEOEAF pastviny	469,57	1326262,95	52591,92	52591,84			
2014/2020 Obecná péče o extenzivní louky a pastviny - sčítá se - 96 EUR	2007 - 2013 - Součet pastviny a louky v 2007 - 2013				70690,09	68244,48	-2445,61	

KAPITOLA: PŘÍLOHY

SAPS + ostatní dotace na půdu 2013 celkem		Z1			387644,59	208114,71	173276,13	<u>-34838,58</u>
		velikost	2013 CZK	2013 EU	2013 EU podle ročenky	2014	rozdíl	
2014/2020 Trvale podmáčené a rašelinné louky* -692 EUR	2007 - 2013 - AEOEAF trvale podmáčené rašelinné louky	1,58	15954,44	632,66	632,66	1093,36	460,70	
2014/2020 Zatravnění orné půdy - běžná směs - 310 EUR	2007 - 2013 - Zatravnění orné půdy 274 EUR							
2014/2020 Zatravnění orné půdy podél vodního útvaru – druhově bohatá směs - 385 EUR	2007 - 2013 - Zatravnění výměry půdního bloku/dílu sousedícího s útvarem povrchových vod pomocí úředně uznané směsi - 295EUR							
	2013 - ovce ve věku nad 12 měsíců	155						
	2013 - Platba za přežvýkavce (VDJ)	196,88						
	2013 -Tele masného skotu (VDJ)	21,4	249299,3					
	SAPS v roce 2013 6 068,88 Kč tj. 240, 66 EUR	746	4527384,48	179529,88				
	2013 -Jalovice starší 6měsíců až 12 měsíců věku včetně/Počet DJ	33,719						
	2013 -Jalovice starší 12 měsíců až 24 měsíců věku včetně/Počet DJ	48,279						
	2013 -Jalovice nad 2 roky/Počet DJ	45						
	2013 -Krávy nedojené/Počet DJ	224,9						
	2013 -Býk, vůl starší 6 měsíců až 12 měsíců věku včetně/Počet DJ	736						
	2013 -Býk, vůl starší 12 měsíců až 24 měsíců věku včetně	17,5						
	2013 -Býk, vůl starší 2 roky/Počet DJ	11,2						
	2013 -Telata do 6 měsíců věku včetně	19,9254						
	2013 -Ovce							
	2013 -Kůň							

KAPITOLA: PŘÍLOHY

Příloha č. 3 Tabulka Z2

SAPS + ostatní dotace na půdu 2013 celkem		Z2			80835,01	42330,3	-1166,83
		velikost	2013 CZK	2013 EUR	2013 EU podle ročenky	2014	rozdíl
2014/2020 - 213 EUR	2007 - 2013 - Druhově bohaté pastviny -169 EUR	54,33	231545,77	9181,765802	9181,77	11572,29	2390,52
2014/2020 - Průměrná sazba - 80 EUR	2007 - 2013 Ekologické zemědělství - 89 EUR	147,73	429299,88	15316,07	15316,07	15037,70	-278,37
2014/2020 orná půda – 178 EUR	2007 - 2013 - Ekologické zemědělství z toho pole - 155 EUR	32,85		5091,75	5091,75	5847,3	
2014/2020 Horské suchomilné louky nehnojené - 181 EUR	2007 - 2013 - Horské a suchomilné louky (nehnojené horské a suchomilné)-130 EUR louky)						0
2014/2020 Mezofilní a vlhkomilné louky - hnojené – 170 EUR	2007 - 2013 - Mezofilní a vlhkomilné louky - nehnojené, bez pásů - 116 EUR	25,46	74477,9	2953,362677	2953,36	4328,2	1374,84
2014/2020 Ochrana chřástala polního - 198 EUR	2007 - 2013 - Ptačí lokality - Chřástal polní						0
	2007 - 2013 - LFA ostatní méně příznivé oblasti						0
2014/2020 2014/2020 H4 do 600 m n.m. a svažítost nad 15% na více než 50 % území 109 EUR	2007 - 2013 - LFA HOSKÉ OBLASTI HA 157 EUR	54,73	216688,66	8592,618764	8592,61	5965,57	-2627,04
2014/2020 Oblasti, které čelí specifickým omezením (LFA-S) – 83 EUR	2007 - 2013 - LFA HORSKÉ OBLASTI TYPU S 114 EUR	65,38	187957,71	7453,315489	7453,32	5426,54	-2026,78
2014/2020 82 EUR ha /TP (70 % sazby pro typ LFA-OA stanovené v PRV 2007-2013)	2007 - 2013 - LFA OA 117 EUR						0
2014/2020 (typ OB) – 57 EUR/ha TP (61 % sazby pro LFA-OB stanovené v PRV 2007-2013)	2007 - 2013 - LFA OB - 94 EUR						0
data v řádku	2007 - 2013 AEOEAF louky						0
data v řádku	2007 - 2013 - AEOEAF pastviny						0

KAPITOLA: PŘÍLOHY

SAPS + ostatní dotace na půdu 2013 celkem		Z2			80835,01		
		velikost	2013 CZK	2013 EUR	2013 EU podle ročenky	2014	-1166,83 rozdíl
2014/2020 Obecná péče o extenzivní louky a pastviny - sčítá se - 96 EUR	2007 - 2013 - Součet pastviny a louky v 2007 - 2013						0
2014/2020 Trvale podmáčené a rašelinné louky* -692 EUR	2007 - 2013 - AEOEAF trvale podmáčené rašelinné louky						0
2014/2020 Zatravňování orné půdy - běžná směs - 310 EUR	2007 - 2013 - Zatravňování orné půdy 274 EUR						0
2014/2020 Zatravňování orné půdy podél vodního útvaru – druhově bohatá směs - 385 EUR	2007 - 2013 - Zatravněné výměry půdního bloku/dílu sousedícího s útvarem povrchových vod pomocí úředně uznané směsi - 295EUR						0
	2013 - ovce ve věku nad 12 měsíců	42					0
	2013 - Platba za přežvýkavce (VDJ)	27,75					0
	2013 -Tele masného skotu (VDJ)	0,4	4659,8				0
	SAPS v roce 2013 6 068,88 Kč tj. 240, 66 EUR	155,15	941586,73	37337,88286			0
	2013 -Jalovice starší 6měsíců až 12 měsíců věku včetně/Počet DJ	0,609					
	2013 -Jalovice starší 12 měsíců až 24 měsíců věku včetně/Počet DJ	3,01					
	2013 -Jalovice nad 2 roky/Počet DJ	2					
	2013 -Krávy nedojené/Počet DJ	54,691					
	2013 -Býk, vůl starší 6 měsíců až 12 měsíců věku včetně/Počet DJ						
	2013 -Býk, vůl starší 12 měsíců až 24 měsíců věku včetně	0,609					
	2013 -Býk, vůl starší 2 roky/Počet DJ	1,6					
	2013 -Telata do 6 měsíců věku včetně	2,6686					
	2013 -Ovce						
	2013 -Kůň	3,1					

KAPITOLA: PŘÍLOHY

Příloha č. 4 Tabulka Z3

SAPS + ostatní dotace na půdu 2013 celkem		Z3			10835,55	6600	6600	0
		velikost	2013 CZK	2013 EUR	2013 EU podle ročenky	2014	rozdíl	
2014/2020 - 213 EUR	2007 - 2013 - Druhově bohaté pastviny -169 EUR	17,6	75008,38	2974,398446	2974,4	3748,8	774,4	
2014/2020 - Poměrná sazba -80 EUR	2007 - 2013 Ekologické zemědělství - 89 EUR	17,60	39501,44	1566,40	1566,40	1408,00	-158,4	
2014/2020 orná půda – 178 EUR	2007 - 2013 - Ekologické zemědělství z toho pole - 155 EUR						0	
2014/2020 Horské suchomilné louky nehnojené - 181 EUR	2007 - 2013 - Horské a suchomilné louky (nehnojené horské a suchomilné)-130 EUR louky)						0	
2014/2020 Mezofilní a vlhkomilné louky - hnojené – 170 EUR	2007 - 2013 - Mezofilní a vlhkomilné louky - nehnojené, bez pásů - 116 eur						0	
2014/2020 Ochrana chřástala polního - 198 EUR	2007 - 2013 - Ptačí lokality - Chřástal polní						0	
	2007 - 2013 - LFA ostatní méně příznivé oblasti						0	
2014/2020 2014/2020 H4 do 600 m n.m. a svažitost nad 15% na více než 50 % území 109 EUR	2007 - 2013 - LFA HOSKÉ OBLASTI HA 157 EUR						0	
2014/2020 Oblasti, které čelí specifickým omezením (LFA-S) – 83 EUR	2007 - 2013 - LFA HORSKÉ OBLASTI TYPU S 114 EUR						0	
2014/2020 82 EUR ha /TP (70 % sazby pro typ LFA-OA stanovené v PRV 2007-2013)	2007 - 2013 - LFA OA 117 EUR	17,6	51928,97	2059,202554	2059,2	1443,2	-616	
2014/2020 (typ OB) – 57 EUR/ha TP (61 % sazby pro LFA-OB stanovené v PRV 2007-2013)	2007 - 2013 - LFA OB - 94 EUR						0	
data v řádku	2007 - 2013 AEOEAF louky						0	
data v řádku	2007 - 2013 - AEOEAF pastviny						0	

KAPITOLA: PŘÍLOHY

SAPS + ostatní dotace na půdu 2013 celkem		Z3			10835,55	6600	6600	0
		velikost	2013 CZK	2013 EUR	2013 EU podle ročenky	2014	rozdíl	
2014/2020 Obecná péče o extenzivní louky a pastviny - sčítá se - 96 EUR	2007 - 2013 - Součet pastviny a louky v 2007 - 2013							0
2014/2020 Trvale podmáčené a rašelinné louky* -692 EUR	2007 - 2013 - AEOEAF trvale podmáčené rašelinné louky							0
2014/2020 Zatrávňování orné půdy - běžná směs - 310 EUR	2007 - 2013 - Zatrávňování orné půdy 274 EUR							0
2014/2020 Zatrávňování orné půdy podél vodního útvaru – druhově bohatá směs - 385 EUR	2007 - 2013 - Zatrávňované výměry půdního bloku/dílu sousedícího s útvarem povrchových vod pomocí úředně uznané směsi - 295EUR							0
	2013 - ovce ve věku nad 12 měsíců	4	763,68	30,2831311				0
	2013 - Platba za přežvýkavce (VDJ)							
	2013 -Tele masného skotu (VDJ)							
	SAPS v roce 2013 6 068,88 Kč tj. 240, 66 EUR	17,6	106812,29	4235,557538				
	2013 -Jalovice starší 6měsíců až 12 měsíců věku včetně/Počet DJ							
	2013 -Jalovice starší 12 měsíců až 24 měsíců věku včetně/Počet DJ							
	2013 -Jalovice nad 2 roky/Počet DJ							
	2013 -Krávy nedojené/Počet DJ	5,2						
	2013 -Býk, vůl starší 6 měsíců až 12 měsíců věku včetně/Počet DJ							
	2013 -Býk, vůl starší 12 měsíců až 24 měsíců věku včetně							
	2013 -Býk, vůl starší 2 roky/Počet DJ							
	2013 -Telata do 6 měsíců věku včetně							
	2013 -Ovce	0,5						
	2013 -Kůň							

KAPITOLA: PŘÍLOHY

Příloha č. 5 Tabulka Z4

SAPS + ostatní dotace na půdu 2013 celkem		Z4			122009,32	66624,21	-5961,45
		velikost	2013 CZK	2013 EU	2013 EU podle ročenky	2014	rozdíl
2014/2020 - 213 EUR	2007 - 2013 - Druhově bohaté pastviny -169 EUR	130,56	556425,83	22064,63	22064,64	27809,28	5744,64
2014/2020 - Průměrná sazba - 80 EUR	2007 - 2013 Ekologické zemědělství - 89 EUR	205,37	460932,43	18277,91	18277,93	16429,60	-1848,33
2014/2020 orná půda – 178 EUR	2007 - 2013 - Ekologické zemědělství z toho pole - 155 EUR						0,00
2014/2020 Horské suchomilné louky nehnojené - 181 EUR	2007 - 2013 - Horské a suchomilné louky (nehnojené horské a suchomilné)-130 EUR louky)						0,00
2014/2020 Mezofilní a vlhkomilné louky - hnojené – 170 EUR	2007 - 2013 - Mezofilní a vlhkomilné louky - nehnojené, bez pásů - 116 eur						0,00
2014/2020 Ochrana chrástala polního - 198 EUR	2007 - 2013 - Ptačí lokality - Chrástal polní						0,00
	2007 - 2013 - LFA ostatní méně příznivé oblasti						0,00
2014/2020 2014/2020 H4 do 600 m n.m. a svažítost nad 15% na více než 50 % území 109 EUR	2007 - 2013 - LFA HOSKÉ OBLASTI HA 157 EUR	205,37	813107,06	32243,12237	32243,09	22385,33	-9857,76
2014/2020 Oblasti, které čelí specifickým omezením (LFA-S) – 83 EUR	2007 - 2013 - LFA HORSKÉ OBLASTI TYPU S 114 EUR						0,00
2014/2020 82 EUR ha /TP (70 % sazby pro typ LFA-OA stanovené v PRV 2007-2013)	2007 - 2013 - LFA OA 117 EUR						0,00
2014/2020 (typ OB) – 57 EUR/ha TP (61 % sazby pro LFA-OB stanovené v PRV 2007-2013)	2007 - 2013 - LFA OB - 94 EUR						0,00
data v řádku	2007 - 2013 AEOEAF louky						0,00

KAPITOLA: PŘÍLOHY

SAPS + ostatní dotace na půdu 2013 celkem		Z4			122009,32	72585,66	66624,21	-5961,45
		velikost	2013 CZK	2013 EU	2013 EU podle ročenky	2014	rozdíl	
data v řádku	2007 - 2013 - AEOEAF pastviny						0,00	
2014/2020 Obecná péče o extenzivní louky a pastviny - sčítá se - 96 EUR	2007 - 2013 - Součet pastviny a louky v 2007 - 2013						0,00	
2014/2020 Trvale podmáčené a rašelinné louky* -692 EUR	2007 - 2013 - AEOEAF trvale podmáčené rašelinné louky						0,00	
2014/2020 Zatravnění orné půdy - běžná směs - 310 EUR	2007 - 2013 - Zatravnění orné půdy 274 EUR						0,00	
2014/2020 Zatravnění orné půdy podél vodního útvaru – druhově bohatá směs - 385 EUR	2007 - 2013 - Zatravnění výměry půdního bloku/dílu sousedícího s útvarem povrchových vod pomocí úředně uznané směsi - 295EUR						0,00	
	2013 - ovce ve věku nad 12 měsíců		33				0,00	
	2013 - Platba za přežvýkavce (VDJ)		52,4				0,00	
	2013 -Tele masného skotu (VDJ)						0,00	
	SAPS v roce 2013 6 068,88 Kč tj. 240, 66 EUR	205,37	1246365,886	49423,66			0,00	
	2013 -Jalovice starší 6měsíců až 12 měsíců věku včetně/Počet DJ		1,981					
	2013 -Jalovice starší 12 měsíců až 24 měsíců věku včetně/Počet DJ		14					
	2013 -Jalovice nad 2 roky/Počet DJ		5					
	2013 -Krávy nedojené/Počet DJ		35,50					
	2013 -Býk, vůl starší 6 měsíců až 12 měsíců věku včetně/Počet DJ		2,1					
	2013 -Býk, vůl starší 12 měsíců až 24 měsíců věku včetně		0,7					
	2013 -Býk, vůl starší 2 roky/Počet DJ		1,6					
	2013 -Telata do 6 měsíců věku včetně		3,0646					
	2013 -Ovce		11,6					
	2013 -Kůň							

KAPITOLA: PŘÍLOHY

Příloha č. 6 Tabulka Z5

SAPS + ostatní dotace na půdu 2013 celkem		Z5				30115,40	11603	-1569,97
		velikost	2013 CZK	2013 EU	2013 EU podle ročenky	2014 EUR	2014	2014
2014/2020 - 213 EUR	2007 - 2013 - Druhově bohaté pastviny - 169 EUR							0
2014/2020 - Průměrná sazba -80 EUR	2007 - 2013 Ekologické zemědělství - 89 EUR	70,40	158005,76	18277,91	6265,60	6265,59	5632,00	-633,59
2014/2020 orná půda – 178 EUR	2007 - 2013 - Ekologické zemědělství z toho pole - 155 EUR							0
2014/2020 Horské suchomilné louky nehnojené - 181 EUR	2007 - 2013 - Horské a suchomilné louky (nehnojené horské a suchomilné)-130 EUR louky)							0
2014/2020 Mezofilní a vlhkomilné louky - hnojené – 170 EUR	2007 - 2013 - Mezofilní a vlhkomilné louky - nehnojené, bez pásů - 116 eur							0
2014/2020 Ochrana chřástala polního - 198 EUR	2007 - 2013 - Ptačí lokality - Chřástal polní							0
	2007 - 2013 - LFA ostatní méně příznivé oblasti							0
2014/2020 2014/2020 H4 do 600 m n.m. a svažítost nad 15% na více než 50 % území 109 EUR	2007 - 2013 - LFA HOSKÉ OBLASTI HA 157 EUR							0
2014/2020 Oblasti, které čelí specifickým omezením (LFA-S) - 83 eur	2007 - 2013 - LFA HORSKÉ OBLASTI TYPU S 114 EUR							0
2014/2020 82 EUR ha /TP (70 % sazby pro typ LFA-OA stanovené v PRV 2007-2013)	2007 - 2013 - LFA OA 117 EUR							0
2014/2020 (typ OB) – 57 EUR/ha TP (61 % sazby pro LFA-OB stanovené v PRV 2007-2013)	2007 - 2013 - LFA OB - 94 EUR							0
data v řádku	2007 - 2013 AEOEAF louky	1,59	3007,25	119,250139	119,25	119,25	5971,2	
data v řádku	2007 - 2013 - AEOEAF pastviny	60,61	171188,1	6788,32976	6788,32	6788,33		0

KAPITOLA: PŘÍLOHY

SAPS + ostatní dotace na půdu 2013 celkem		Z5			30115,40	11603	-1569,97	
		velikost	2013 CZK	2013 EU	2013 EU podle ročenky	2014 EUR	2014	2014
2014/2020 Obecná péče o extenzivní louky a pastviny - sčítá se - 96 EUR	2007 - 2013 - Součet pastviny a louky v 2007 - 2013					6907,58	5971,2	-936,38
2014/2020 Trvale podmáčené a rašelinné louky* -692 EUR	2007 - 2013 - AEOEAF trvale podmáčené rašelinné louky							0
2014/2020 Zatravňování orné půdy - běžná směs - 310 EUR	2007 - 2013 - Zatravňování orné půdy 274 EUR							0
2014/2020 Zatravňování orné půdy podél vodního útvaru – druhově bohatá směs - 385 EUR	2007 - 2013 - Zatravněné výměry půdního bloku/dílu sousedícího s útvarem povrchových vod pomocí úředně uznané směsi - 295EUR	8,2	61002,34	2418,99992	2419	3157		0
	2013 - ovce ve věku nad 12 měsíců	33,6						0
	2013 - Platba za přežvýkavce (VDJ)							
	2013 -Tele masného skotu (VDJ)	46598						
	SAPS v roce 2013 6 068,88 Kč tj. 240, 66 EUR	70,4	427249,15	16942,2298				
	2013 -Jalovice starší 6měsíců až 12 měsíců věku včetně/Počet DJ							
	2013 -Jalovice starší 12 měsíců až 24 měsíců věku včetně/Počet DJ	2,1						
	2013 -Jalovice nad 2 roky/Počet DJ	17						
	2013 -Krávy nedojené/Počet DJ	35,2						
	2013 -Býk, vůl starší 6 měsíců až 12 měsíců věku včetně/Počet DJ	7						
	2013 -Býk, vůl starší 12 měsíců až 24 měsíců věku včetně							
	2013 -Býk, vůl starší 2 roky/Počet DJ	1,6						
	2013 -Telata do 6 měsíců věku včetně							
	2013 -Ovce							
	2013 -Kůň	2,5						

KAPITOLA: PŘÍLOHY

Příloha č. 7 Tabulka Z6

SAPS + ostatní dotace na půdu 2013 celkem		Z6	29339,1839				
					14986,42	13092,87	-1893,55
		velikost	2013 CZK	2013 EUR	2013 EU podle ročenky	2014	rozdíl
2014/2020 - 213 EUR	2007 - 2013 - Druhově bohaté pastviny -169 EUR						0
2014/2020 - Průměrná sazba - 80 EUR	2007 - 2013 Ekologické zemědělství - 89 EUR	59,64	133856,14	5307,96	5307,96	4771,20	-536,76
2014/2020 orná půda – 178 EUR	2007 - 2013 - Ekologické zemědělství z toho pole - 155 EUR	2244,402					0
2014/2020 Horské suchomilné louky nehnojené - 181 EUR	2007 - 2013 - Horské a suchomilné louky (nehnojené horské a suchomilné)-130 EUR louky)						0
2014/2020 Mezofilní a vlhkomilné louky - hnojené – 170 EUR	2007 - 2013 - Mezofilní a vlhkomilné louky - nehnojené, bez pásů - 116 eur						0
2014/2020 Ochrana chřástala polního - 198 EUR	2007 - 2013 - Ptačí lokality - Chřástal polní						0
	2007 - 2013 - LFA ostatní méně příznivé oblasti						0
2014/2020 2014/2020 H4 do 600 m n.m. a svažítost nad 15% na více než 50 % území 109 EUR	2007 - 2013 - LFA HOSKÉ OBLASTI HA 157 EUR						0
2014/2020 Oblasti, které čelí specifickým omezením (LFA-S) – 83 EUR	2007 - 2013 - LFA HORSKÉ OBLASTI TYPU S 114 EUR						0
2014/2020 82 EUR ha /TP (70 % sazby pro typ LFA-OA stanovené v PRV 2007-2013)	2007 - 2013 - LFA OA 117 EUR						0
2014/2020 (typ OB) – 57 EUR/ha TP (61 % sazby pro LFA-OB stanovené v PRV 2007-2013)	2007 - 2013 - LFA OB - 94 EUR	54,39	129911,9	5151,554445	5112,66	3100,23	-2012,43
data řádku	2007 - 2013 AEOEAF louky	41,24	77999,27	3092,999841	3093	5221,44	2128,44
data řádku	2007 - 2013 - AEOEAF pastviny	13,15	37141,11	1472,80157	1472,8		-1472,8
2014/2020 Obecná péče o extenzivní louky a pastviny - sčítá se - 96 EUR	2007 - 2013 - Součet pastviny a louky v 2007 - 2013				4565,8	5221,44	655,64

KAPITOLA: PŘÍLOHY

SAPS + ostatní dotace na půdu 2013 celkem		Z6	29339,1839				
					14986,42	13092,87	<u>-1893,55</u>
		velikost	2013 CZK	2013 EUR	2013 EU podle ročenky	2014	rozdíl
2014/2020 Trvale podmáčené a rašelinné louky* -692 EUR	2007 - 2013 - AEOEAF trvale podmáčené rašelinné louky						
2014/2020 Zatravňování orné půdy - běžná směs - 310 EUR	2007 - 2013 - Zatravňování orné půdy 274 EUR						
2014/2020 Zatravňování orné půdy podél vodního útvaru – druhově bohatá směs - 385 EUR	2007 - 2013 - Zatravněné výměry půdního bloku/dílu sousedícího s útvarem povrchových vod pomocí úředně uznané směsi - 295EUR						
	2013 - ovce ve věku nad 12 měsíců	10					
	2013 - Platba za přežvýkavce (VDJ)						
	2013 -Tele masného skotu (VDJ)						
	SAPS v roce 2013 6 068,88 Kč tj. 240, 66 EUR	59,64	361948	14352,7639			
	2013 -Jalovice starší 6měsíců až 12 měsíců věku včetně/Počet DJ	1,4					
	2013 -Jalovice starší 12 měsíců až 24 měsíců věku včetně/Počet DJ						
	2013 -Jalovice nad 2 roky/Počet DJ						
	2013 -Krávy nedojené/Počet DJ	14,3					
	2013 -Býk, vůl starší 6 měsíců až 12 měsíců věku včetně/Počet DJ	1,4					
	2013 -Býk, vůl starší 12 měsíců až 24 měsíců věku včetně	2,1					
	2013 -Býk, vůl starší 2 roky/Počet DJ	3,2					
	2013 -Telata do 6 měsíců věku včetně						
	2013 -Ovce						
	2013 -Kůň						

KAPITOLA: PŘÍLOHY

Příloha č. 8 Tabulka Z7

SAPS + ostatní dotace na půdu 2013 celkem		Z7			160330,06	75484,14	86928,1	11443,96
		velikost	2013 v CZK	2013 V EUR	2013 V EUR podle ročenky	2014	rozdíl	
2014/2020 - 213 EUR	2007 - 2013 - Druhově bohaté pastviny -169 EUR	120,98	515597,4	20445,61	20445,62	25768,74	5323,12	
2014/2020 - Průměrná sazba - 80 EUR	2007 - 2013 Ekologické zemědělství - 89 EUR	352,56	964549,16	38248,44	38248,44	38406,60	158,16	
2014/2020 orná půda – 178 EUR	2007 - 2013 - Ekologické zemědělství z toho pole - 155 EUR	104,1		16135,50	16135,50	18529,8		
2014/2020 Horské suchomilné louky nehnojené - 181 EUR	2007 - 2013 - Horské a suchomilné louky (nehnojené horské a suchomilné)-130 EUR louky)	3,54	11605,32	460,20	460,20	640,74	180,54	
2014/2020 Mezofilní a vlhkomilné louky - hnojené – 170 EUR	2007 - 2013 - Mezofilní a vlhkomilné louky - nehnojené, bez pásů - 116 eur	68,59	198039,1	7853,09	7956,44	11660,3	3703,86	
2014/2020 Ochrana chrástala polního - 198 EUR	2007 - 2013 - Ptačí lokality - Chrástal polní	4,94	22797,56	904,02	904,02	978,12	74,10	
	2007 - 2013 - LFA ostatní méně příznivé oblasti						0,00	
2014/2020 2014/2020 H4 do 600 m n.m. a svažítost nad 15% na více než 50 % území 109 EUR	2007 - 2013 - LFA HOSKÉ OBLASTI HA 157 EUR						0,00	
2014/2020 Oblasti, které čelí specifickým omezením (LFA-S) – 83 EUR	2007 - 2013 - LFA HORSKÉ OBLASTI TYPU S 114 EUR						0,00	
2014/2020 82 EUR ha /TP (70 % sazby pro typ LFA-OA stanovené v PRV 2007-2013)	2007 - 2013 - LFA OA 117 EUR						0,00	
2014/2020 (typ OB) – 57 EUR/ha TP (61 % sazby pro LFA-OB stanovené v PRV 2007-2013)	2007 - 2013 - LFA OB - 94 EUR						0,00	
data řádku	2007 - 2013 AEOEAF louky						0,00	
data řádku	2007 - 2013 - AEOEAF pastviny						0,00	
2014/2020 Obecná péče o extenzivní louky a pastviny - sčítá se - 96 EUR	2007 - 2013 - Součet pastviny a louky v 2007 - 2013						0,00	

KAPITOLA: PŘÍLOHY

SAPS + ostatní dotace na půdu 2013		Z7		160330,06			
celkem				75484,14	86928,1	<u>11443,96</u>	
		velikost	2013 v CZK	2013 V EUR	2013 V EUR podle ročenky	2014	rozdíl
2014/2020 Trvale podmáčené a rašelinné louky* -692 EUR	2007 - 2013 - AEOEAF trvale podmáčené rašelinné louky						0,00
2014/2020 Zatravňování orné půdy - běžná směs - 310 EUR	2007 - 2013 - Zatravňování orné půdy 274 EUR	30,56	211111,22	8371,45	8373,44	9473,6	1100,16
2014/2020 Zatravňování orné půdy podél vodního útvaru – druhově bohatá směs - 385 EUR	2007 - 2013 - Zatravněné výměry půdního bloku/dílu sousedícího s útvarem povrchových vod pomocí úředně uznané směsi - 295EUR						
	2013 - ovce ve věku nad 12 měsíců	140,8					
	2013 - Platba za přežvýkavce (VDJ)	78,4					
	2013 -Tele masného skotu (VDJ)	1,4	16309,3				
	SAPS v roce 2013 6 068,88 Kč tj. 240, 66 EUR	352,56	2139644,333	84845,92			
	2013 -Jalovice starší 6měsíců až 12 měsíců věku včetně/Počet DJ	5,691					
	2013 -Jalovice starší 12 měsíců až 24 měsíců věku včetně/Počet DJ	15,309					
	2013 -Jalovice nad 2 roky/Počet DJ	18,4					
	2013 -Krávy nedojené/Počet DJ	163,03					
	2013 -Býk, vůl starší 6 měsíců až 12 měsíců věku včetně/Počet DJ	4,22					
	2013 -Býk, vůl starší 12 měsíců až 24 měsíců věku včetně	13,979					
	2013 -Býk, vůl starší 2 roky/Počet DJ	21,392					
	2013 -Telata do 6 měsíců věku včetně	19,6174					
	2013 -Ovce	13,25					
	2013 -Kůň	3,9					

KAPITOLA: PŘÍLOHY

Příloha č. 9 Tabulka Z8

SAPS + ostatní dotace na půdu 2013 celkem		Z8			14339,526	7579,48	6106,49	<u>-1472,99</u>
		velikost	2013 CZK	2013 EU	2013 EU podle ročenky	2014	rozdíl	
2014/2020 - 213 EUR	2007 - 2013 - Druhově bohaté pastviny -169 EUR							0
2014/2020 - Průměrná sazba -80 EUR	2007 - 2013 Ekologické zemědělství - 89 EUR	25,25	58002,66	2300,05	2300,05	2098,40		-201,65
2014/2020 orná půda – 178 EUR	2007 - 2013 - Ekologické zemědělství z toho pole – 155 EUR	0,8		124		142,4		142,4
2014/2020 Horské suchomilné louky nehnojené - 181 EUR	2007 - 2013 - Horské a suchomilné louky (nehnojené horské a suchomilné)-130 EUR louky)							0
2014/2020 Mezofilní a vlhkomilné louky - hnojené – 170 EUR	2007 - 2013 - Mezofilní a vlhkomilné louky - nehnojené, bez pásů - 116 eur							0
2014/2020 Ochrana chřástala polního - 198 EUR	2007 - 2013 - Ptačí lokality - Chřástal polní							0
	2007 - 2013 - LFA ostatní méně příznivé oblasti	4,62	13631,35	540,540487				0
2014/2020 2014/2020 H4 do 600 m n.m. a svažítost nad 15% na více než 50 % území 109 EUR	2007 - 2013 - LFA HOSKÉ OBLASTI HA 157 EUR	22,53	89201,44	3537,213102	3537,21	2455,77		-1081,44
2014/2020 Oblasti, které čelí specifickým omezením (LFA-S) – 83 EUR	2007 - 2013 - LFA HORSKÉ OBLASTI TYPU S 114 EUR							0
2014/2020 82 EUR ha /TP (70 % sazby pro typ LFA-OA stanovené v PRV 2007-2013)	2007 - 2013 - LFA OA 117 EUR							0
2014/2020 (typ OB) – 57 EUR/ha TP (61 % sazby pro LFA-OB stanovené v PRV 2007-2013)	2007 - 2013 - LFA OB - 94 EUR							0
data řádku	2007 - 2013 AEOEAF louky	1,86	3517,91	139,4999603	139,5	1552,32		1412,82
data řádku	2007 - 2013 - AEOEAF pastviny	14,31	40417,45	1602,722262	1602,72			-1602,72
2014/2020 Obecná péče o extenzivní louky a pastviny - sčítá se - 96 EUR	2007 - 2013 - Součet pastviny a louky v 2007 - 2013				1742,22	1552,32		-189,9

KAPITOLA: PŘÍLOHY

SAPS + ostatní dotace na půdu 2013		Z8			14339,526		
celkem					7579,48	6106,49	<u>-1472,99</u>
		velikost	2013 CZK	2013 EU	2013 EU podle ročenky	2014	rozdíl
2014/2020 Trvale podmáčené a rašelinné louky* -692 EUR	2007 - 2013 - AEOEAF trvale podmáčené rašelinné louky						
2014/2020 Zatravňování orné půdy - běžná směs - 310 EUR	2007 - 2013 - Zatravňování orné půdy 274 EUR						
2014/2020 Zatravňování orné půdy podél vodního útvaru – druhově bohatá směs - 385 EUR	2007 - 2013 - Zatravněné výměry půdního bloku/dílu sousedícího s útvarem povrchových vod pomocí úředně uznané směsi - 295EUR						
	2013 - ovce ve věku nad 12 měsíců	15					
	2013 - Platba za přežvýkavce (VDJ)	9,45					
	2013 -Tele masného skotu (VDJ)						
	SAPS v roce 2013 6 068,88 Kč tj. 240, 66 EUR	28,09	170474,84	6760,045999			
	2013 -Jalovice starší 6měsíců až 12 měsíců věku včetně/Počet DJ						
	2013 -Jalovice starší 12 měsíců až 24 měsíců věku včetně/Počet DJ	5,6					
	2013 -Jalovice nad 2 roky/Počet DJ						
	2013 -Krávy nedojené/Počet DJ	19,5					
	2013 -Býk, vůl starší 6 měsíců až 12 měsíců věku včetně/Počet DJ						
	2013 -Býk, vůl starší 12 měsíců až 24 měsíců věku včetně	4,69					
	2013 -Býk, vůl starší 2 roky/Počet DJ	6,768					
	2013 -Telata do 6 měsíců věku včetně	3,08					
	2013 -Ovce	5,2					
	2013 -Kůň						